رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

ქართული | جورجي | حِصْنُ المُسْلِمِ مِنْ أَذْكَارِ الكِتَابِ وَالسُّنَّةِ

მუსლიმის სიმაგრე ვედრებები წიგნიდან და სუნიდან

უზენაესი ალლაჰის საჭიროების მქონე
დ. სა'იდ იბნ 'ალი ვაჰფ ალ-ყაჰტაანი

حِصْنُ المُسْلِمِ
مِنْ أَذْكَارِ الكِتَابِ وَالسُّنَّةِ

მუსლიმის სიმაგრე - ვედრებები წიგნიდან და სუნიდან

د. سَعِيدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ وَهْفٍ الْقَحْطَانِيُّ

უზენაესი ალლაჰის საჭიროების მქონე
დ. სა'იდ იბნ 'ალი ვაჰფ ალ-ყაჰტაანი

بِسْمِ اللهِ الرَّحمَنِ الرَّحِيمِ

მუსლიმის სიმაგრე - ვედრებები წიგნიდან და სუნნიდან

სახელითა ალლაჰისა მოწყალისა, შემწყალებლისა

შესავალი

ყველა ქება დიდება ალლაჰს ეკუთვნის. ვადიდებთ მას, ვთხოვთ დახმარებას, ვთხოვთ მიტევებას. ალლაჰს შევეფარებით ჩვენი სულების ბოროტებისგან და ჩვენი ცუდი საქმეებისგან. ვისაც ალლაჰი უწინამძღვრებს ჭეშმარიტი გზით, ვერავინ აცდუნებს მას, ხოლო ვისაც ალლაჰი აცდუნებს, მას ვერავინ დააყენებს ჭეშმარიტებაზე. ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა, ის ერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე, და ვამოწმებ, რომ მუჰამმადი მისი მონა და მოციქულია. ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე, მის ოჯახზე, მის საჰაბებზე და მათზე, ვინც მათ მიყვა

კეთილშობილებით განკითხვის დღემდე, და მხურვალე სალამი. ამის შემდეგ:

ეს არის ჩემი წიგნის, (ზიქრი, ვედრება და რუყიათი მკურნალობა ყურანიდან და სუნნადან)[1], შემოკლებული ვერსია, მისგან ამოვიღე მხოლოდ ზიქრების ნაწილი; რათა მსუბუქი სატარებელი იყოს მგზავრობისას.

მე შემოვიფარგლე მხოლოდ ზიქრის ტექსტით და მის გადმოცემაში დავკმაყოფილდი დედანში არსებული ერთი ან ორი წყაროს მოხსენიებით, ხოლო ვისაც სურს საჰაბის ვინაობის გაგება ან მეტი ინფორმაცია გადმოცემათა ჯაჭვის შესახებ, მან დედანს უნდა მიმართოს. ვთხოვ უზენაეს ალლაჰს, თავისი მშვენიერი სახელებით და დიდებული თვისებებით, რომ ამყოფოს ის მისი ძვირფასი სახისთვის, და რომ სარგებელი მომიტანოს მე ამით ჩემს სიცოცხლეში და ჩემი სიკვდილის

[1] ნახსენები წიგნის ორიგინალი დაიბეჭდა, - მადლობა ალლაჰს- მასში მოცემული ჰადისების გადმოცემების ვრცლად მოცემით, ოთხ ტომად. მუსლიმის სიმაგრე პირველ და მეორე ტომებში.

შემდეგ, და რომ სარგებელი მოუტანოს ამით მას, ვინც წაიკითხავს, დაბეჭდავს, ან მისი გავრცელების მიზეზი გახდება; ჭეშმარიტად, განდიდებულია იგი, ის არის ამაზე პასუხისმგებელი და შესწევს ამის ძალა. ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა ჩვენს მოციქულ მუჰამმადს, მის ოჯახს, მის საჰაბებს და ყველას, ვინც გაჰყვა მათ გზას სიკეთით განკითხვის დღემდე.

ავტორი

გამოცემულია ჰიჯრით საფარის თვეში 1409 წელს.

***

ალლაჰის ხსენების სიკეთეები

თქვა უზენაესმა ალლაჰმა:

﴿فَٱذۡكُرُونِيٓ أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ ١٥٢﴾

მაშ, გამიხსენეთ და გაგიხსენებთ; მემადლიერეთ და არ მეუმადუროთ![1],

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا ٤١﴾

ჰეი თქვენ რომელთაც ირწმუნეთ! გაიხსენედ ალლაჰი ხშირად[2],

﴿...وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾

...ალლაჰის ხშირად გამხსენებელი კაცებისთვის და ქალებისთვის, ალლაჰმა გაამზადა მათვის მიტევება და დიადი საზღაური.[3],

﴿وَٱذۡكُر رَّبَّكَ فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعٗا وَخِيفَةٗ وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ٢٠٥﴾

დილითა და საღამოთი გულში ახსენე შენი ღმერთი მოკრძალებითა და შიშით, ხმამაღალი

---

[1] სურა ალ-ბაყარა, აიათი: 152.

[2] სურა ალ-აჰზაბ, აიათი: 41.

[3] (ალ-აჰზაბ: 35)

სიტყვის გარეშე და არ იყო უგულისყუროთაგანი.[1]

და თქვა მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ ربَّهُ، مَثَلُ الحَيِّ وَالمَيِّتِ».

«შედარება იმისა, ვინც ალლაჰს იხსენებს და, ვინც ალლაჰს არ იხსენებს, ჰგავს ცოცხალსა და მიცვალებულს»[2],

და თქვა მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«أَلَا أُنَبِّئُكُم بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالوَرِقِ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقِكُم؟» قَالُوا بَلَى. «ذِكْرُ اللهِ تَعَالَى».

«გინდათ, რომ გაგაგებინოთ თქვენი საქმეებიდან საუკეთესო, ყველაზე წმინდა, რაც ყველაზე მეტად ზრდის თქვენს ჯილდოს თქვენი მბრძანებლის წინაშე და ყველაზე მეტად

---

[1] სურა ალ-ა'რაფ, აიათი: 205.

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, ალ-ფათჰთან ერთად (11/208), ნომრით (6407), და მუსლიმი (1/539), ნომრით (779), შემდეგი სიტყვებით: «სახლი, სადაც ალლაჰს ახსენებენ, და სახლი, სადაც ალლაჰს არ ახსენებენ, ჰგავს ცოცხალსა და მიცვალებულს».

აამაღლებს თქვენს ხარისხს? ეს საქმე სჯობს ოქროსა და ვერცხლის დახარჯვას და უკეთესია, ვიდრე მტრის წინაშე გამოსვლა, სადაც თქვენ მათ თავს მოჰკვეთთ და ისინი თქვენსას მოჰკვეთენ?» მათ თქვეს: «რა თქმა უნდა». «ყოვლისშემძლე ალლაჰის მოხსენიება»[1],

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«يَقُولُ اللهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ، ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلَإٍ ، ذَكَرْتُهُ فِي مَلَإٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْرًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا، تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً».

«ყოვლადმაღალი ალლაჰი ბრძანებს: მე ვიქნები ისეთი, როგორი წარმოდგენაც აქვს ჩემს მსახურს ჩემზე, და მე მასთან ვარ, როცა ის მახსენებს, თუ ის გამიხსენებს თავის გულში, მეც გავიხსენებ მას, და თუ ის მიხსენებს საზოგადოებაში, მეც მას ვახსენებ ისეთ საზოგადოებაში, რომელიც მათზე უკეთესია, და თუ ის მომიახლოვდება ერთი მტკაველით, მე

---

[1] გადმოსცა ათ'თირმიზიმ, 5/459, ნომრით: 3377, და იბნ მააჯამ, 2/124, ნომრით: 3790, და იხილეთ: საჰიჰი იბნ მააჯაში, 2/316, და საჰიჰი ათ'თირმიზში, 3/139.

მივუახლოვდები მას ერთი იდაყვით, და თუ ის მომიახლოვდება ერთი იდაყვით, მე მივუახლოვდები მას (ზაა'ით)გაშლილი ორი მკლავის მანძილით, და თუ ის ჩემთან მოვა სიარულით, მე მასთან მივალ (ნელი)სირბილით»[1],

აბდულლაჰ იბნ ბუსრისგან (დაე, ალლაჰი კმაყოფილი იყოს მისით) გადმოცემულია, რომ ერთმა ადამიანმა თქვა: "ო, ალლაჰის მოციქულო, ისლამის ვალდებულებები ჩემთვის ძალიან ბევრია. მითხარი რამე, რასაც მე მტკიცედ დავიჭერ." მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) უპასუხა:

«لَا يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ».

«დაე, შენი ენა მუდამ სველი იყოს ალლაჰის ხსენებით»[2]'

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

---

1 გადმოსცემს ალ-ბუხარი (8/171) ნომრით (7405), და მუსლიმი (4/2061) ნომრით (2675), და სიტყვები ეკუთვნის ალ-ბუხარის.

2 გადმოსცა ათ'თირმიზიმ, 5/458, ნომრით: 3375, და იბნ მააჯამ, 2/1246, ნომრით: 3793, იმამი ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ ათ'თირმიზში, 3/139, და საჰიჰ იბნ მააჯაში, 2/317.

«مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: ﴿الم﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَامٌ حَرْفٌ، وَمِيْمٌ حَرْفٌ».

«ვინც წაიკითხავს ალლაჰის წიგნიდან ერთ ასოს, მას დაეწერება ერთი მადლი, რომელიც უდრის ათ მადლს. მე არ ვამბობ, რომ ალიფ ლაამ მიმ ერთი ასოა, არამედ ალიფი ერთი ასოა, ლამ ერთი ასოა და მიმ ერთი ასოა»[1].

და გადმოცემულია 'უყბა იბნ 'აამირისგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), რომ მან თქვა: ალლაჰის შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) გამოვიდა, როდესაც ჩვენ სუფფაში (ადგილი ღატაკი მოსწავლეებისთვის) ვიყავით, და თქვა:

«أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُوَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ، أَوْ إِلَى العَقِيقِ، فَيَأْتِيَ مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلَا قَطِيعَةِ رَحِمٍ؟»

«რომელ თქვენგანს სურს, რომ ყოველდღე დილით წავიდეს ბუტჰანში ან 'აყიყში და იქიდან ორი დიდკუზიანი მძუ აქლემი წამოიყვანოს, ყოველგვარი ცოდვისა და

[1] გადმოსცა ათ'თირმიზიმ 5/75, ნომრით: 2910, იმამი ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ ათ'თირმიზში, 3/9, და საჰიჰ ალ-ჯამი ას-საღირში, 5/340.

ნათესაური კავშირის გაწყვეტის გარეშე?» ჩვენ ვუპასუხეთ: „ო, ალლაჰის შუამავალო, გვსურს ეს“, მან თქვა:

«أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمَ، أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللهِ عز وجل خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلَاثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الإِبِلِ».

«ნუთუ რომელიმე თქვენგანი არ წავა მეჩეთში, რომ ისწავლოს ან წაიკითხოს ალლაჰის წიგნიდან ორი აიათი, რაც უკეთესია მისთვის, ვიდრე ორი აქლემი, და სამი უკეთესია, ვიდრე სამი, და ოთხი უკეთესია, ვიდრე ოთხი და მათივე რაოდენობის აქლემი»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَنْ قَعَدَ مَقْعَدًا لَمْ يَذْكُرِ اللهَ فِيهِ، كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللهِ تِرَةٌ، وَمَنِ اضْطَجَعَ مَضْجِعًا لَمْ يَذْكُرِ اللهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللهِ تِرَةٌ».

«ვინც დაჯდება ადგილას, სადაც ალლაჰს არ ახსენებს, ეს მისთვის ალლაჰისგან დანაკლისი იქნება, და ვინც დაწვება ადგილას, სადაც ალლაჰს არ ახსენებს, ეს მისთვის ალლაჰისგან

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (1/553) ნომრით (803).

დანაკლისი იქნება»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيهِ، وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةً، فَإِنْ شَاءَ عذَّبَهُمْ، وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ».

«რომელიმე საზოგადოება თუ შეიკრიბება სადმე და ამ შეკრების ადგილას არც ალლაჰს ახსენებენ და არც მათ შუამავალს დალოცავენ, ეს იქნება მათთვის სინანული, თუ ინებებს ალლაჰი დასჯის და თუ ინებებს აპატიებს მათ»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ جِيفَةِ حِمَارٍ، وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةً».

«თუ რომელიმე ჯგუფი თავიანთ მეჯლისიდან ალლაჰის ხსენების გარეშე ადგება, ისინი ჰგვანან იმას, ვინც მკვდარი ვირის გვერდით იჯდა და ადგა. ეს მეჯლისი მათთვის

---

1 აბუ დაუდ (4/264), ნომრით: (4856), და სხვები. იხ: საჰიჰ ალ-ჯამი (5/342).
2 ათ'თირმიზი (5/461) ნომრით: (3380), იხ: საჰიჰი ათ-თირმიზი (3/140).

სინანულის მიზეზი გახდება»[1].

1. ძილიდან გაღვიძების ვედრებები

«الحَمْدُ للهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ».

დიდება ალლაჰს, რომელმაც გაგვაცოცხლა სიკვდილის შემდეგ და მასთან არის ჩვენი მისაქციელი.[2]

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللهِ، وَالحَمْدُ للهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ العَلِيِّ العَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي».

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება, მას ეკუთვნის დიდება, ის არის ყოვლისშემძლე, ყოვლადუნაკლოა ალლაჰი, ქება-დიდება მას, არ არსებობს ღვთაება გარდა ალლაჰისა, ალლაჰი უდიდესია, არ არსებობს ძალა და შეწევნა, გარდა ალლაჰისა უდიდესისა, დიადისა, უფალო, შემინდე მე»[3].

---

1 გადმოსცა აბუ დაუდმა (4/264) ნომრით (4855), და აჰმადმა (2/389) ნომრით (10680), იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი (5/176).

2 გადმოსცემს ალ-ბუხარი "ალ-ფათჰ"-ში (11/113) ნომრით: (6314), და მუსლიმი (4/2083) ნომრით: (2711).

3 «ვინც ამას იტყვის, ეპატიება მას, ხოლო თუ შეევედრება, შესმენილ იქნება მისი ვედრება, ხოლო თუ წამოდგება, აიღებს აბდესს და შემდეგ ილოცებს, მიღებულ იქნება მისი ლოცვა». ალ-ბუხარი (ფათჰთან

«الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ».

«დიდება ალლაჰს, რომელმაც ჯანმრთელობა უბოძა ჩემს სხეულს, დამიბრუნა ჩემი სული და ნება დამრთო მისი ხსენებისა»[1].

﴿إِنَّ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩٠
ٱلَّذِينَ يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمٗا وَقُعُودٗا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هَٰذَا بَٰطِلٗا سُبۡحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ١٩١ رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن
تُدۡخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدۡ أَخۡزَيۡتَهُۥۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ ١٩٢ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعۡنَا مُنَادِيٗا يُنَادِي
لِلۡإِيمَٰنِ أَنۡ ءَامِنُواْ بِرَبِّكُمۡ فَـَٔامَنَّاۚ رَبَّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرۡ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا
مَعَ ٱلۡأَبۡرَارِ ١٩٣ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخۡزِنَا يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۖ إِنَّكَ لَا
تُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ١٩٤ فَٱسۡتَجَابَ لَهُمۡ رَبُّهُمۡ أَنِّي لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٖ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوۡ
أُنثَىٰۖ بَعۡضُكُم مِّنۢ بَعۡضٖۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِمۡ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي
وَقَٰتَلُواْ وَقُتِلُواْ لَأُكَفِّرَنَّ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ
ثَوَابٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلثَّوَابِ ١٩٥ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي
ٱلۡبِلَٰدِ ١٩٦ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ ثُمَّ مَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٩٧ لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ
لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ
خَيۡرٞ لِّلۡأَبۡرَارِ ١٩٨ وَإِنَّ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ لَمَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَمَآ أُنزِلَ

ერთად) (3/39), ნომრით: (1154) და სხვები, ხოლო ტექსტი ეკუთვნის იბნ მაჯას, იხილეთ: საჰიჰ იბნ მაჯა (2/335).

[1] ათ'თირმიზი(5/473) ნომრით (3401), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/144).

إِلَيۡهِمۡ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشۡتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡۗ
إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾)

ჭეშმარიტად, ცათა და დედამიწის გაჩენაში და დღე-ღამის მონაცვლეობაში – თვალსაჩინო სასწაულებია გონიერთათვის. 190

რომელნიც ალლაჰს მოიხსენიებენ – მდგომარენი, მჯდომარენი თუ მხარზე მწოლარენი , და ცათა და დედამიწის გაჩენაზე ფიქრობენ. ღმერთო ჩვენო! ტყუილ-უბრალოდ არ გაგიჩენია შენ ეს ყოველივე! შენ ყოვლად უნაკლო ხარ! დაგვიფარე ცეცხლის სატანჯველისგან! 191

ღმერთო ჩვენო! ჭეშმარიტად, ვისაც შენ ცეცხლში შეიყვან, მართლაც სამარცხვინო მდგომარეობაში ჩააგდებ მას. და არავინაა დამხმარე – უსამართლოთა. 192

ღმერთო ჩვენო! ჭეშმარიტად, მოგვესმა ჩვენ ხმა მქადაგებლისა, რომელიც რწმენისკენ მოგვიწოდებდა, რომ თქვენი ღმერთი

ირწმუნეთო, და ჩვენც ვირწმუნეთ. ღმერთო ჩვენო! გვაპატიე ჩვენი ცოდვები, დაგვიფარე ჩვენ მიერ ჩადენილი უკეთურებანი და კეთილ ხალხთან ერთად მოგვაკვდინე! 193

ღმერთო ჩვენო! მოგვეცი ის, რაც შენი შუამავლების მეშვეობით აღგვითქვი და არ ჩაგვაგდო განკითხვის დღეს სამარცხვინო მდგომარეობაში. ჭეშმარიტად, არ დაარღვევ შენ აღთქმას. 194

თავიანთმა ღმერთმა (დადებითად) უპასუხა მათ: ჭეშმარიტად, არ დავკარგავ ღვაწლს მე თქვენსას, – არცერთი მშრომელისას – კაცი იქნება თუ ქალი, – თქვენ (სრულმქმნელი) ნაწილნი ხართ ერთმანეთისა. ხოლო მათ, ვინც ჰიჯრა გააკეთეს (სარწმუნოების გამო), თავიანთი სამშობლოდან განიდევნენ, ჩემს გზაზე გასაჭირში აღმოჩდნენ, იბრძოლეს და დაიღუპნენ, – აუცილებლად დავუფარავ თავიანთ უკეთურობებს (წარსულში ჩადენილს). აუცილებლად შევიყვან მათ სამოთხეებში, რომელთა ქვეშაც მდინარეები

მიედინებიან, – ალლაჰისმიერი ჯილდოს სახით. ჭეშმარიტად, ალლაჰთანაა ჯილდო – საუკეთესო. 195

არ შეგაშინოს ურწმუნოების ერთი ქვეყნიდან მეორეში ძრწოლამ ! 196

(ამქვეყნიური კეთილდღეობა) მცირე/წარმავალი სარგებელია. ჯოჯოხეთია მათი თავშესაფარი, და რაოდენ ცუდი სარეცელია იგი. 197

ხოლო მათთვის, ვისაც რიდი ჰქონდათ თავიანთი ღმერთის, – ალლაჰისგან, ნიშნად პატივისცემისა, – სამოთხეებია მომზადებული, რომელთა ქვეშაც მდინარეები მიედინებიან. იქ იქნებიან მარადჟამს. და რაც ალლაჰის წინაშეა, უკეთესია ის კეთილშობილთათვის. 198

ჭეშმარიტად, წიგნბოძებულთა შორის არიან ისეთნიც, ვისაც სწამთ ალლაჰი; რაც შენ ჩამოგევლინა და რაც მათ ჩამოევლინათ; შიში აქვთ ალლაჰისა და მცირე საფასურად არ ყიდიან ალლაჰის აიათებს. სწორედ ისინი არიან, ჯილდოს რომ ფლობენ თავიანთი ღმერთის

წინაშე. ჭეშმარიტად, ალლაჰი სწრაფანგარიშიანია.199

ეი, თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! მოითმინეთ, გამძლეობა გამოიჩინეთ, სრულ მზადყოფნაში იყავით და ალლაჰის რიდი გქონდეთ, – იქნებ წარმატებულნი იყოთ. 200

[სურა აალ იმრაან: 190- 200][1].

2. სამოსის ჩაცმის ვედრება.

«الحَمْدُ للهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا (الثَّوْبَ) وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّة...».

«დიდება ალლაჰს, რომელმაც ჩამაცვა ეს სამოსი ჩემი მხრიდან ყოველგვარი ძალისა და შეძლების გარეშე...»[2].

3. ახალი ტანსაცმლის ჩაცმის ვედრება

«اللَّهُمَّ لَكَ الحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ».

«ღმერთო ჩემო დიდება შენ, რომელმაც

---

1 გადმოსცემს ალ-ბუხარი, ფათჰ-თან ერთად (8/337), ნომრით: (4569), და მუსლიმი (1/530), ნომრით: (256).

2 გადმოსცეს სუნანის ავტორებმა ან-ნასაის გარდა: აბუ დაუდმა ნომრით: (4023), და ათ-თირმიზიმ ნომრით: (3458), და იბნ მააჯამ ნომრით: (3285), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს 'ირვაა ღალილში' (47/7).

ჩამაცვი, გთხოვ შენ მის სიკეთეს და იმის სიკეთეს, რისთვისაც ის იქნა გამზადებული, შენ შეგეფარები მის სიავისგან და იმის სიავისგან, რისთვისაც ის იქნა გამზადებული»[1].

4. დუა (ვედრება) იმას, ვინც ახალ ტანსაცმელს ჩაიცვამს.

«تُبْلِي وَيُخْلِفُ اللهُ تَعَالَى».

«ჩაიცვი ის და ალლაჰმა შეგიცვალოს ის ახლით»[2].

«اِلْبَسْ جَدِيدًا، وَعِشْ حَمِيدًا، وَمُتْ شَهِيدًا».

«ჩაიცვი ახალი, იცხოვრე ქებულად და მოკვდი შაჰიდად»[3].

5. რას ამბობს, როდესაც ტანსაცმელს იხდის

«بِسْمِ اللهِ».

ალლაჰის სახელით"[4].

---

1 აბუ დაუდ, ნომრით (4020), ათ'თირმიზი, ნომრით (1767), და ალ-ბაღავი (12/40). იხილეთ: ალ-ალბანის მუხთასარ შამაილ ათ-თირმიზი (გვ. 47).

2 გადმოსცა აბუ დაუდმა (4/41) ნომრით (4020), და იხილე: საჰიჰ აბი დაუდი (2/760).

3 იბნ მაჯა, 2/1178, ნომრით: 3558, და ალ-ბაღავი, 12/41, და იხილეთ: საჰიჰ იბნ მაჯა, 2/275.

4 ათ'თირმიზი (2/505), ნომრით: (606), და სხვები, იხილეთ: ირვა' ალ-ღალილში, ნომრით: (50), და საჰიჰ ალ-ჯამი'ში (203/3).

6. საპირფარეშოში შესვლის ვედრება

«[بِسْمِ اللهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الخُبْثِ وَالخَبَائِثِ».

«[ალლაჰის სახელით] ღმერთო ჩემო, შენ შეგეფარები ქალი და კაცი ჯინებისგან»[1].

7- საჭირო ოთახიდან გამოსვლის ვედრება

«غُفْرَانَكَ».

«ღუფრაანაქა»[2].

8. აბდესამდე ალლაჰის ხსენება.

«بِسْمِ اللهِ».

ალლაჰის სახელით"[3].

9. აბდესის აღების შემდეგ ალლაჰის ხსენება.

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ..».

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ტომი 1, გვ. 45) ნომრით (142), და მუსლიმი (ტომი 1, გვ. 283) ნომრით (375), ხოლო დამატება: „ალლაჰის სახელით" მის დასაწყისში გადმოსცა სა'იდ იბნ მანსურმა. იხილეთ ფათჰ ალ-ბარი (ტომი 1, გვ. 244).

[2] გადმოსცეს სუნანის ავტორებმა, გარდა ნასაისა, რომელმაც ის გადმოსცა ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ-ში, ნომრით (79). აბუ დაუდი, ნომრით (30), თირმიზი, ნომრით (7), იბნ მააჯა, ნომრით (300). ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს აბუ დაუდის საჰიჰი სუნანში (1/19).

[3] აბუ დაუდ, ნომრით: 101, იბნ მააჯა, ნომრით: 397, აჰმად, ნომრით: 9418, იხილეთ ირვა ალ-ღალილი (1/122).

ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი, გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, და ვამოწმებ, რომ მუჰამმადი მისი მონა და მოციქულია.."[1].

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ».

«ო ალლაჰ, გამხადე მომნანიებელთაგანი და განწმენდილთაგანი»[2].

«سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتوبُ إِلَيْكَ».

ყოვლადდუნაკლო ხარ, ღმერთო ჩემო ქება-დიდება შენია, ვამოწმებ რომ არ არსებობს ღვთაება გარდა შენი, პატიებას ვითხოვ შენგან და ვინანიებ შენს წინაშე.[3].

10. ვედრება სახლიდან გასვლისას

«بِسْمِ اللهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ».

(ალლაჰის სახელით, მივენდობი ალლაჰს, არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა)[4].

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა (1/209) ნომრით (234).

2 ათ'თირმიზი (1/78) ნომრით (55), და იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (1/18).

3 ან-ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ (გვ. 173), იხ: ირვა' ალ-ღალილ (1/135) და (3/94).

4 აბუ დაუდ (4/325) ნომრით (5095), და ათ-თირმიზი (5/490) ნომრით (3426), და იხილეთ: საჰიჰი ათ-თირმიზი (3/151).

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ».

«ღმერთო შენ შეგეფარები, რომ ვიყო გზა აბნეული ან ავუბნიო ვინმეს გზა, რომ შევცდე ან ვინმემ შემაცდინოს, რომ მოვექცე ვინმეს უსამართლოდ, ან მომექცნენ უსამართლოდ, ან მოვიქცე უმეცრად ან ვინმე მომექცეს უმეცრად»[1].

11. ზიქრი სახლში შესვლისას

«بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا، ثُمَّ لِيُسَلِّمْ عَلَى أَهْلِهِ».

მნიშვნელობა: (ალლაჰის სახელით შემოვედით და ალლაჰის სახელით გავედით, ჩვენს ღმერთს ალლაჰს მივენდეთ, და შემდეგ მიესალმე მის მაცხოვრებლებს)[2].

12. მეჩეთში წასვლის ვედრება

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي

---

[1] სუნანის ავტორები: აბუ დაუდ, ნომრით: 5094, ათ'თირმიზი, ნომრით: 3427, ნესაი, ნომრით: 5501, და იბნ მააჯა, ნომრით: 3884. იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი, 3/152, და საჰიჰი იბნ მააჯა, 2/336.

[2] გადმოცემულია აბუ დავუდის მიერ, ტომი 4, გვერდი 325, ნომრით (5096). მისი ისნადი ჰასანად მიიჩნია ა'ლლამა იბნ ბაზმა "თუჰფათ ალ-ახიარ"-ში (გვ. 28). ხოლო საჰიჰში ვკითხულობთ: «როდესაც ადამიანი შედის თავის სახლში და მოიხსენიებს ალლაჰს შესვლისას და საჭმლის დროს, შაიტანი ამბობს: "აქ თქვენთვის არც თავშესაფარი იქნება და არც ვახშამი"», მუსლიმი, ნომრით (2018).

نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا، وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اللَّهُمَّ أَعْطِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي بَشَرِي نُورًا».

«ღმერთო ჩემო, დაადგინე ჩემს გულში სინათლე, ჩემს ენაზე სინათლე, ჩემს სმენაში სინათლე, ჩემს მხედველობაში სინათლე, ჩემს ზემოთ სინათლე, ჩემს ქვემოთ სინათლე, ჩემს მარჯვნივ სინათლე, ჩემს მარცხნივ სინათლე, ჩემს წინ სინათლე, ჩემს უკან სინათლე, და დაადგინე ჩემს სულში სინათლე, და გამიდიდე მე სინათლე, განადიდე ჩემთვის სინათლე, და დამიდგინე სინათლე, მაქციე მე სინათლედ, ღმერთო ჩემო, მომეცი სინათლე, და დაადგინე ჩემს ნერვებში სინათლე, ჩემს ხორცში სინათლე, ჩემს სისხლში სინათლე, ჩემს თმაში სინათლე, ჩემს კანში სინათლე»[1].

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَبْرِي... وَنُورًا فِي عِظَامِي» «وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا، وَزِدْنِي نُورًا» «وَهَبْ لِي نُورًا عَلَى نُورٍ».

---

1 იხილეთ ყველა ეს ფორმულირება ალ-ბუხარის კრებულში (11/116), ნომრით: (3166), და მუსლიმის კრებულში (1/526), ნომრებით: (529), (530) და (763).

«ღმერთო ჩემო, დამიდგინე სინათლე ჩემს საფლავში... და სინათლე ჩემს ძვლებში»[1] «და მომიმატე სინათლე, და მომიმატე სინათლე, და მომიმატე სინათლე»[2] «და მომმადლე სინათლე სინათლეზე»[3].

13. მეჩეთში შესვლის ვედრება

(იწყებს მარჯვენა ფეხით)[4] და ამბობს:

«أَعُوذُ بِاللهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ القَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

«ა'უუზუ ბილლაჰილ 'აზიიმ, ვა ბივაჯჰიჰილ ქარიიმ, ვა სულტაანიჰილ ყადიიმ, მინა შშაიტაანი რრაჯიიმ».[5]

---

[1] გადმოსცა ათ-თირმიზიმ (5/483) ნომრით (3419).

[2] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით (695) (გ.258) და ალ-ალბანიმ სანდოდ მიიჩნია მისი ისნადი საჰიჰ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში ნომრით (536).

[3] იბნ ჰაჯარმა მოიხსენია ფათჰ ალ-ბარიში, და მიაწერა იბნ აბი ასიმს წიგნში ალ-დუა, იხილეთ ალ-ფათჰი (11/118) და თქვა: ((სხვადასხვა გადმოცემებიდან ოცდახუთი თვისება შეგროვდა)).

[4] ანას იბნ მალიქის (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) სიტყვების მიხედვით: «სუნნეთიდანაა, მეჩეთში შესვლისას მარჯვენა ფეხით დაიწყო, ხოლო გამოსვლისას მარცხენა ფეხით». გადმოცემულია ალ-ჰაქიმის მიერ (1/218), რომელმაც ის სანდოდ სცნო იმამ მუსლიმის კრიტერიუმების მიხედვით, რასაც დაეთანხმა აზ-ზაჰაბიც; ასევე გადმოცემულია ალ-ბაიჰაყის მიერ (2/442), ხოლო ალ-ალბანიმ ის კარგ ჰადისად მიიჩნია წიგნში „სილსილათ ალ-აჰადის ას-საჰიჰა" (5/624), ნომერი (2478).

[5] აბუ დაუდ, ნომრით (466), იხილეთ: საჰიჰი ალ-ჯამი ნომრით (4591).

«بِسْمِ اللهِ، وَالصَّلَاةُ» «وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللهِ»

«ბისმილლაჰი, ვა სსალაათუ» «ვა სსალაამუ 'ალაა რასუულილლაჰ».

მნიშვნელობა: (ალლაჰის სახელით, ლოცვა[1] და მშვიდობა ალლაჰის მოციქულზე იყოს)[2].

«اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ».

«ალლაჰუმმა ფთაჰლიი აბვააბა რაჰმათიქ».[3] / ო ალლაჰ, გამიღე შენი წყალობის კარები.

14. მეჩეთიდან გამოსვლის ვედრება

(იწყებს მარცხენა ფეხით)[4] და ამბობს:

«بِسْمِ اللهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللهِ»

«ალლაჰის სახელით და ლოცვა და მშვიდობა ალლაჰის შუამავალს,

---

1 გადმოსცემს იბნ ას-სუნნი ნომრით (88), და ალ-ალბანიმ ჰასანად შეაფასა „ას-სამარ ალ-მუსთატააბში“, (გვ. 607).

2 აბუ დაუდ (1/126) ნომრით (465), იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი (1/528).

3 მუსლიმი (1/494) ნომრით (713), და სუნან იბნ მაჯაში ფატიმასგან (ალლაჰი იყოს მისგან კმაყოფილი): ((ღმერთო ჩემო, მომიტევე მე ჩემი ცოდვები და გამიღე შენი მოწყალების კარები)), ალ-ალბანიმ სანდოდ მიიჩნია მისი სხვა (მოწმე ჰადისების) გადმოცემების გამო. იხილეთ: საჰიჰ იბნ მაჯა (1/128) ნომრით (129).

4 ალ-ჰაქიმ (1/218), და ალ-ბაიჰაყი (2/442), ჰადისს კარგად მიიჩნევს იმამი ალ-ალბანი, სილსილათუ ალ-აჰადისი ალ-საჰიჰა (5/624) ნომრით: (2478), და მისი წყაროები უკვე მოყვანილია.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ،

ღმერთო ჩემო! შენ გთხოვ შენი სიკეთიდან,

اللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

ალლაჰუმმა 'ასიმნიი მინა შშაიტანი რრაჯიიმ». (ღმერთო, დამიფარე ქვით ჩაქოლილი ეშმაკისგან).[1].

15. აზანის აზქარები

გაიმეოროს ის, რასაც მუეზინი ამბობს, გარდა სიტყვებისა "ჰაია 'ალაა სალაა" და "ჰაია 'ალაალ ფალაჰ", და ამბობს:

«لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ».

«არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა».[2]

ამბობს:

«وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ،

رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالإِسْلَامِ دِينًا»

---

1 იხილეთ მეჩეთში შესვლის ლოცვის შესახებ წინა ჰადისის (ნომერი 20) გადმონაწერების წყაროები და იბნ მაჯას დამატება: «ღმერთო ჩემო! დამიცავი დაწყევლილი ეშმაკისგან». იხილეთ: საჰიჰ იბნ მაჯა (1/129).

2 გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/152) ნომრით: (611) და (613), და მუსლიმი (1/288) ნომრით: (383).

«და მე ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, და რომ მუჰამმადი მისი მონა და შუამავალია, კმაყოფილი ვარ ალლაჰით, როგორც ღმერთით, მუჰამმადით - როგორც შუამავლით, და ისლამით - როგორც რელიგიით»[1]

(ამას ამბობს მუეზინის დამოწმების შემდეგ)[2].

(მუეზინის მოწოდებაზე გამოხმაურების დასრულების შემდეგ, დალოცავს შუამავალს (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას))[3].

ამბობს:

«اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ القَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الوَسِيلَةَ وَالفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ، [إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ المِيعَادَ]».

«ღმერთო ჩემო, ამ სრულყოფილი მოწოდებისა და აღსრულებული ლოცვის მეუფევ! მიანიჭე მუჰამმადს ვასილა და ფადილა, და მიანიჭე მას ქებული ადგილი, რომელიც მას

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა (1/290) ნომრით (386).
2 იხილე: იბნი ხუზაიმა (1/220ტ).
3 გადმოსცა მუსლიმმა (1/288) ნომრით (384).

აღუთქვი, ჭეშმარიტად, შენ არ არღვევ აღთქმას»[1].

(აზანსა და იყამას შორის თავისთვის აკეთებს ვედრებას, რადგან ამ დროს დუა (ვედრება) არ არის უარყოფილი)[2].

16. გახსნითი ვედრება

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ المَشْرِقِ وَالمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ، بِالثَّلْجِ وَالماءِ وَالبَرَدِ».

«ო ალლაჰ, დამაშორე მე ჩემს ცოდვებს ისე, როგორც დააშორე ერთმანეთს აღმოსავლეთი და დასავლეთი; ო ალლაჰ, გამწმინდე ჩემი ცოდვებისგან, როგორც თეთრი სამოსი იწმინდება ჭუჭყისგან; ო ალლაჰ, განმბანე ჩემი ცოდვებისგან თოვლით, წყლით და სეტყვით»[3].

«سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ».

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/152) ნომრით: (614), და რაც არის ბრჭყალებში ალ-ბაიჰაყისგან (1/410), რომლის ისნადიც ჰასანად მიიჩნია დიდმა სწავლულმა აბდულ-აზიზ იბნ ბაზმა (ალლაჰმა შეიწყალოს იგი) „თუჰფათ ალ-ახიარ“-ში (გვ. 38).

[2] გადმოსცა ათ-თირმიზიმ ნომრით (3594) და (3595), აბუ დაუდმა ნომრით (525) და აჰმადმა ნომრით (12200), იხილეთ: 'ირვაა ღალილში' (1/262).

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/181) ნომრით: (744), და მუსლიმი (1/419) ნომრით: (598).

(ქება და დიდება შენ, ღმერთო, დალოცვილია სახელი შენი, ამაღლებულია დიდება შენი, არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა).[1]

«وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي، وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ المَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

«მე მივაპყრე ჩემი პირი მისკენ, ვინც შექმნა ცანი და მიწა, როგორც ჭეშმარიტი ერთღმერთიანი, და მე არ ვარ წარმართთაგანი. ჭეშმარიტად, ჩემი ლოცვა, ჩემი მსხვერპლშეწირვა, ჩემი სიცოცხლე და ჩემი სიკვდილი ეკუთვნის ალლაჰს, სამყაროთა ღმერთს. არ ჰყავს მას თანამოზიარე, და ეს მებრძანა, და მე ვარ მუსლიმთაგანი. ო ალლაჰ,

[1] გადმოცემულია იმამ მუსლიმის მიერ, ჰადისის ნომერი (399), და ოთხი სუნანის ავტორების მიერ: აბუ დავუდი, ჰადისის ნომერი (775), ათ'თირმიზი, ჰადისის ნომერი (243), იბნ მააჯა, ჰადისის ნომერი (806), და ან'ნასაი, ჰადისის ნომერი (899). იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (1/77), და საჰიჰი იბნ მააჯა (1/135).

შენ ხარ მეუფე, არ არსებობს სხვა ღვთაება შენს გარდა. შენ ხარ ჩემი ღმერთი და მე შენი მონა ვარ. მე ჩემს თავს ვავნე და ვაღიარებ ჩემს ცოდვას, მაპატიე ყველა ჩემი ცოდვა, რამეთუ, არ პატიობს ცოდვებს არავინ შენს გარდა. და დამადგინე საუკეთესო ზნეობაზე, არავინ დაადგენს საუკეთესოზე შენს გარდა. და ამარიდე მისი სიავე, არავინ ამარიდებს მის სიავეს შენს გარდა. შენს სამსახურში ვარ და შენგანაა ბედნიერება, და ყოველივე სიკეთე შენს ხელთაა, და ბოროტება შენგან არ მომდინარეობს. მე შენით ვარ და შენსკენ მოვილტვი. შენ ხარ კურთხეული და ამაღლებული. შენდობას გთხოვ და მონანიებით ვბრუნდები შენსკენ »[1].

«اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيْكَائِيلَ، وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ».

«ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჯიბრილისა, მიქაილისა და ისრაფილისა, ზეცისა და მიწის შემოქმედო, ფარულისა და აშკარის მცოდნეო, შენ განსჯი შენს მონებს შორის იმაში, რაზეც ისინი დავობდნენ, წამიყვანე სწორ გზაზე შენი

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (1/534) ნომრით: (771).

ნებით რაშიც მოხდა განხეთქილება და გადაცდენა სწორი გზიდან, ჭეშმარიტად შენ დაადგენ სწორ გზაზე ინებებ ვისაც»[1].

«اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا».

«ალლაჰი უდიდესია, უსაზღვროდ, ალლაჰი უდიდესია, უსაზღვროდ, ალლაჰი უდიდესია, უსაზღვროდ, და მრავალი ქება-დიდება ალლაჰს, და მრავალი ქება-დიდება ალლაჰს, და მრავალი ქება-დიდება ალლაჰს, და დიდება ალლაჰს დილით და საღამოს»

სამჯერ

«أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ: مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمْزِهِ».

«ალლაჰს შევეფარები შაიტანისგან: მისი ამპარტავნებისგან, მისი ჯადოქრობისგან და მისი ბოროტი ჩურჩულისგან»[2].

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (1/534) ნომრით: (770).

[2] გადმოსცა აბუ დაუდმა 1/203, ნომრით: 764, და იბნ მააჯამ 1/265, ნომრით: 807, და აჰმადმა 4/85, ნომრით: 16739, შუაიბ ალ-არნაუტმა მუსნადის კვლევაში თქვა: "სხვა გადმოცემების წყალობით სანდოა", და აბდულ-ყადირ ალ-არნაუტმა იბნ თაიმიას წიგნის "ალ-ქალიმ ატ-ტაიიბ"-ის წყაროების კვლევისას, ნომრით: 78, თქვა: "ჰადისი სწორია თავისი დამადასტურებელი გადმოცემებით", და ალბანიმ ის მოიხსენია საჰიჰ ალ-ქალიმ ატ-ტაიიბში, ნომრით: 62, და გადმოსცა ის

«اللَّهُمَّ لَكَ الحَمْدُ، أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ] [وَلَكَ الحَمْدُ] [أَنْتَ الحَقُّ، وَوَعْدُكَ الحَقُّ، وَقَوْلُكَ الحَقُّ، وَلِقاؤُكَ الحَقُّ، وَالجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمحَمَّدٌ ﷺ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حاكَمْتُ. فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي] [أَنْتَ المُقَدِّمُ، وَأَنْتَ المُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ] [وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ]».

«ღმერთო, შენ გეკუთვნის ქება[1], შენ ხარ ნათელი ცათა და მიწისა და ყოველივე მათში არსებულისა, და შენ გეკუთვნის ქება, შენ ხარ გამგებელი ცათა და მიწისა და ყოველივე მათში არსებულისა, [და შენ გეკუთვნის ქება, შენ ხარ უფალი ცათა და მიწისა და ყოველივე მათში არსებულისა] [და შენ გეკუთვნის ქება, შენია მეუფება ცათა და მიწისა და ყოველივე მათში არსებულისა] [და შენ გეკუთვნის ქება, შენ ხარ

მუსლიმმა იბნ უმარისგან (ალლაჰი კმაყოფილი იყოს მათით) მსგავსი სიტყვებით, და მასში ამბავია 1/420, ნომრით: 601.

[1] მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ამას ამბობდა, როდესაც ღამით თაჰაჯჯუდის სალოცავად დგებოდა.

მეუფე ცათა და მიწისა] [და შენ გეკუთვნის ქება] [შენ ხარ ჭეშმარიტება, და შენი აღთქმა ჭეშმარიტია, და შენი სიტყვა ჭეშმარიტია, და შენთან შეხვედრა ჭეშმარიტია, და სამოთხე ჭეშმარიტია, და ჯოჯოხეთი ჭეშმარიტია, და წინასწარმეტყველნი ჭეშმარიტნი არიან, და მუჰამმედი ﷺ ჭეშმარიტია, და განკითხვის დღე ჭეშმარიტია] [ღმერთო, შენ დაგემორჩილე, და შენ მოგენდე, და შენ გიწამე, და შენ მოგმართე მონანიებით, და შენით ვედავებოდი, და შენ მოგმართე სამართლისთვის. მომიტევე, რაც ადრე ჩავიდინე და რაც გვიან, რაც დავფარე და რაც გავამჟღავნე] [და ისიც, რაც შენ ჩემზე უკეთ იცი] [შენ ხარ წინ წამწევი და შენ ხარ უკან დამწევი, არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა] [შენ ხარ ჩემი ღმერთი, არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა] [არ არსებობს ძალა და არც ძლიერება, გარდა ალლაჰისა]»[1].

17. წელში მოხრის ვედრება

«سُبْحانَ رَبِّيَ العَظِيمِ».

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, ფათჰ ალ-ბარისთან ერთად (3/3), (11/116) და (13/371), ნომრებით: (423), (465), (1120), (6317), (7385), (7442) და (7499), და მუსლიმი, შემოკლებული, მსგავსი გადმოცემით (1/532), ნომრით: (769).

«სუბჰაანა რაბბიალ 'აზიიმ».
სამჯერ[1].

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

«სუბჰანაქა ალლაჰუმმა რაბბანაა ვა ბიჰამდიქ, ალლაჰუმმა ღფირ ლიი»[2].

«سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ المَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

დიდებული ხარ, წმინდა ხარ, ანგელოზებისა და სულის უფალო.[3]

«اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، [وَمَا استقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي]».

«ღმერთო, შენს წინაშე დავიხარე, და შენი ვირწმუნე, და შენს წინაშე დავმორჩილდი. შენს წინაშე ქედი მოიხარა ჩემმა სმენამ, მხედველობამ, ტვინმა, ძვლებმა და ნერვებმა, [და რასაც ჩემი ფეხები ატარებს]»[4].

---

[1] აბუ დაუდ, ნომრით: (870), ათ'თირმიზი, ნომრით: (262), ან'ნასაი, ნომრით: (1007), იბნ მაჯა, ნომრით: (897), და აჰმად, ნომრით: (3514). იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (1/83).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/ 99) ნომრით: (794), და მუსლიმი (1/ 350) ნომრით: (484).

[3] გადმოცემულია იმამ მუსლიმის მიერ (1/ 353), ჰადისის ნომერი (487), და აბუ დავუდის მიერ (1/ 230), ჰადისის ნომერი (872).

[4] მუსლიმ (1/ 534) ნომრით: (771), და ოთხივე, იბნ მაჯას გარდა: აბუ დაუდ, ნომრით: (760) და (761), ათ'თირმიზი, ნომრით: (3421), და ნასაი, ნომრით: (1049), ხოლო კვადრატულ ფრჩხილებში მოცემული

«سُبْحَانَ ذِي الجَبَرُوتِ، وَالمَلَكُوتِ، وَالكِبْرِيَاءِ، وَالعَظَمَةِ».

«დიდება ძალმოსილების, მეუფების, სიდიადისა და დიდებულების მფლობელს»[1].

18. რუქუ'იდან ამოსვლის ვედრება

«سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».

ალლაჰმა შეისმინა მისი, ვინც ის შეაქო.[2]

«رَبَّنَا وَلَكَ الحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبارَكًا فِيهِ».

ჩვენო ღმერთო, შენ გეკუთვნის ქება, უამრავი, კეთილი და დიდებული ქება.[3]

«مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيءٍ بَعْدُ. أَهلَ الثَّناءِ وَالمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ العَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ».

შენ გეკუთვნის ქება, რომელიც ავსებს ცას, დედამიწას და მათ შორის ყველაფერს, და ყველაფერს, რასაც შენ ისურვებ ამის შემდეგ. ო ღირსეულო ქებისა და დიდების პატრონო! ეს

სიტყვებით გადმოსცემს იბნ ხუზაიმა, ნომრით: (607), და იბნ ჰიბბან, ნომრით: (1901).

1 აბუ დაუდი (1/230) ნომრით: (873), ნასაი, ნომრით: (1131), აჰმადი, ნომრით: (23980), და მისი გადმოცემათა ჯაჭვი კარგია.

2 გადმოსცემს ალ-ბუხარი ფათჰ-თან ერთად (2/282), ნომრით (796).

3 გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ალ-ფათჰ“-ში (2/284), ნომრით: (796).

არის უდიდესი სიტყვა, რაც მონამ შეიძლება თქვას, და ჩვენ ყველანი შენი მონები ვართ. ო ალლაჰ, არ არსებობს ძალა, რომ შეაჩეროს ის, რაც შენ მიანიჭე, და არავის შეუძლია მიანიჭოს ის, რაც შენ შეაკავე, ძალაუფლება და ბრწყინვალება ვერ არგებს მას, ვის წინააღმდეგაც გსურს.“[1]

19. სუჯუდის ვედრება

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى».

«სუბჰაანა რაბბიი ალ-ა'ლაა» სამჯერ[2].

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

«სუბჰანაქა ალლაჰუმმა რაბბანაა ვა ბიჰამდიქ, ალლაჰუმმა ღფირ ლიი»[3]

«سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ المَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

დიდებული ხარ, წმინდა ხარ, ანგელოზებისა

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა(1/346), ნომრით: (477).

2 ჰადისი გადმოსცეს სუნანის ავტორებმა და აჰმადმა: აბუ დაუდმა, ნომრით: 870, ათ'თირმიზიმ, ნომრით: 262, ან'ნასაიმ, ნომრით: 1007, იბნ მააჯამ, ნომრით: 897, და აჰმადმა, ნომრით: 3514. იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზი, 1/83.

3 გადმოსცემს ალ-ბუხარი ნომრით: (794), და მუსლიმი ნომრით: (484), და ვახსენეთ ნომრით (34).

და სულის უფალო.[1]

«اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الخَالِقِينَ».

«ო ალლაჰ, შენს წინაშე აღვავლინე საჯდა და შენი ვირწმუნე, და შენს წინაშე დავმორჩილდი. ჩემმა სახემ სუჯუდი გააკეთა მისთვის, ვინც იგი შექმნა და ფორმა მისცა, გაუხსნა მას სმენა და მხედველობა, კურთხეულ არს ალლაჰი, საუკეთესო გამჩენთა შორის»[2].

«سُبْحَانَ ذِي الجَبَرُوتِ، وَالمَلَكُوتِ، وَالكِبْرِيَاءِ، وَالعَظَمَةِ».

(დიდება ძალმოსილების, მეუფების, სიდიადისა და დიდებულების მფლობელს).[3]

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ: دِقَّهُ وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ».

«ღმერთო ჩემო, მომიტევე ჩემი ყველა ცოდვა: პატარა და დიდი, პირველი და უკანასკნელი,

---

[1] გადმოცემულია იმამ მუსლიმის მიერ (1/533), ჰადისის ნომერი (487), და აბუ დავუდის მიერ, ჰადისის ნომერი (872), და უკვე ნახსენებია ნომრით (35).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (1/534) ნომრით (771), და სხვებმა.

[3] აბუ დაუდ, (1/230), ნომრით: (873), ნასაი, ნომრით: (1131), აჰმად, ნომრით: (23980), იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში (1/166), და მისი წყაროები მოყვანილია ნომერ (37)-ში.

გაცხადებული და ფარული»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ».

«ო ალლაჰ, შენი კმაყოფილებით გეფარები შენი რისხვისგან და შენი მიტევებით — შენი სასჯელისგან. და შენ შეგეფარები შენგან. ვერ დავითვლი შენდამი ქებას, შენ ისეთი ხარ, როგორი ქებითაც შეამკე საკუთარი თავი»[2].

20. ორ სუჯუდს შორის დაჯდომის ვედრება

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي».

(ღმერთო მომიტევე, ღმერთო მომიტევე)[3].

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي».

(ღმერთო ჩემო, მომიტევე მე, შემიწყალე, დამადგინე სწორ გზაზე, მომეცი ძალა, მომეცი ჯანმრთელობა, მომეცი სარჩო და ამამაღლე).[4]

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა (1/ 230) ნომრით (483).

2 გადმოსცა მუსლიმმა (1/352) ნომრით (486).

3 აბუ დაუდ (1/231) ნომრით: (874), და იბნ მააჯა ნომრით: (897), და იხილეთ: საჰიჰ იბნ მააჯა (1/148).

4 გადმოსცეს სუნანის ავტორებმა, ან-ნასაის გარდა: აბუ დაუდმა (1/231) ნომრით: (850), და ათ-თირმიზიმ ნომრით: (284) და (285), და იბნ მააჯამ ნომრით: (898), იხილეთ: საჰიჰი ათ-თირმიზი (1/90), და საჰიჰი იბნ მააჯა (1/148).

21. ყურანის კითხვისას გასაკეთებელი საჯდის ვედრება

«سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الخَالِقِينَ»

«ჩემმა სახემ სუჯუდი გააკეთა იმისთვის, ვინც იგი შექმნა, და თავისი ძალითა და ძლიერებით გაუხსნა მას სმენა და მხედველობა, ﴾...დიდებულია ალლაჰი, შემოქმედთა შორის საუკეთესო﴿»

[ალ-მუ'მინუუნ: 14][1].

«اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ».

«ო ალლაჰ, დამიწერე ამით შენთან ჯილდო, მაპატიე ამით ცოდვები, შემინახე ეს შენთან როგორც მარადიული ნაგროვი, და მიიღე ის ჩემგან, როგორც მიიღე იგი შენი მონა დავუდისგან»[2].

[1] ათ'თირმიზი, 2/474, ნომრით: 3425, აჰმადი, 6/30, ნომრით: 24022, ალ-ჰააქიმი, ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი, 1/220 და დამატება მისი გადმოცემულია.

[2] ათ'თირმიზი, 2/473, ნომრით: 579, ალ-ჰააქიმი ჰადისს სწორად მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი(1/219).

22 - თაშაჰჰუდი

«التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

მნიშვნელობა: (მისალმებანი, ლოცვა და ყოველი სიკეთე მხოლოდ ალლაჰს ეკუთვნის. ალლაჰის მშვიდობა, წყალობა და მისი ბარაქა შენზე იყოს ალლაჰის შუამავალო. მშვიდობა ჩვენ და ალლაჰის ყველა მართალ მსახურს. ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი, გარდა ალლაჰისა და ვამოწმებ, რომ მუჰამმადი მისი მონა და მოციქულია)[1].

23. მოციქულის (ალლაჰის ლოცვდა და მშვიდობა მას) დალოცვა თაშაჰუდის შემდეგ.

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

«ღმერთო დალოცე მუჰამმადი და მუჰამმადის ოჯახი, ისე როგორც დალოცე

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი, 2/311), ნომრით: (831), და მუსლიმი (1/301), ნომრით: (402).

იბრაჰიმი და იბრაჰიმის ოჯახი, ჭეშმარიტად შენ ქებული და დიდებული ხარ, ღმერთო ბარაქა უბოძე მუჰამმადს და მუჰამმადის ოჯახს, ისე როგორც უბოძე (ბარაქა) იბრაჰიმს და იბრაჰიმის ოჯახს, ჭეშმარიტად შენ ქებული და დიდებული ხარ»[1].

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْواجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

«ჩემო ღმერთო, დალოცე მუჰამმედი, მისი მეუღლეები და შთამომავლობა, ისე როგორც დალოცე იბრაჰიმი და მისი ოჯახი. მოჰმადლე მუჰამმედს, მის მეუღლეებსა და შთამომავლობას ბარაქა, ისე როგორც მიჰმადლე იბრაჰიმს და მის ოჯახს. ჭეშმარიტად, შენ ხარ ქებული და დიდებული». [2].

24. ვედრება ბოლო თაშაჰუდის შემდეგ, სალამის წინ

«اللَّهُـمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ المَحْيَا

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, „ალ-ფათჰ"-თან ერთად (6/408), ნომრით: (3370), და მუსლიმი ნომრით: (406).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი, 6/407) ნომრით: (3369), და მუსლიმი (1/306) ნომრით: (407), აქ მოცემულია მუსლიმის ვერსია.

وَالمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ».

«ჩემო ღმერთო, მე მოგეკედლები შენ საფლავის სასჯელისგან, ჯოჯოხეთის სასჯელისგან, სიცოცხლისა და სიკვდილის ცდუნებისგან და ცრუ მესია დაჯჯალის ცდუნებისგან»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ المَحْيَا وَالمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ المَأْثَمِ وَالمَغْرَمِ».

«ღმერთო ჩემო, შენ შეგეფარები საფლავის სასჯელისაგან, და შენ შეგეფარები ცრუ მესია დაჯჯალის ცდუნებისგან, და შენ შეგეფარები სიცოცხლისა და სიკვდილის ცდუნებისგან, ღმერთო ჩემო, შენ შეგეფარები ცოდვებისაგან და ვალებისაგან»[2].

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الغَفُورُ الرَّحِيمُ».

«ჩემო ღმერთო, უეჭველად მე უსამართლოდ მოვექეცი ჩემს თავს, და არავის შეუძლია ცოდვების პატიება გარდა შენისა, მაშ მომიტევე

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (2/102) ნომრით: (1377), და მუსლიმი (1/412) ნომრით: (588), და ტექსტი მუსლიმისაა.

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/202) ნომრით: (832), და მუსლიმი (1/412) ნომრით: (587).

მე, შემიწყალე მე, ჭეშმარიტად შენ მპატიებელი შემწყალობელი ხარ»[1].

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

«ო, ალლაჰ, მაპატიე ის, რაც ადრე ჩავიდინე და რაც ჯერ არ ჩამიდენია, ის, რაც ფარულად გავაკეთე და რაც აშკარად გავაკეთე, და ის, რაც უზომოდ ჩავიდინე, და ის, რაც შენ ჩემზე უკეთ იცი! შენ ხარ ის, ვინც წინ წევს და შენ ხარ ის, ვინც უკან წევს, არ არსებობს ღვთაება შენს გარდა»[2].

«اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ».

«ღმერთო ჩემო! შენ შემეწიე შენს ხსენებაში, შენთვის მადლიერების გამოხატვაში და ღვთისმსახურების საუკეთესო ფორმით შესრულებაში»[3].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ».

---

1 გადმოსცემს ალ-ბუხარი: (8/168)ნომრით:(834), და მუსლიმი(4/2078) ნომრით: (2705).

2 გადმოსცა მუსლიმმა (1/534) ნომრით (771).

3 აბუ დაუდ, 2/86, ნომრით: 1522, ნასაი, 3/53, ნომრით: 2302, იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში, 1/284.

«ღმერთო ჩემო, შენ შეგეფარები სიძუნწისაგან, და შეგეფარები სიმხდალისგან, და შეგეფარები აღმოვჩნდე ხანდაზმულობის სისუსტეში, შეგეფარები ამქვეყნის განსაცდელისაგან და საფლავის სასჯელისაგან»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ».

«ო, ალლაჰ, გთხოვ სამოთხეს და შენ შეგეფარები ცეცხლისგან»[2].

«اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الغَيْبَ وَقُدْرَتِكَ عَلَى الخَلقِ أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الحَيَاةَ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الحَقِّ فِي الرِّضَا وَالغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ القَصْدَ فِي الغِنَى وَالفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ القَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ العَيْشِ بَعْدَ المَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ، وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ فِي غَيرِ ضَرَّاءَ مُضِرَّةٍ، وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ».

«ღმერთო ჩემო! შენი დაფარული ცოდნით და შენი ბატონობით შენს ქმნილებებზე, მაცოცხლე

---

[1] ალ-ბუხარი ფათჰთა ერთად (6/35) ნომრით: (2822),და ასევე ნომრით: (6390).

[2] აბუ დაუდ, ნომრით: 792, და იბნ მააჯა, ნომრით: 910, იხილეთ: საჰიჰი იბნ მააჯა (2/328).

სანამ იცი რომ სიცოცხლე ჩემთვის სასარგებლო იქნება და მომაკვდინე თუ იცი რომ სიკვდილი ჩემთვის უფრო სასარგებლოა, ღმერთო ჩემო! გთხოვ მამყოფე შენი მოშიში დაფარულში თუ ცხადში, შენ გთხოვ მათქმევინო ჭეშმარიტი სიტყვა კმაყოფილებაში თუ სიბრაზეში, შენ გთხოვ თანასწორობას გაჭირვებაში და ფუფუნებაში, გთხოვ ულევ წყალობას, გთხოვ უწყვეტ თვალისჩინს, გთხოვ კმაყოფილებას განჩინების შემდეგ, გთხოვ მშვიდ განსასვენებლს გარდაცვალების შემდეგ, გთხოვ შენი სახის ნახვის სიტკბოებას, და შენთან შეხვედრის მონატრებას დამაზიანებელი გაჭირვების და სწორი გზიდან ამცდენი განსაცდელის გარეშე, ღმერთო ჩემო! გაგვალამაზე რწმენის სილამაზით, გვამყოფე სწორ გზაზე მყოფნი და სწორი გზის მაჩვენებლები»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا أَللهُ بِأَنَّكَ الوَاحِدُ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الغَفُورُ الرَّحِيمُ».

«ჩემო ღმერთო! შენ გთხოვ ო ალლაჰ,

[1] გადმოსცა ნასაიმ (3/54) (55) ნომრით: (1304), აჰმადმა (4/364) ნომრით: (21666), იმამ ალ-ალბანი სანდოდ მიიჩნევს ჰადისს საჰიჰი ნასაიში (1/281).

ჭეშმარიტად შენ ხარ ერთი, ერთადერთი, ას'სამედი(არაფერზე დამოკიდებული, ყველაფერი მასზეა დამოკიდებული) რომელიც არც შობილა და არც უშვია და არც არავინ ყოფილა მსგავსი მისი, ერთადერთი ხარ, მომიტევე ჩემი ცოდვები, ჭეშმარიტად, შენ ხარ მიმტევებილი, მწყალობელი»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، المَنَّانُ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ يَا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ إِنِّي أَسْأَلُكَ الجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ».

«ჩემო ღმერთო! შენ გთხოვ ჭეშმარიტად ქება-დიდება შენ გეკუთვნის, არ არსებობს ღვთაება გარდა შენი, ერთადერთი ხარ შენ არ გყავს მოზიარე, შენ ხარ მომმადლებელი, ცანის და მიწის გამჩენი, ო დიდების და კეთილშობილების პატრონო, ო მარადცოცხალო და მარადმსუფევო, შენ გთხოვ სამოთხეს და შენ შემოგეფარები ჯოჯოხეთისგან»[2].

---

[1] გადმოსცა ან'ნასაიმ, (3/52) ნომრით: (1300), ეს სიტყვები მას ეკუთვნის, აჰმადმა (4/338) ნომრით: (18974), იმამ ალ-ალბანი სანდოდ მიიჩნევს ჰადისს საჰიჰი ან'ნესაიში (1/280).

[2] ჰადისს გადმოსცემენ: აბუ დაუდი, ნომრით: 1495, ათ'თირმიზი, ნომრით: 3544, იბნ მააჯა, ნომრით: 3858, და ან'ნესაი, ნომრით: 1299. იხილეთ აგრეთვე: საჰიჰ იბნ მაჯა, 2/329.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ».

«ჩემო ღმერთო! შენ გთხოვ იმით, რომ ვამოწმებ, რომ ჭეშმარიტად შენ ხარ ალლაჰი, არ არსებობს ღვთაება გარდა შენი, ერთადერთი, ას'სამედი რომელიც არც შობილა და რც უშვია და არც არავინ ყოფილა მსგავსი მისი»[1].

25. ზიქრები ლოცვის მისალმების შემდეგ

«أَسْتَغْفِرُ اللهَ

«ალლაჰს ვთხოვ პატიებას»
(ეს უნდა წარმოთქვათ სამჯერ)

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ».

ალლაჰ, შენ ხარ მშვიდობა, და შენგან არის მშვიდობა. დიდებული ხარ, დიდებისა და ღირსების მფლობელო»[2].

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

---

[1] აბუ დაუდ (2/62), ნომრით: 1493, ათ'თირმიზი (5/515), ნომრით: 3475, იბნ მააჯა (2/1267), ნომრით: 3857, ან'ნასაი, ნომრით: 1300, ამ სიტყვებით ის გადმოსცემს, აჰმადი, ნომრით: 18974, იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი ნასაიში (1/280), იხილეთ ასევე: საჰიჰი იბნ მააჯა (2/329), და საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/163).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (1/414) ნომრით (591).

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. და ის ყოვლისშემძლეა». [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

[ეს უნდა წარმოთქვათ სამჯერ]

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ».

ო, ალლაჰ! არავის შეუძლია შეაჩეროს ის, რაც შენ უბოძე, და არავის შეუძლია მისცეს ის, რაც შენ შეაჩერე. (ადამიანს) ვერავითარი ძალაუფლება და სიმდიდრე არ მოუტანს სარგებელს შენს წინაშე»[1].

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ، وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الكَافِرُونَ».

«არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა — იგი ერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება, და ის

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/255) ნომრით: (844), და მუსლიმი (1/414) ნომრით: (593), და რაც არის ბრჭყალებში დანამატია ალ-ბუხარისგან ნომრით: (6473).

ყოვლისშემძლეა. არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა. არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა და ჩვენ ვცემთ თაყვანს მხოლოდ მას. მას ეკუთვნის წყალობა, და მას ეკუთვნის მადლი, და მას ეკუთვნის მშვენიერი ქება. არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა — ჩვენ ერთგულად ვუძღვნით მას რწმენას, თუნდაც ურწმუნოებს სძულდეთ ეს».[1].

«سُبْحَانَ اللهِ، وَالحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللهُ أَكْبَرُ

""სუბჰანალლაჰ, ვალჰამდულილლაჰ, ვა ალლაჰუ აქბარ,'' დიდება ალლაჰს, ქება ალლაჰს და ალლაჰი უდიდესია"

(ეს უნდა წარმოთქვათ 33-ჯერ)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

«არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა — იგი ერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება, და ის ყოვლისშემძლეა»[2].

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (1/415) ნომრით (594).

[2] იმამ მუსლიმი (1/418), ჰადისი ნომრით (597), სადაც ნათქვამია: «ვინც იტყვის ამას ყოველი ლოცვის შემდეგ, ეპატიება მას ცოდვები, თუნდაც რომ ზღვის ქაფის ტოლი იყოს».

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ۝١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ۝٢ لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ۝٣ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا
أَحَدُۢ۝٤﴾

თქვი: ის, ალლაჰი ერთადერთია,
ალლაჰი სამედია2
არც უშობია და არც შობილა,
და ვერც ვერავინ იქნება მისი ბადალი.
[ალ-იხლას: 1-4].

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ۝١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ۝٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ۝٣ وَمِن
شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ۝٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ۝٥﴾

თქვი: შევეფარები განთიადის ღმერთსა,1
იმათ სიავისგან, რაც მან გააჩინა,2
და წყვდიადი ღამის სიავისგან, როცა ჩამოწვება ირგვლივ3
და ნასკვებზე მბერავ დედაბერთა სიავისაგან,4
ასევე მოშურნეს სიავისგან, როცა შურიანობს.5
(ალ-ფალაყ: 1-5)

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ۝١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ۝٢ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ۝٣ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ
ٱلۡخَنَّاسِ۝٤ ٱلَّذِي يُوَسۡوِسُ فِي صُدُورِ ٱلنَّاسِ۝٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ۝٦﴾

თქვი: შევეფარები ადამიანთა ღმერთსა,1
ადამიანთა მეფეს (მათ ბატონ-პატრონსა)2
ადამიანთა ღვთაებასა3
ეჭვის მთესავი ვერაგის სიავისაგან,4
რომელიც ეჭვს თესავს ადამიანთა გულებში 5
ადამიანთა და ჯინთაგან.6

(ან-ნას: 1-6)

ყოველი ლოცვის შემდეგ[1].

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ٢٥٥﴾

ალლაჰი... – არ არსებობს ღვთაება, გარდა მისი – მარად ცოცხლისა და მსუფევისა; მას არც ჩასთვლემს, არც ჩაეძინება; მის კუთვნილებაშია, რაცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა; მის წინაშე ვინ იშუამდგომლებს მისივე ნების გარეშე?! მან იცის, რაც იყო მათ უწინ და რაც იქნება მათ

[1] აბუ დაუდ (2/86), ნომრით: 1523, ათ'თირმიზი, ნომრით: 2903, ნასაი (3/68), ნომრით: 1335, იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (2/8). ამ სამ სურას ეწოდება: ალ-მუ'ავვიზათ. იხილეთ: ფათჰ ალ-ბარი (9/62).

შემდგომ; მის ცოდნაში ვერაფერს შესწვდებიან, გარდა იმისა, რასაც თვითონ ინებებს; მისი ქურსი ცათა და ქვეყანას გარემოიცავს და მას არ უმძიმს დაცვა მათი; ისაა უზენაესი და უბადლოდ დიდებული.

[ალ-ბაყარა: 255] ყოველი ლოცვის შემდეგ[1].

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი. მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. ის აცოცხლებს და ამკვდარებს, და ის ყოვლისშემძლეა». [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, იუჰიი ვა იუმიით, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

ათჯერ მაღრიბისა და სუბჰის ლოცვის

[1] «ვინც მას წაიკითხავს ყოველი ლოცვის შემდეგ, მას არ შეუშლის სამოთხეში შესვლას არაფერი, გარდა სიკვდილისა». ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით (100), და იბნ ას-სუნნი, ნომრით (121), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ ალ-ჯამი'ში (5/339), და სილსილათ ალ-აჰადის ას-საჰიჰაში (2/697), ნომრით (972).

შემდეგ[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا».

«ღმერთო ჩემო! შენ გთხოვ სასარგებლო ცოდნას, ჰალალ სარჩოს და მიღებულ ღვთისმსახურებას»

بَعْدَ السَّلامِ مِنْ صَلاَةِ الفَجْرِ.

ფაჯრის ლოცვის სალამის შემდეგ[2].

26. ისთიხარას ლოცვის ვედრება

ჯააბირ იბნ აბდულლაჰმა (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) თქვა: „ალლაჰის შუამავალი (ﷺ) გვასწავლიდა ისთიხარას ყველა საქმეში, ისევე როგორც გვასწავლიდა ყურანის სურას, და ამბობდა:“

«إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ:

«როცა რომელიმე თქვენგანი რაიმე საქმეს განიზრახავს, მან უნდა შეასრულოს ორი

1 გადმოცემულია ათ-თირმიზის მიერ (5/515) ნომრით (3474) და აჰმადის მიერ (4/227) ნომრით (17990), და იხილეთ მისი წყარო ზად ალ-მა'ად-ში (1/300).

2 იბნ მააჯა, ნომრით: (925), ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით: (102), იხილეთ: საჰიჰი იბნ მაჯა (1/152), მაჯმა' აზ-ზავაიდ (10/111), და მოყვანილი იქნება ნომრით: (95).

რაქათის ლოცვა სავალდებულოს გარდა, შემდეგ კი თქვას:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ العَظِيمِ؛ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ - وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي – أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ - فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي – أَوْ قَالَ: عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ – فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ، ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ».

ო, ალლაჰო, მე შენს ცოდნას მივმართავ რჩევისთვის და შენს ძალას ვთხოვ მხარდაჭერას, და შენს უდიდეს წყალობას ვევედრები. რადგან შენ შეგიძლია ყველაფერი, ხოლო მე - არა; შენ იცი ყველაფერი, ხოლო მე - არა; და შენ ხარ დამალულის მცოდნე. ო, ალლაჰო, თუ შენ იცი, რომ ეს საქმე (და დაასახელოს თავისი საჭიროება) სიკეთეა ჩემთვის ჩემს რელიგიაში, ჩემს ცხოვრებაში და ჩემს საბოლოო მდგომარეობაში (ან თქვა: ამქვეყნიურ და მომავლურ ცხოვრებაში), მაშინ განაწესე ეს ჩემთვის, მიწყალობე ამაში წარმატება და დამლოცე მასში. ხოლო თუ შენ იცი, რომ ეს საქმე ბოროტებაა ჩემთვის ჩემს რელიგიაში, ჩემს

ცხოვრებაში და ჩემს საბოლოო მდგომარეობაში (ან თქვა: ამქვეყნიურ და მომავლურ ცხოვრებაში), მაშინ გამარიდე ეს საქმე და მე გამარიდე მისგან, და მიბოძე სიკეთე, სადაც არ უნდა იყოს ის, შემდეგ კი დამაკმაყოფილე იმით»[1].

და არ უნანია მას, ვინც შემოქმედს სთხოვა არჩევანში დახმარება, მოეთათბირა მორწმუნეებს და გადაამოწმა (დააზუსტა)თავის საქმე, რადგან ყოვლადმაღალმა ალლაჰმა თქვა:

﴿...وَشَاوِرۡهُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِۖ فَإِذَا عَزَمۡتَ فَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ...﴾.

...და მათი აზრიც მოისმინე (ამქვეყნიური) საკითხების შესახებ. როცა რამეს გადაწყვეტ, მხოლოდ ალლაჰს მიენდე...[2]

27. დილის და საღამოს ვედრებები

«ქება-დიდება მხოლოდ ალლაჰს, ლოცვა და მშვიდობა მას, ვის შემდეგაც აღარ მოვა სხვა მოციქული»[3].

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/ 162) ნომრით (1162).

[2] სურა ალი იმრან: 159.

[3] ანასი (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) გადმოსცემს, რომ შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა: «იმ ხალხთან ერთად

ალლაჰს შევეფარები ქვით ჩაქოლილი ეშმაკისგან". (ა'უუზუ ბილლაჰი მინა შშაიტაანი რრაჯიიმ)

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ٢٥٥﴾

ალლაჰი... – არ არსებობს ღვთაება, გარდა მისი – მარად ცოცხლისა და მსუფევისა; მას არც ჩასთვლემს, არც ჩაეძინება; მის კუთვნილებაშია, რაცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა; მის წინაშე ვინ იშუამდგომლებს მისივე ნების გარეშე?! მან იცის, რაც იყო მათ უწინ და რაც იქნება მათ შემდგომ; მის ცოდნაში ვერაფერს შესწვდებიან, გარდა იმისა, რასაც თვითონ ინებებს; მისი

ჯდომა, რომლებიც ალლაჰს იხსენებენ დილის ლოცვიდან მზის ამოსვლამდე, ჩემთვის უფრო საყვარელია, ვიდრე ისმაილის შთამომავლებიდან ოთხის გათავისუფლება. და იმ ხალხთან ერთად ჯდომა, რომლებიც ალლაჰს იხსენებენ ასრის (ნაშუადღევი) ლოცვიდან მზის ჩასვლამდე, ჩემთვის უფრო საყვარელია, ვიდრე ოთხის მონის გათავისუფლება». გადმოცემულია აბუ დავუდის მიერ, ნომრით (3667), და ალ-ალბანიმ იგი კარგ ჰადისად მიიჩნია საჰიჰ აბუ დავუდში (2/698).

ქურსი ცათა და ქვეყანას გარემოიცავს და მას არ უმძიმს დაცვა მათი; ისაა უზენაესი და უბადლოდ დიდებული.

[ალ-ბაყარა: 255][1].

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ٢ لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ٣ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ ٤﴾

თქვი: ის, ალლაჰი ერთადერთია,1
ალლაჰი სამედია2
არც უშობია და არც შობილა,3
და ვერც ვერავინ იქნება მისი ბადალი.4
(ალ-იხლას: 1-4)

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ٣ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ ٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ٥﴾

თქვი: შევეფარები განთიადის ღმერთსა,1
იმათ სიავისგან, რაც მან გააჩინა,2
და წყვდიადი ღამის სიავისგან, როცა

[1] «ვინც ამას დილით წარმოთქვამს, საღამომდე დაცული იქნება ჯინებისგან, ხოლო ვინც საღამოს წარმოთქვამს, დილამდე იქნება მათგან დაცული». გადმოსცემა ალ-ჰააქიმი (1/562), იმამი ალ-ალბანიმ ეს ჰადისი სწორად მიიჩნია საჰიჰ ათ-თარღიბ ვა ათ-თარჰიბში (1/273), და მიაწერა იგი ნასაის და ტაბარანის, და თქვა: „ტაბარანის ისნადი კარგია“.

ჩამოწვება ირგვლივ3

და ნასკვებზე მბერავ დედაბერთა სიავისაგან,4

ასევე მოშურნეს სიავისგან, როცა შურიანობს.5

(ალ-ფალაყ: 1-5)

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ٣ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ
ٱلۡخَنَّاسِ ٤ ٱلَّذِى يُوَسۡوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ٦﴾

თქვი: შევეფარები ადამიანთა ღმერთსა,1

ადამიანთა მეფეს (მათ ბატონ-პატრონსა)2

ადამიანთა ღვთაებასა3

ეჭვის მთესავი ვერაგის სიავისაგან,4

რომელიც ეჭვს თესავს ადამიანთა გულებში 5

ადამიანთა და ჯინთაგან.6

(ან-ნას: 1-6) (ეს უნდა წარმოთქვათ სამჯერ)[1].

«أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ المُلْكُ لِلَّهِ، وَالحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا اليَوْمِ وَخَيرَ

---

1 «ვინც ამას სამჯერ იტყვის დილით და საღამოს, ის დაიცავს მას ყველაფრისგან». გადმოსცემა აბუ დაუდ (4/322) ნომრით: (5082), და ათ'თირმიზი, (5/567) ნომრით: (3575), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/182).

مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ».

«ჩვენ მივედით დილამდე, და დილის მეუფება ეკუთვნის ალლაჰს, დიდება ალლაჰს! არ არის ღმერთი გარდა ალლაჰისა, რომელსაც არ ჰყავს თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეუფება, მას - დიდება, და ის ყოვლისშემძლეა. ღმერთო ჩემო! გთხოვ ამ დღის სიკეთეს და სიკეთეს, რაც მის შემდეგაა, და შენ მოგეკედლები ამ დღის სიავისგან და იმ სიავისგან, რაც მის შემდეგაა. ღმერთო ჩემო! შენ მოგეკედლები სიზარმაცისგან და სიამაყისგან. ღმერთო ჩემო! შენ მოგეკედლები ჯოჯოხეთის და საფლავის ტანჯვისგან»[1].

ხოლო საღამოს დადგომისას ამბობს:

«أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ».

«ჩვენ მივედით საღამომდე, და საღამოს

[1] გადმოსცა მუსლიმმა(4/2088) ნომრით: (2723).

მეუფება ეკუთვნის ალლაჰს, დიდება ალლაჰს! არ არის ღმერთი გარდა ალლაჰისა, რომელსაც არ ჰყავს თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეუფება, მას - დიდება, და ის ყოვლისშემძლეა. ღმერთო ჩემო! გთხოვ ამ ღამის სიკეთეს და მისი შემდგომი სიკეთეს, და შეგეფარები ამ ღამის სიავისგან და მისი შემდგომი სიავისგან. ღმერთო ჩემო! შენ მოგეკედლები სიზარმაცისგან და სიამაყისგან. ღმერთო ჩემო! შენ მოგეკედლები ჯოჯოხეთის და საფლავის ტანჯვისგან»[1].

«اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ».

«ო ალლაჰ, შენი წყალობით ვიწყებთ დილას, შენი წყალობით ვაღწევთ საღამოს, შენი წყალობით ვცოცხლობთ და შენი წყალობით ვკვდებით, და შენსკენაა აღდგომა»[2].

ხოლო დაღამებისას ამბობს:

«اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ».

«ო ალლაჰ, შენი წყალობით ვაღწევთ საღამოს, შენი წყალობით ვიწყებთ დილას, შენი სახელით

---

[1] მაღლა მოცემული წყარო.

[2] გადმოსცა ათ'თირმიზიმ, 5/466, ნომრით (3391), და იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზი, 3/142.

ვცოცხლობთ, შენი სახელით ვკვდებით და შენსკენაა დაბრუნება»[1].

«اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ».

«ო ალლაჰ, შენ ხარ ჩემი ღმერთი, არ არსებობს სხვა ღვთაება შენს გარდა, შენ შემქმენი და მე შენი მონა ვარ, მე ვიქნები ერთგული ჩემი შენდამი აღთქმის და დაპირების როგორც შევძლებ, შენ შეგეფარები იმ სიავისგან, რაც ჩავიდინე. მე ვაღიარებ[2] იმ მოწყალებას, რაც შენ გაიღე ჩემზე, და ვაღიარებ ჩემს ცოდვებს, მაპატიე, რამეთუ, არ პატიობს ცოდვებს არავინ შენს გარდა»[3].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتِكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ».

«ო ალლაჰ, ჭეშმარიტად ამ დილას, მე შენ

---

[1] მაღლა მოცემული წყარო.

[2] ვადასტურებ და ვაღიარებ.

[3] «ვინც ამას მტკიცე რწმენით იტყვის საღამოს და იმავე ღამეს გარდაიცვლება, სამოთხეში შევა, და ასევეა დილითაც». გადმოსცემს ბუხარი (7/150) ნომრით: (6306).

გიხმობ მოწმედ, და იმათ, ვისაც უჭირავთ შენი ტახტი, და შენს ანგელოზებს, და ყველას ვინც შენ შექმენი ვაყენებ მოწმეებად, რომ შენ ჭეშმარიტად - ალლაჰი ხარ, არ არსებობს თაყვანისცემის ღირსი ღვთაება გარდა შენისა, შენ ერთადერთი ხარ და არ გყავს თანამოზიარე, და რომ მუჰამედი შენი მონა და მოციქულია»

ოთხჯერ[1].

ხოლო საღამოს ამბობს:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَمْسَيْتُ أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتِكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ».

«ო ალლაჰ, ჭეშმარიტად ამ საღამოს, მე შენ გიხმობ მოწმედ, და იმათ, ვისაც უჭირავთ შენი ტახტი, და შენს ანგელოზებს, და ყველას ვინც შენ შექმენი ვაყენებ მოწმეებად, რომ შენ ჭეშმარიტად - ალლაჰი ხარ, არ არსებობს

[1] «ვინც ამას დილით ან საღამოს ოთხჯერ იტყვის, ალლაჰი მას ჯოჯოხეთისგან გაათავისუფლებს». გადმოსცა აბუ დავუდიმ (4/317), ნომრით: (5071), და ბუხარი „ალ-ადაბ ალ-მუფრადში“, ნომრით: (1201), და ნასაი „ამალ ალ-იავმ ვა ალ-ლაილაში“, ნომრით: (9), და იბნ სუნნი, ნომრით: (70), პატივცემულმა შეიხმა იბნ ბაზმა (ალლაჰმა შეიწყალოს იგი) ნასაისა და აბუ დავუდის გადმოცემის ჯაჭვი კარგად მიიჩნია „თუჰფათ ალ-ახიარში“ (გვ. 23).

თაყვანისცემის ღირსი ღვთაება გარდა შენისა, შენ ერთადერთი ხარ და არ გყავს თანამოზიარე, და რომ მუჰამმედი შენი მონა და მოციქულია» ოთხჯერ[1].

«اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ».

«ღმერთო ჩემო ყველა მოწყალება, რომლის გამოყენებაც შემიძლია ამ დილას, ისევე როგორც ყველა შენს ქმნილებას (შეუძლია), მხოლოდ შენ გვიბოძე, არ გყავს შენ თანაზიარი, შენ გეკუთვნის დიდება და მადლიერება»[2].

ხოლო დაღამებისას ამბობს:

«اللَّهُمَّ مَا أَمْسَى بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ».

«ღმერთო ჩემო ყველა მოწყალება, რომლის

---

[1] მაღლა მოცემული წყარო.

[2] «ვინც ამას დილას იტყვის, მან თავისი დღის მადლიერება აღასრულა, და ვინც ამას საღამოს იტყვის, მან თავისი ღამის მადლიერება აღასრულა». გადმოცემულია აბუ დავუდის მიერ (ტომი 4, გვერდი 318), ჰადისის ნომერი (5075); ან-ნასაის მიერ წიგნში „დღისა და ღამის საქმეები“, ჰადისის ნომერი (7); იბნ ას-სუნნის მიერ, ჰადისის ნომერი (41); და იბნ ჰიბბანის მიერ წიგნში „მავაარიდ“, ჰადისის ნომერი (2361). ხოლო იბნ ბაზმა (ალლაჰმა შეიწყალოს იგი) მისი გადმომცემთა ჯაჭვი ჰასანად (კარგად) მიიჩნია წიგნში „თუჰფათ ალ-ახიარ“ (გვ. 24).

გამოყენებაც შემიძლია ამ საღამოს, ისევე როგორც ყველა შენს ქმნილებას (შეუძლია), მხოლოდ შენ გვიბოძე, არ გყავს შენ თანაზიარი, შენ გეკუთვნის დიდება და მადლიერება»[1].

«اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الكُفْرِ، وَالفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

«ღმერთო ჩემო, მიწყალობე ჯანმრთელობა ჩემს სხეულში, ღმერთო ჩემო, მიწყალობე ჯანმრთელობა ჩემს სმენაში, ღმერთო ჩემო, მიწყალობე ჯანმრთელობა ჩემს მხედველობაში, არ არსებობს ღვთაება შენს გარდა. ღმერთო ჩემო, შენ შეგეფარები ურწმუნოებისგან და სიღარიბისგან, და შენ შეგეფარები საფლავის სასჯელისგან, არ არსებობს ღვთაება შენს გარდა»

სამჯერ[2].

«حَسْبِيَ اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيهِ تَوَكَّلتُ وَهُوَ رَبُّ العَرْشِ العَظِيمِ».

---

1 მაღლა მოცემული წყარო.

2 აბუ დაუდი, 4/324, ნომრით: (5092), აჰმადი, 5/42, ნომრით: (20430), ნასაი 'ამალ ალ-იაუმი ვა ალ-ლაილაში, ნომრით: (22), იბნ ას-სუნნი, ნომრით: (69), ალ-ბუხარი ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით: (701), ასევე ამ ჰადისის გადმოცემათა ჯაჭვს კარგად აფასებს სწავლული იბნ ბაზზი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) თუჰფათი ალ-ახიარში, გ26.

«საკმარისია ჩემთვის ალლაჰი, არ არსებობს ღმერთი მის გარდა, მას მივენდობი და ის არის დიდებული 'არშის ბატონი»

შვიდჯერ[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ العَفْوَ وَالعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ العَفْوَ وَالعَافِيَةَ: فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي».

«ღმერთო, შენ გთხოვ პატიებას და ყოველი ცუდისგან დაცვას ამქვეყნად და საიქიოშიც, ღმერთო შენ გთხოვ პატიებას და დაცვას ყოველი ცუდისგან რაც შეეხება: ჩემს რელიგიას, ჩემს ამქვეყნიურ ცხოვრებას, ჩემს ოჯახსა და ჩემს ქონებას. ღმერთო დაიფარე ჩემი სისუსტე(ყოველი ის რისი გამოჩენაც რცხვენია ადამიანს), და მომაშორე იმას, რაც იწვევს ჩემში შიშს. ღმერთო, დამიცავი წინიდან, უკნიდან, მარჯვნიდან, მარცხნიდან და მაღლიდან, მივეფარები შენ სიდიადეს, რომ გავნადგურდე

[1] «ვინც ამას იტყვის დილით და საღამოს შვიდჯერ, ალლაჰი დაიფარავს მას ყველაფრისგან, რაც მას აწუხებს ამქვეყნიურ და იმქვეყნიურ საქმეებში». გადმოსცა იბნ ას-სუნნიმ ნომრით (71), და აბუ დავუდი (4/321) ნომრით (5081). მისი ისნადი სწორად მიიჩნიეს შუაიბ და აბდულ-ყადირ ალ-არნაუტმა. იხ: ზად ალ-მა'ად (2/376).

ქვევიდან»[1].

«اللَّهُمَّ عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرَكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ».

«ო ღმერთო, ფარულისა და აშკარას მცოდნეო, ცებისა და მიწის შემქმნელო, ბატონო და მეუფევ ყოველივესი! ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა, შენ შეგეფარები ჩემი სულის სიავისგან, შაიტნის სიავისა და შირქისგან(კერპთაყვანისმცემლობიდან), და იმისგან, რითაც ზიანს მივაყენებ ჩემს თავს ან ზიანს მივაყენებ რომელიმე მუსლიმს»[2].

«بِسْمِ اللهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ العَلِيمُ».

«ალლაჰის სახელით, რომლის სახელითაც ვერავინ მიაყენებს ზიანს ვერც მიწაზე და ვერც ცაში, ის ხომ ყოვლისმსმენი და ყოვლისმცოდნეა»

---

1 აბუ დაუდ, ნომრით: (5074), და იბნ მააჯა, ნომრით: (3871), იხ.: საჰიჰი იბნ მააჯა (2/332).

2 ათ'თირმიზიმ ნომრით (3392), და აბუ დაუდმა ნომრით (5067), იხილეთ: საჰიჰ ათ-თირმიზი (3/142).

სამჯერ[1].

«رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا».

«კმაყოფილი ვარ ალლაჰით, როგორც ღმერთით, ისლამით - როგორც რელიგიით და მუჰამმადით - როგორც შუამავლით»

სამჯერ[2].

«يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ».

«ჰეი, მარადცოცხალო, ყოვლისმპყრობელო, შენი მოწყალებით გთხოვ შველას, გამიმართე ჩემი ყველა საქმე და ნუ მიმატოვებ საკუთარი თავის იმედად თვალის დახამხამების დროითაც

---

[1] „ვინც ამას დილით სამჯერ და საღამოს სამჯერ იტყვის, მას არაფერი ავნებს". ჰადისი გადმოსცა აბუ დაუდმა (4/323), ნომრით: 5088, ათ'თირმიზიმ (5/465), ნომრით: 3388, იბნ მააჯამ, ნომრით: 3869, და აჰმადმა, ნომრით: 446. იხილეთ: საჰიჰ იბნ მააჯა (2/332), და იმამმა იბნ ბაზმა (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) მისი გადმომცემთა ჯაჭვი კარგად მიიჩნია თავის წიგნში თუჰფათ ალ-ახიარ (გვ. 39).

[2] «ვინც ამას იტყვის სამჯერ დილით და სამჯერ საღამოს, ლლაჰის ვალი იქნება, რომ ასიამოვნოს მას აღდგომის დღეს». გადმოსცა აჰმადმა (4/337) ნომრით: 18967, ან'ნასაიმ წიგნში 'ამალ ალ-იაუმი ვა ალ-ლაილა ნომრით: 4, იბნ ას-სუნნიმ ნომრით: 68, აბუ დაუდმა (4/318) ნომრით: 1531, და ათ'თირმიზიმ (5/465) ნომრით: 3389. იბნ ბაზმა (ლლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადისი კარგად მიიჩნია წიგნში თუჰფათ ალ-ახიარ (გ.39).

კი»[1].

«أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ المُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا اليَوْمِ: فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ».

«ჩვენ მივედით დილამდე და დილის მეუფება ეკუთვნის ალლაჰს, სამყაროთა უფალს, ღმერთო ჩემო! გთხოვ შენ ამ დღის სიკეთეს: მის გამარჯვებას, დახმარებას, სინათლეს, ბარაქასა და სწორ გზაზე დადგომას, და შენ მოგეკედლები იმ სიავისგან, რაც მასშია და იმ სიავისგან, რაც მის შემდეგაა»[2].

ხოლო შეღამებისას ამბობს:

«أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى المُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ اللَّيْلَةِ: فَتْحَهَا، وَنَصْرَهَا، وَنُورَهَا، وَبَرَكَتَهَا، وَهُدَاهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا».

«ჩვენ მივედით საღამომდე, და საღამოს მეუფება ეკუთვნის ალლაჰს, სამყაროთა უფალს, ო, ალლაჰ, გთხოვ შენგან ამ ღამის სიკეთეს: მის წარმატებას, მის გამარჯვებას, მის სინათლეს, მის

---

1 ალ-ჰაქიმი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი (1/545), იხილე: საჰიჰ ათ-თარღიბ ვა ათ-თარჰიბ (1/273).

2 აბუ დაუდ (4/322), ნომრით (5084), მისი ისნადი ჰასანად მიიჩნიეს შუაიბ და აბდულ-ყადირ ალ-არნაუტმა ზად ალ-მაადის თაჰყიყში (2/373).

ბარაქას და მის სწორ გზას, და შენ შეგეფარები იმ ბოროტებისგან, რაც მასშია, და იმ ბოროტებისგან, რაც მის შემდეგ იქნება»[1].

«أَصْبَحْنا عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».

«გავათენეთ ისლამის ბუნებაზე, და გულწრფელობის სიტყვაზე, და ჩვენი შუამავლის, მუჰამმედის ﷺ, სარწმუნოებაზე, და ჩვენი მამის, იბრაჰიმის, აღმსარებლობაზე, რომელიც იყო ერთღმერთიანობის მიმდევარი, მორჩილი და არ ყოფილა წარმართთაგანი»[2].

ხოლო შემოაღამებისას ამბობს:

«أَمْسَيْنَا عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ، حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ».

«საღამოს მივაღწიეთ ისლამის ბუნებაზე, და გულწრფელობის სიტყვაზე, და ჩვენი შუამავლის, მუჰამმედის ﷺ, სარწმუნოებაზე, და ჩვენი მამის, იბრაჰიმის, აღმსარებლობაზე, რომელიც იყო ერთღმერთიანობის მიმდევარი,

---

1 მაღლა მოცემული წყარო.

2 აჰმადი (3/406) და (407) ნომრით (15360) და (15563), და იბნ ას-სუნნი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით (34), და იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი' (4/209).

მორჩილი და არ ყოფილა წარმართთაგანი»[1].

«سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ»

«ალლაჰი ყოვლადწმიდაა და დიდება მას» 100 ჯერ.[2].

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. და ის ყოვლისშემძლეა».

[ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

ათჯერ[3], ან ერთხელ სიზარმაცის დროს[4].

---

[1] მაღლა მოცემული წყარო.

[2] «ვინც ამას იტყვის ასჯერ დილით და საღამოს, აღდგომის დღეს არავინ მოიტანს მასზე უკეთეს საქმეს, გარდა იმისა, ვინც მის მსგავსს იტყვის, ან მასზე მეტს». მუსლიმი (4/2071) ნომრით (2692).

[3] ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით (24), იხილეთ: საჰიჰი ათ-თარღიბ ვა ათ-თარჰიბ (1/272), და იბნ ბააზის (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) თუჰფათ ალ-ახიარ (გვ. 44), და იხილეთ მისი უპირატესობა, გვ. 146, ჰადისი ნომრით (255).

[4] აბუ დაუდი, ნომრით: (5077), იბნ მააჯა, ნომრით: (3798), აჰმადი, ნომრით: (8719), იხილეთ: საჰიჰ ათ-თარღიბ ვა ათ-თარჰიბ (1/270), საჰიჰი აბუ დაუდი (3/957), საჰიჰი იბნ მააჯა (2/331), და ზად ალ-მა'ად (2/377).

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. და ის ყოვლისშემძლეა». [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

100 ჯერ დილას.[1]

«سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»

„სუბჰანალლაჰი ვა ბიჰამდიჰი(ალლაჰი უნაკლო წმინდა და ქებულია), მისი ქმნილებების რიცხვისოდენა, მისი სათნოებისამებრ, მისი ტახტის წონისოდენა და მისი სიტყვების მელნისოდენა“

სამჯერ დილით[2].

---

[1] «ვინც ამას იტყვის დღეში ასჯერ, მისთვის ათი მონის გათავისუფლების ტოლფასი იქნება, და ჩაეწერება მას ასი კეთილი საქმე, და წაეშლება მას ასი ცუდი საქმე, და იქნება მისთვის დაცვა ეშმაკისგან იმ დღეს, საღამომდე, და არავინ მოიტანს მასზე უკეთეს საქმეს, გარდა იმისა, ვინც ამაზე მეტს გააკეთებს». ალ-ბუხარი (4/95, 3293), და მუსლიმი (4/2071, 2691).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (4/2090) ნომრით (2726).

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا»

«ღმერთო ჩემო! შენ გთხოვ სასარგებლო ცოდნას, ჰალალ სარჩოს და მიღებულ ღვთისმსახურებას»

როდესაც დილა მოდიოდა[1].

«أَسْتَغْفِرُ اللهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ»

«ალლაჰს ვთხოვ პატიებას და მის წინაშე ვინანიებ»

დღეში ასჯერ[2].

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»

«ალლაჰის სრულყოფილ სიტყვებს მივეფარები იმ სიავისგან, რომელიც მან შექმნა»

სამჯერ საღამოს[3].

---

[1] გადმოსცემს იბნ ას-სუნნი „ა'მალუ ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ“-ში ნომრით (54), და იბნ მააჯა ნომრით (925), ხოლო აბდულ-ყადირ და შუაიბ ალ-არნაუტები მის ისნადს სანდოდ მიიჩნევენ „ზად ალ-მა'ად“-ის თაჰყიყში (2/375) და ის უკვე ნახსენებია ნომრით (73).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი ფათჰთან ერთად (11/101) ნომრით: (6307), და მუსლიმი (4/2075) ნომრით: (2702).

[3] „ვინც მას საღამოს სამჯერ იტყვის, იმ ღამეს შხამი მას ზიანს ვერ მიაყენებს“. ჰადისს გადმოსცემს აჰმადი (2/290) ნომრით: 7898, ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაში ნომრით: 590, და იბნ ას-სუნნი ნომრით: 68, აგრეთვე იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/187), საჰიჰი იბნ მაჯა (2/266), და იბნ ბაზის თუჰფათ ალ-ახიარ (გვ. 45).

«اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ»

«ო, ალლაჰ, დალოცე და მშვიდობა მიჰმადლე ჩვენს შუამავალს მუჰამმადს»

ათჯერ[1].

28- ძილის ზიქრები

შეატყუპებს ხელისგულებს, შემდეგ შეუბერავს და წაიკითხავს მათში:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ① ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ② لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ③ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ ④﴾

თქვი: ის, ალლაჰი ერთადერთია,1
ალლაჰი სამედია2
არც უშობია და არც შობილა,3
და ვერც ვერავინ იქნება მისი ბადალი.4

[ალ-იხლას: 1-4].

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ① مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ② وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ ④ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤﴾

[1] «ვინც დამლოცავს მე დილით ათჯერ და საღამოს ათჯერ, ის მიიღებს ჩემს შუამდგომლობას განკითხვის დღეს». გადმოცემულია ატ-ტაბარანის მიერ ორი ისნადით, რომელთაგან ერთი კარგია. იხილეთ: მაჯმა აზ-ზავაიდ (10/120) და საჰიჰ ათ-თარღიბ ვა ათ-თარჰიბ (1/273).

თქვი: შევეფარები განთიადის ღმერთსა,1
იმათ სიავისგან, რაც მან გააჩინა,2
და წყვდიადი ღამის სიავისგან, როცა ჩამოწვება ირგვლივ3
და ნასკვებზე მბერავ დედაბერთა სიავისაგან,4
ასევე მოშურნეს სიავისგან, როცა შურიანობს.5
(ალ-ფალაყ: 1-5)

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ٣ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ ٱلۡخَنَّاسِ ٤ ٱلَّذِي يُوَسۡوِسُ فِي صُدُورِ ٱلنَّاسِ ٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ٦﴾

თქვი: შევეფარები ადამიანთა ღმერთსა,1
ადამიანთა მეფეს (მათ ბატონ-პატრონსა)2
ადამიანთა ღვთაებასა3
ეჭვის მთესავი ვერაგის სიავისაგან,4
რომელიც ეჭვს თესავს ადამიანთა გულებში 5
ადამიანთა და ჯინთაგან.6
(ან-ნას: 1-6)

შემდეგ ხელებს მოისვამს სხეულის იმ ნაწილებზე, რომლებსაც მისწვდება, დაწყებული

თავით, სახით და სხეულის წინა ნაწილით) (ამას აკეთებს სამჯერ)[1].

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ٢٥٥﴾

ალლაჰი... – არ არსებობს ღვთაება, გარდა მისი – მარად ცოცხლისა და მსუფევისა; მას არც ჩასთვლემს, არც ჩაეძინება; მის კუთვნილებაშია, რაცაა ცათა შინა და ქვეყანასა ზედა; მის წინაშე ვინ იშუამდგომლებს მისივე ნების გარეშე?! მან იცის, რაც იყო მათ უწინ და რაც იქნება მათ შემდგომ; მის ცოდნაში ვერაფერს შესწვდებიან, გარდა იმისა, რასაც თვითონ ინებებს; მისი ქურსი ცათა და ქვეყანას გარემოიცავს და მას არ უმძიმს დაცვა მათი; ისაა უზენაესი და უბადლოდ დიდებული. [ალ-ბაყარა: 255][2].

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი 9/62) ნომრით: (5017), და მუსლიმი ნომრით: (2192).

[2] «ვინც მას წაიკითხავს დასაძინებლად დაწოლისას, მას ალლაჰი გამოუგზავნის დამცველს და ვერ მიუახლოვდება მას ეშმაკი დილამდე». ალ-ბუხარი, ფათჰ ალ-ბარი (4/487), 2311.

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَـٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦۚ وَقَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ غُفۡرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ٢٨٥ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۚ لَهَا مَا كَسَبَتۡ وَعَلَيۡهَا مَا ٱكۡتَسَبَتۡۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَآ إِن نَّسِينَآ أَوۡ أَخۡطَأۡنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلۡنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦۖ وَٱعۡفُ عَنَّا وَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَآۚ أَنتَ مَوۡلَىٰنَا فَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٨٦﴾

შუამავალმა ირწმუნა ის, რაც მას თავისი ღმერთისგან ჩამოევლინა, – ასევე მორწმუნეებმაც (ირწმუნეს). ირწმუნა ყველამ ალლაჰი, მისი ანგელოზები, მისი წიგნები და მის მიერ წარმოგზავნილი შუამავლები. არ განვასხვავებთ მის მიერ წარმოგზავნილ შუამავალთაგან არცერთს. მათ თქვეს: „შევისმინეთ და დავემორჩილეთ , ღმერთო ჩვენო, შეგვიწყალე, შენთანაა საბოლოო მისაქციელი".

არცერთ სულს არ აკისრებს ალლაჰი იმაზე მეტს, რაც მას შეუძლია. მის სარგოდ იქნება, რაც მოიპოვა (სიკეთით) ან მის საწინააღმდეგოდ იქნება, რაც მოიხვეჭა (უკეთურებით). ღმერთო

ჩვენო! არ გვაგებინო პასუხი, თუკი დაგვავიწყდა ან შევცოდეთ. ღმერთო ჩვენო! ნუ დაგვდებ (ისე) მძიმე ტვირთს, როგორც დასდე ჩვენზე ადრე მყოფთ. ღმერთო ჩვენო! ნუ გვატვირთავ იმას, რისი ზიდვაც არ ძალგვიძს. მოგვიტევე, შეგვინდე და შეგვიწყალე ჩვენ. შენა ხარ ჩვენი შემწე და ურწმუნო ხალხზე გვამარჯვე.

[ალ-ბაყარა:285-286][1].

«بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ».

«შენი სახელით[2] ღმერთო, დავდე ჩემი გვერდი და შენითვე ავაყენებ მას, ხოლო თუ დაიტოვებ ჩემს სულს, შეიწყალე იგი, და თუ დააბრუნებ მას, დაიცავი იგი იმით, რითაც იცავ

[1] «ვინც მათ წაიკითხავს, მისთვის საკმარისი იქნება ღამის განმავლობაში». გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი, 9/94) ნომრით: (4008), და მუსლიმი (1/554) ნომრით: (807).

[2] «თუ რომელიმე თქვენგანი ადგება თავისი ლოგინიდან და შემდეგ მას დაუბრუნდება, სამჯერ გაასუფთავოს იგი საკუთარი იზარის კიდით და ახსენოს ალლაჰის სახელი; რადგანაც მან არ იცის, რა დარჩა მასზე მის შემდეგ. ხოლო როცა დაწვება, თქვას:..» ჰადისი, [ხოლო „ბისანიფათი იზარიჰი"-ს მნიშვნელობაა: მისი კიდე, რომელიც მის არშიასთანაა]. ან-ნიჰაია ფი ღარიბ ალ-ჰადის ვალ-ასარ („სანფ").

შენს სათნო მონებს»[1].

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ».

«ღმერთო ჩემო! შენ შექმენი ჩემი სული და შენ მოაკვდინებ მას, შენია მისი სიკვდილი და მისი სიცოცხლე, თუ აცოცხლებ მას, დაიცავი იგი, და თუ მოაკვდინებ მას, შეუნდე მას, ღმერთო ჩემო! შენ გთხოვ პატიებას და ყოველი ცუდისგან დაცვას»[2].

«اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ».

«ო, ალლაჰ, დამიცავი[3] შენი სასჯელისაგან იმ დღეს, როცა აღადგენ შენს მონებს»[4].

«بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا».

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (11/126) ნომრით: (6320), და მუსლიმი (4/2084) ნომრით: (2714).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (4/2083) ნომრით: (2712), და აჰმადმა მისივე სიტყვებით (2/79) ნომრით: (5502).

[3] «ალლაჰის მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), როდესაც დაძინებას აპირებდა, თავის მარჯვენა ხელს თავის ლოყის ქვეშ იდებდა, შემდეგ ამბობდა: ...»

[4] აბუ დაუდ, ამ სიტყვებით, (4/311) ნომრით (5045), ათ'თირმიზი, ნომრით (3398). იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/143) და საჰიჰი აბუ დაუდ (3/240).

«ბისმიქა ლლაჰუმმა ამუუთუ ვა აჰიია»[1].

«سُبْحَانَ اللهِ

«დიდება ალლაჰს

(ثَلَاثًا وَثَلاثِينَ)،

(ეს უნდა წარმოთქვათ 33-ჯერ)

وَالحَمْدُ لِلَّهِ

დიდება ალლაჰს

(ثَلَاثًا وَثَلاثِينَ)،

(ეს უნდა წარმოთქვათ 33-ჯერ),

وَاللهُ أَكْبَرُ

ვალლაჰუ აქბარ

(أَرْبَعًا وَثَلاثِينَ)».

(34-ჯერ)»[2].

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الأَرْضِ، وَرَبَّ العَرْشِ العَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ، وَالفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი 11/113) ნომრით: (6324), და მუსლიმი (4/2083) ნომრით: (2711).

[2] «ვინც ამას იტყვის, როდესაც დასაძინებლად დაწვება, მისთვის მსახურზე უკეთესი იქნება». ალ-ბუხარი, ფათჰ-თან ერთად, (ტომი 7, გვერდი 71), ჰადისი ნომრით (3705), და მუსლიმი (ტომი 4, გვერდი 2091), ნომრით (2726).

شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيس بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنت الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ البَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الفَقْرِ».

«ღმერთო ჩემო! შენ ხარ შვიდი ზეცის და მიწის ღმერთი, და ღმერთი დიდებული არშისა, ჩვენი ღმერთი და ყოველივეს ღმერთი, გამპობი მარცვლის და კურკის, გადმომვლენი თორასი, ინჯილის და ფურყანის, შენ შემოგეფარები ყოველივე ბოროტებისგან, რომელთა მეუფეც შენ ხარ, ჩემო ღმერთო, შენ ხარ პირველი და არაფერი ყოფილა შენამდე, და შენ ხარ ბოლო და არაფერი იქნება შენს შემდეგ, შენ ხარ აშკარა და არაფერია შენს მაღლა, შენ ხარ ფარული და არაფერია შენს გარდა, გადაიხადე ჩვენი ვალები და ამოგვიყვანე გაჭირვებიდან»[1].

«الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَ».

«დიდება ალლაჰს, რომელმაც გამოგვკვება, დაგვალევინა, შეგვეწია და შეგვიფარა, რამეთუ რამდენია ისეთი, ვისაც არც შემწე ჰყავს და არც

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (4/2084) ნომრით (2713).

მფარველი»[1].

«اللَّهُمَّ عَالِمَ الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ».

«ო ღმერთო ფარულისა და აშკარას მცოდნეო, ცებისა და მიწის შემქმნელო, ბატონო და მეუფევ ყოველივესი! ვამოწმებ, რომ არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა, შენ შეგეფარები ჩემი სულის სიავისგან, შაიტნის სიავისა და შირქისგან(კერპთაყვანისმცემლობისგან), და იმისგან, რითაც ზიანს მივაყენებ ჩემს თავს ან ზიანს მივაყენებ რომელიმე მუსლიმს»[2].

«يَقْرَأُ ﴿الم﴾ تَنْزِيلَ السَّجْدَةِ، وَتَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ المُلْكُ».

«კითხულობს სურა ას-საჯდაჰ-ს და სურა ალ-მულქ-ს»[3].

«اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2715).

2 აბუ დაუდი (4/317) ნომრით (5067), ათ'თირმიზი ნომრით (3629), და იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/142).

3 გადმოსცა ათ'თირმიზიმ ნომრით (3404), ან'ნასაიმ ა'მალი ალ-იავ ვა ალ-ლაილაში ნომრით (707), და იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯაამი (4/255).

بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ».

«ღმერთო[1], მე შენ ჩავაბარე ჩემი თავი, და შენ მოგანდე ჩემი საქმე, და შენსკენ მოვაქციე ჩემი სახე, და შენ შემოგაფარე ზურგი ჩემი, შენი იმედითა და შიშით. არ არსებობს თავშესაფარი და საშველი შენგან, გარდა შენთან. ვირწმუნე შენი წიგნი, რომელიც გარდმოავლინე, და შენი შუამავალი, რომელიც მოავლინე»[2].

29. ღამეში გადაბრუნებისას ვედრება

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ الوَاحِدُ القَهّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا العَزِيزُ الغَفَّارُ».

«არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა, ერთადერთისა, ყოვლისმპყრობელისა, ცათა და მიწისა და მათ შორის არსებულის უფლისა, ძლევამოსილისა, ყოვლისმიმტევებელისა»[3].

---

[1] «როდესაც დასაძინებლად მიდიხართ აიღეთ აბდესი, როგორც ლოცვისთვის, და შემდეგ დაწექით მარჯვენა მხარეს, და შემდეგ თქვით: ...»

[2] შუამავალმა -ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას- უთხრა მას, ვინც ეს თქვა: «და თუ მოკვდები, ფიტრაზე მოკვდები». გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ (ფათჰთან ერთად 11/113), ჰადისი ნომრით (6313) და მუსლიმის მიერ (4/2081), ნომრით (2710).

[3] ამას ამბობს, როდესაც ღამით გვერდიდან გვერდზე გადაბრუნდება. გადმოსცა ალ-ჰააქიმა, და თქვა რომ ჰადისი სწორია, და მას დაეთანხმა ალ-ზაჰაბი (1/540), ნასაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით: (202), იბნ ას-სუნნი ნომრით: (757), და იხილეთ: საჰიჰი ალ-ჯამი'ში (4/213).

30. ძილში შეშინებულის და სიმარტოვით შეწუხებულის ვედრება

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ، وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ».

«ალლაჰის სრულყოფილ სიტყვებს მივეფარები მისი რისხვისა და სასჯელისგან, მისი მონების ბოროტებისგან, ეშმაკთა ცდუნებისა და მათი სიახლოვისგან»[1].

31. რა უნდა გააკეთოს იმან, ვინც იხილა ხილვა ან სიზმარი

(მარცხენა მხარეს გადააფურთხებს მსუბუქად) (სამჯერ)[2].

(ალლაჰს შეევედროს შაიტანისგან და იმის სიავისაგან, რაც ნახა) (სამჯერ)[3].

«არავის უამბოს ამის შესახებ»[4].

(ის გადაბრუნდეს იმ გვერდიდან, რომელზეც

---

[1] აბუ დაუდ (4/12) ნომრით (3893), ათ'თირმიზი ნომრით (3528), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/171).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2261).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (4/1772) (1773) ნომრით (2261) და (2262).

[4] გადმოსცა მუსლიმმა (4/1772) ნომრით (2261) და (2263).

იწვა)"[1].

(სალოცავად ადგეს, თუ მოისურვებს)[2].

32. ვითრის ყუნუთის ვედრება

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ؛ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ».

«ღმერთო ჩემო! წამიყვანე სწორ გზაზე მათთან ვინც შენ წაიყვანე სწორ გზაზე, მომეცი ჯამნრთელობა მათთან ვისაც მიეცი ჯანმრთელობა, იყავი ჩემი შემწე მათთან ვისაც შენ შეეწიე, მომეცი ბარაქა მასში რაც მიწყალობე, დამიფარე ბოროტებისგან რომელიც დაადგინე; ჭეშმარიტად, შენ განაგებ და შენს წინააღმდეგ არავინ განაგებს, ჭეშმარიტად ვისი მეგობარიც შენ ხარ არ იქნება დამცირებული, [და არ იქნება ამაღლებული ის, ვისი მტერიც შენ ხარ], დიდებული ხარ და უზენაესი ჩვენო ღმერთო»[3].

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა (4/1773) ნომრით (2261).

2 გადმოსცა მუსლიმმა (4/1773) ნომრით (2263).

3 გადმოსცეს ოთხი სუნანის ავტორებმა, აჰმადმა, ად-დარიმიმ და ალ-ბაიჰაყიმ: აბუ დაუდი, ნომრით: 1425, ათ'თირმიზი, ნომრით: 464, ან'ნესაი, ნომრით: 1744, იბნ მააჯა, ნომრით: 1178, აჰმადი, ნომრით: 1718, ად-დარიმი, ნომრით: 1592, ალ-ჰაქიმი 3/172, და ალ-ბაიჰაყი 2/209, ფრჩხილებში მოცემული ალ-ბაიჰაყისაა, იხილეთ: საჰიჰ ათ-

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ».

«ო ალლაჰ, შენი კმაყოფილებით შეგეფარები შენი რისხვისგან და შენი მიტევებით - შენი სასჯელისგან. და შენ შეგეფარები შენგანვე. ვერ ჩამოვთვლი შენდამი ქებას, შენ ისეთი ხარ, როგორი ქებითაც შეამკე შენი თავი»[1].

«اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ، وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالكَافِرِينَ مُلْحِقٌ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الخَيْرَ، وَلَا نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ».

«ღმერთო, მხოლოდ შენ გცემთ თაყვანს, და შენთვის ვლოცულობთ და მუხლს ვიყრით, და შენსკენ მოვისწრაფვით, შენი წყალობის იმედი გვაქვს და გვეშინია შენი სასჯელის, ჭეშმარიტად, შენი სასჯელი ურწმუნოებს დაატყდება თავს. ღმერთო, ჩვენ შენ გთხოვთ დახმარებას, და შენ გთხოვთ მიტევებას, და

თირმიზი 1/144, საჰიჰი იბნ მააჯა 1/194 და ირვა ალ-ღალილი იმამ ალ-ალბანისა 2/172.

[1] გადმოსცეს ოთხი სუნანის ავტორებმა და აჰმადმა: აბუ დაუდ, ნომრით: 1427, ათ'თირმიზი, ნომრით: 3566, ან'ნესაი, ნომრით: 1746, იბნ მააჯა, ნომრით: 1179, და აჰმადი, ნომრით: 751. იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზიში (3/180), საჰიჰი იბნ მააჯაში (1/194), და 'ირვააში', (2/175).

სიკეთით გაქებთ, და არ უარგყოფთ, და გვწამს შენი, და გემორჩილებით, და უარვყოფთ ყველას, ვინც შენ უარგყოფს»[1].

33. ალლაჰის ხსენება ვითრის ლოცვის მისალმების შემდეგ

«سُبْحَانَ المَلِكِ القُدُّوسِ»

«სუბჰაანალ მალიქილ ყუდდუუს» ვადიდებ უწმინდეს მეუფეს

ثَلَاث مرَّاتٍ

სამჯერ.

والثَّالِثَةُ يَجْهَرُ بها ويَمُدُّ بِهَا صَوتَهُ يَقُولُ:

და მესამედ ხმამაღლა წარმოთქვამს, ხმას აგრძელებს და ამბობს:

«رَبِّ المَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ».

«რაბბილ მალააიქათი ვა რრუუჰ» ანგელოზებისა და სულის უფალი[2].

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბაიჰაყი ას-სუნან ალ-ქუბრაში და სანდოდ მიიჩნევს მის გადმოცემათა ჯაჭვს (2/211), შეიხ ალ-ალბანი კი ამბობს წიგნში ირვა ალ-ღალილ: "და ეს გადმოცემათა ჯაჭვი არის კარგი" (2/170). ეს არის მავყუფი გადმოცემა უმარისგან.

[2] გადმოსცა ნასაიმ (3/244) ნომრით (1734), და დაარყუტნიმ (2/31), და სხვებმა, ხოლო კვადრატულ ფრჩხილებში მოცემული დაარყუტნის დამატებაა (2/31) ნომრით (2), და მისი გადმოცემა სწორია. იხილეთ:

34- დარდისა და მწუხარების ვედრება.

«اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أَمَتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ القُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي».

«ღმერთო ჩემო, მე შენი მონა ვარ შენი მონის შვილი და შენი მონა ქალის შვილი, შენს ხელში ვარ, წარსული შენ ბრძანებაშია, შენი დადგენილება სამართლიანია, შენ გთხოვ შენი ყოველი სახელით რომელიც შენ გეკუთვნის, რომელიც უწოდე შენს თავს, ან ასწავლე რომელიმე შენს ქმნილებას, ან გარდმოავლინე შენს წიგნში, ან შეინახე ის შენთან, შენს დაფარულ ცოდნაში: რომ აქციო ყურანი ჩემი გულის გაზაფხულად, ჩემი მკერდის სინათლედ, ჩემი წუხილის შვებად და ჩემი დარდის გამქრობად»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الهَمِّ وَالحَزَنِ، وَالعَجْزِ وَالكَسَلِ، وَالبُخْلِ وَالجُبْنِ،

ზად ალ-მა'ად შუაიბ არნაუტისა და აბდულ-ყადირ არნაუტის რედაქციით (1/337).

[1] გადმოსცა აჰმადმა (1/391) ნომრით (3712), იმამ ალ-ალბანი სანდოდ მიიჩნევს ჰადისს სილსილათ ალ-აჰადის ას-საჰიჰაში (1/337).

وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ».

«ღმერთო ჩემო! შენ შემოგეკედლები დარდისა და წუხილისაგან, სისუსტისა და სიზარმაცისაგან, სიძუნწისა და სიმხდალისაგან, ვალის სიმძიმისაგან და კაცთა ჩაგვრისგან»[1].

35- განსაცდელის ვედრება.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ العَظِيمُ الحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ رَبُّ العَرْشِ العَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الأَرْضِ وَرَبُّ العَرْشِ الكَرِيمِ».

«არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა დიდებულისა, შემწყნარებლისა, არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰის, დიდებული არშის ღმერთისა, არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა ცათა ღმერთისა, და მიწის ღმერთისა, და დიადი არშის ღმერთისა»[2].

«اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

«ალლაჰო, მე შენს მოწყალებას ვიმედოვნებ,

---

[1] ალ-ბუხარი (7/158) ნომრით: (2893), შუამავალი -ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას- ამ ვედრებას ხშირად ამბობდა. იხილეთ: ალ-ბუხარი ფათჰთან ერთად (11/173), და მოხსენიებული იქნება (გვ. 89) ნომრით: (137).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/154) ნომრით: (6345), და მუსლიმი (4/2092) ნომრით: (2730).

ნუ მიმატოვებ საკუთარი თავის იმედად თვალის დახამხამების დროითაც კი, გამიმართე ჩემი ყველა საქმე. არ არსებობს არანაირი ღმერთი შენს გარდა»[1].

«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ».

«არ არსებობს ღვთაება, გარდა შენი დიდებული ხარ შენ, ჭეშმარიტად მე ვიყავი უსამართლოთაგან»[2].

«اللهُ اللهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا».

«ალლაჰი, ალლაჰი ჩემი უფალია, არ ვუდგენ მას თანაზიარს არაფერში»[3].

36. მტერთან და მმართველთან შეხვედრის ვედრება.

«اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ».

«ღმერთო ჩემო, შენ გიყენებთ მათ წინაშე და

---

[1] აბუ დაუდი (4/324) ნომრით: (5090), აჰმადი (5/42) ნომრით: (20430), იმამი ალ-ალბანი ჰადის მიიჩნევს კარგად საჰიჰი აბუ დაუდში (3/959).

[2] ათ'თირმიზი, 5/529, ნომრით: 3505, ალ-ჰააქიმ, 1/505, ჰადისს სწორად მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი, იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი, 3/168.

[3] გადმოსცა აბუ დაუდმა (2/87) ნომრით: (1525), და იბნ მააჯამ ნომრით: (3882), და იხილე: საჰიჰ იბნ მააჯა (2/335).

შენ შეგეფარებით მათი სიავისგან»[1].

«اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ».

«ღმერთო, შენ ხარ ჩემი საყრდენი, შენ ხარ ჩემი შემწე, შენით ვმოქმედებ, შენით ვილაშქრებ, შენით ვიბრძვი»[2].

«حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الوَكِيلُ».

«საკმარისია ჩვენთვის ალლაჰი და საუკეთესო მფარველია»[3].

37- მმართველის ჩაგვრის მოშიშარის ვედრება.

«اللَّهُمَّ ربَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ العَرْشِ العَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ، وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ».

«ღმერთო ჩემო! შვიდი ზეცის ღმერთო, და დიდებული არშის ღმერთო, იყავ ჩემი მფარველი ასეთისა და ასეთის შვილისგან და მისი მოკავშირეებისგან შენს ქმნილებათა

---

1 აბუ დაუდ, 2/89, ნომრით: 1537, ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს ალ-ჰააქიმი და მას ეთანხმება აზ-ზაჰაბი, 2/142.

2 აბუ დაუდ, 3/42, ნომრით: 2632, და ათ'თირმიზი, 5/572, ნომრით: 3584, და იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი, 3/183.

3 გადმოსცემს ალ-ბუხარი (5/172) ნომრით: (4563).

შორის, რათა არცერთმა მათგანმა არ გადაამეტოს ჩემზე ან არ იტირანოს, ძლიერია შენი მფარველობა და დიდებულია შენი ქება, და არ არსებობს ღვთაება, გარდა შენსა»[1].

«اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ عَلَى الأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلَانٍ، وَجُنُودِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الجِنِّ وَالإِنْسِ، اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ ثَنَاؤُكَ وَعَزَّ جَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»

«ალლაჰი უდიდესია, ალლაჰი ყველა თავის ქმნილებაზე უძლეველია, ალლაჰი უძლეველია იმაზე, რისიც მეშინია და ვერიდები. შევეფარები ალლაჰს, რომლის გარდა არ არსებობს სხვა ღმერთი, რომელსაც უკავია შვიდი ცა, რათა არ დაეცეს მიწაზე, გარდა მისი ნებისა, შენი მონის, ამა და იმის ბოროტებისგან, მისი ჯარის, მიმდევრებისა და მომხრეებისგან, ჯინთა და ადამიანთაგან. ღმერთო, იყავი ჩემი მფარველი მათი ბოროტებისგან. დიდებულია შენი ქება-დიდება და უძლეველია, ვისაც შენ მფარველობ, კურთხეულია შენი სახელი და არ არსებობს

[1] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში ნომრით (707), და ალბაანი მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში ნომრით (545).

ღმერთი შენს გარდა»

ثَلاثَ مَرَّاتٍ.

სამჯერ[1].

38- მტერზე წყევლა.

«اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الكِتَابِ، سَرِيعَ الحِسَابِ، اهْزِمِ الأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ».

«ღმერთო ჩემო! წიგნის გარდმომვლენო, მსწრაფლ ანგარიშისმგებო, დაამარცხე კერპთაყვანისმცემელთა ლაშქარი. ღმერთო ჩემო! დაამარცხე ისინი და შეძარი ისინი»[2].

39. რა უნდა თქვას იმან, ვისაც ხალხის შიში აქვს.

«اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ».

«ღმერთო ჩემო, დამიფარე მათგან, როგორც შენ ინებებ»[3].

[1] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით: (708), და ალ-ალბანი სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით: (546).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (3/1362) ნომრით (1742).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (4/2300) ნომრით (3005).

40- რწმენაში დაეჭვებული ადამიანის ვედრება

(ალლაჰს მიეკედლება)[1]. ამბობს: ("ალლაჰს შევეფარები ქვით ჩაქოლილი ეშმაკისგან". ა'უუზუ ბილლაჰი მინა შშაიტაანი რრაჯიიმ).

უნდა შეწყვიტოს ის, რაშიც ეჭვი შეეპარა[2].

(ამბობს:

(آمَنْتُ بِاللهِ وَرُسُلِهِ).

(მწამს ალლაჰის და მისი შუამავლების))[3].

წაიკითხავს უზენაესი ალლაჰის სიტყვებს:

﴿هُوَ ٱلْأَوَّلُ وَٱلْآخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝٣﴾

{იგია პირველი და უკანასკნელი, აშკარა და დაფარული, და იგი ყოვლისმცოდნეა.}

[ალ-ჰადიიდ: 3][4]

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი "ფათჰ ალ-ბარით" (6/336) ნომრით: (3276), და მუსლიმი (1/120) ნომრით: (134).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი "ალ-ფათჰ"-ში (6/336) ნომრით: (3276), და მუსლიმი (1/120) ნომრით: (134).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (1 /119-120) ნომრით: (134).

[4] აბუ დაუდ (4/329) ნომრით (5110), და იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნია კარგად საჰიჰი აბუ დაუდში (3/962).

41- ვალის გასტუმრების ვედრება.

«اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ».

«ღმერთო ჩემო, მაკმარე შენი ნებადართული და შორს მამყოფე აკრძალულისგან, მომეცი სარჩო შენი წყალობით და ნუ დამტოვებ ნურავის იმედად შენს გარდა»[1].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الهَمِّ وَالحَزَنِ، وَالعَجْزِ وَالكَسَلِ، وَالبُخْلِ وَالجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ».

«ღმერთო ჩემო! შენ შემოგვეკედლები დარდისა და წუხილისაგან, სისუსტისა და სიზარმაცისაგან, სიძუნწისა და სიმხდალისაგან, ვალის სიმძიმისაგან და ადამიანთა ჩაგვრისგან»[2].

42. ვედრება ლოცვისა და კითხვის დროს ცთუნებისას.

«أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيم،

«ალლაჰს შევეფარები ქვით ჩაქოლილი ეშმაკისგან». /'აუზუბილლაჰი მინა შშაიტანი

[1] ათ'თირმიზი (5/560) ნომრით (3563), იხილე: საჰიჰ ათ'თირმიზი (3/180).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/158) ნომრით: (2893), და უკვე მოყვანილია (გვ. 83) ნომრით: (121).

რრაჯიიმ/.

وَاتْفُلْ عَلَى يَسَارِكَ (ثَلَاثًا)».

და გადააფურთხე მარცხენა მხარეს (სამჯერ)»[1].

43- იმის ვედრება, ვისაც საქმე გაუძნელდა.

«اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلاً، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلاً».

«ღმერთო ჩემო! ადვილი მხოლოდ ისაა, რასაც შენ გახდი ადვილს, და შენ, თუ ინებებ, სიძნელეს იოლს ხდი»[2].

44. რა უნდა თქვას და გააკეთოს იმან, ვინც ცოდვას ჩაიდენს.

«مَا مِنْ عَبْدٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ، ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي رَكْعَتَيْنِ، ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللهَ إِلَّا غَفَرَ اللهُ لَهُ».

«რომელი მსახურიც ჩაიდენს ცოდვას, შემდეგ აიღებს აბდესს, შემდეგ წამოდგება და ილოცებს ორ მუხლ ლოცვას, შემდეგ სთხოვს

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (4/1729) ნომრით (2203), უსმან იბნ აბი ალ-'ასისგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), რომელშიც ნათქვამია: „და მე ეს გავაკეთე, და ალლაჰმა ის მომაშორა".

[2] გადმოსცა იბნ ჰიბბანმა თავის საჰიჰში ნომრით: (2427) (მავარიდში), და იბნ ას-სუნნიმ ნომრით: (351), ალ-ჰაფიზმა თქვა: "ეს ჰადისი სანდოა", და ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს აბდულ-ყადირ ალ-არნაუტი თახრიჯ ალ-აზქარ ლილ-ნავავიში (გვ.106).

ალლაჰს მიტევებას, ალლაჰი მიუტევებს მას»[1].

45. შაიტნისა და მისი ჩურჩულების განსადევნი ვედრება

(ალლაჰზე შეეფარე მისგან)[2].

(აზანი)[3].

(აზქარები და ყურანის კითხვა)

«لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ، إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفِرُ مِنَ الْبَيْتِ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ».

«არ გადააქციოთ თქვენი სახლები სასაფლაოებად, უეჭველად, ეშმაკი გაურბის იმ სახლს, სადაც სურა "ალ-ბაყარა" იკითხება»[4].

ეშმაკის განმდევნელ საშუალებებს ასევე მიეკუთვნება დილისა და საღამოს, ძილისა და გაღვიძების, სახლში შესვლისა და გამოსვლის, მეჩეთში შესვლისა და გამოსვლის მოხსენიებები

---

[1] აბუ დაუდ, 2/86, ნომრით: 1521, ათ'თირმიზი, 2/257, ნომრით: 406, იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში, 1/283.

[2] აბუ დაუდ (1/203), იბნ მააჯა (1/265) ნომრით (807), რომლის წყაროც უკვე მოყვანილია ნომრით (31), და იხილეთ: სურა ალ-მუმინუნ: [97-98].

[3] გადმოსცემს მუსლიმი ნომრით: (389), და ალ-ბუხარი ნომრით: (608).

[4] გადმოსცა მუსლიმმა (1/539) ნომრით (780).

და სხვა დადგენილი მოხსენიებები, როგორიცაა: ძილის წინ აიათ ალ-ქურსის და სურა ალ-ბაყარას ბოლო ორი აიათის წაკითხვა. და ვინც იტყვის:

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. და ის ყოვლისშემძლეა». [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

مِائَةَ مَرَّةٍ، كانت له حرزًا من الشيطان يومه كله،

ასჯერ, იქნება მისთვის დაცვა ეშმაკისგან მთელი დღე[1], ასევე აზანი ეშმაკს განდევნის.

46. ვედრება არასასურველი რამის მოხდენის ან საქმეზე კონტროლის დაკარგვის ჟამს.

«قَدَرُ اللهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ».

«ალლაჰის განჩინებაა და რაც ინება,

---

[1] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ (4/126) ნომრით (3293).

გააკეთა»[1].

47. მილოცვა ახალშობილის მშობელს და მისი პასუხი

«بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي المَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ الوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرُزِقْتَ بِرَّهُ».

«ალლაჰმა დაგლოცოს შენთვის ნაბოძები, და მადლობა გადაუხადე მბოძებელს, დაე, სრულწლოვანებას მიაღწიოს და დაჯილდოვდე მისი მორჩილებით»[2].

და ის, ვისაც მიულოცეს, პასუხობს მას და ამბობს:

«بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابَكَ».

«ალლაჰმა დაგლოცოს და თავისი კურთხევა მოგმადლოს, ალლაჰმა სიკეთით

---

[1] «ძლიერი მორწმუნე უფრო კარგი და საყვარელია ალლაჰისთვის სუსტ მორწმუნეზე, ხოლო ორივე მათგანში არის სიკეთე, იყავი მტკიცე იმაზე, რასაც შენთვის სარგებელი მოაქვს, და მიეკედლე ალლაჰს და არ გამოიჩინო სისუსტე, და თუ რაიმე შეგემთხვევა არ თქვა: "მე რომ ასე გამეკეთებინა ასე და ასე იქნებოდა", არამედ თქვი: "ალლაჰის ბედისწერაა, მან რაც ისურვა, ის გააკეთა". რადგან "რომ" გზას უხსნის ეშმაკს». მუსლიმი (4/2052), № (2664).

[2] მოხსენიებულია ალ-ჰასან ალ-ბასრის სიტყვებიდან. იხილეთ: თუჰფათ ალ-მავდუდ იბნ ალ-ყაიიმისგან (გვ. 20), და მას იბნ ალ-მუნზირს მიაწერს წიგნში ალ-ავსატში.

დაგაჯილდოვოს, და ალლაჰმა შენც იგივე მოგმადლოს, და უხვად მოგაგოს საზღაური»[1].

48. შვილების შეფარება(ლოცვები)

ალლაჰის მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ჰასანსა და ჰუსეინს (ალლაჰი იყოს ორივეთი კმაყოფილი) ალლაჰს ავედრებდა.

«أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ».

«ალლაჰის სრულყოფილ სიტყვებს შეგაფარებთ თქვენ ორს ყოველი ეშმაკისა და მავნესგან, და ყოველი ავი თვალისგან»[2].

49. ვედრება ავადმყოფისთვის მისი მონახულებისას

«لَا بَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللهُ».

«საშიში არაფერია, განწმენდვა იქნება, თუ

---

[1] თქვა იმამი ნავავიმ ალ-აზქარში (გ.349), იხილეთ: საჰიჰი ალ-აზქარ იმამი ნავავის, სალიმ ალ-ჰილალის (2/713), და სრული თახრიჯი ავტორის „ზიქრი, ვედრება და რუყიათი ვედრებით მკურნალობა"-ში (1/416).

[2] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ (4/119) ნომრით (3371), იბნ აბბასისგან (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი).

ალლაჰი ინებებს»[1].

«أَسْأَلُ اللهَ العَظِيمَ رَبَّ العَرْشِ العَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ»

«ას'ალუ ლლაჰალ 'აზიიმ რაბბალ 'არშილ 'აზიიმ, აი იაშფიაქ»

შვიდჯერ[2].

50. ავადმყოფის მონახულების სიკეთეები

თქვა შუამავალმა ﷺ :

«إِذَا عَادَ الرَّجُلُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ مَشَى فِي خِرَافَةِ الجَنَّةِ حَتَّى يَجْلِسَ، فَإِذَا جَلَسَ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ، فَإِنْ كَانَ غُدْوَةً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُمْسِيَ، وَإِنْ كَانَ مَسَاءً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ».

«როცა კაცი თავის მუსლიმ ძმას მოინახულებს, ის დადის სამოთხის მოსავალში, სანამ არ დაჯდება. ხოლო როცა დაჯდება, მას წყალობა მოიცავს. თუ ეს დილით იქნება, სამოცდაათი ათასი ანგელოზი ლოცულობს მისთვის საღამომდე, ხოლო თუ საღამოს იქნება,

---

1 გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ალ-ფათჰ“-თან ერთად (10/118) ნომრით: (3616).

2 «რომელიმე მუსლიმი მონა თუ მოინახულებს ავადმყოფს, რომელსაც ჯერ სიკვდილის დრო არ მოსვლია და იტყვის შვიდჯერ... აუცილებლად განიკურნება». გადმოცემულია იმამ ათ-თირმიზის მიერ ნომრით (2083), ასევე აბუ დავუდის მიერ ნომრით (3106). იხილეთ: საჰიჰ ათ-თირმიზი (2/210) და საჰიჰ ალ-ჯამი' (5/180).

სამოცდაათი ათასი ანგელოზი ლოცულობს მისთვის დილამდე»[1].

51. სიცოცხლეზე იმედგადაწურული ავადმყოფის ვედრება.

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الأَعْلَى».

(ღმერთო ჩემო, მომიტევე მე, შემიწყალე და შემაერთე უზენაეს მეგობრებთან).[2]

შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სიკვდილის ჟამს ხელებს წყალში ისველებდა, სახეზე ისვამდა და ამბობდა:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

«"ლა ილაჰა ილლა ალლაჰ" არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა.

إِنَّ لِلْمَوْتِ سَكَرَاتٍ».

ჭეშმარიტად, სიკვდილს აგონია ახლავს»[3].

---

[1] გადმოსცა ათ'თირმიზიმ ნომრით: (969), და იბნ მააჯამ ნომრით: (1442), და აჰმადმა ნომრით: (975), იხილეთ: საჰიჰი იბნ მააჯა (1/244) და საჰიჰ ათ'თირმიზი (1/286), და ჰადისს ასევე სანდოდ მიიჩნევს აჰმად შაქირი.

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/10) ნომრით: (4435), და მუსლიმი (4/1893) ნომრით: (2444).

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ალ-ფათჰთან“ ერთად (8/144) ნომრით: (4449), და ჰადისში მოხსენიებულია სწ̈სივაქი.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ».

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ალლაჰი უდიდესია, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა და არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა»[1].

52. მომაკვდავზე თალყინის შეხსენება.

«مَنْ كَانَ آخِرُ كَلَامِهِ

«ვისი ბოლო სიტყვაც იყო

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

"ლა ილაჰა ილლა ალლაჰ" არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა

دَخَلَ الْجَنَّةَ».

[1] გადმოსცა ათ-თირმიზიმ ნომრით: (3430), და იბნ მააჯამ ნომრით: (3794), იმამი ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს, საჰიჰ ათ-თირმიზი (3/152), და საჰიჰ იბნ მააჯა (2/317).

შევიდა სამოთხეში»[1].

53. განსაცდელში ჩავარდნილი ადამიანის ვედრება.

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا».

«ჭეშმარიტად, ჩვენ ალლაჰს ვეკუთვნით და ჭეშმარიტად მას მივუბრუნდებით, ჩემო ღმერთო, მომეცი მე საზღაური ჩემს უბედურებაში და შემიცვალე ის მასზე უკეთესით»[2].

54. დუა (ვედრება) მიცვალებულისთვის თვალების დახუჭვისას.

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (بِاسْمِهِ) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي المَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ العَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ، وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ».

«ღმერთო ჩემო, მიუტევე (სახელი) და აამაღლე მისი ხარისხი სწორ გზაზე დამდგართა შორის, და დაიფარე მის შემდეგ დარჩენილი მისი შთამომავლობა, და მოგვიტევე ჩვენ და მას, უფალო ქვეყნიერებათა, გაუფართოვე მას საფლავი, და მიეცი მას იქ სინათლე»[3].

---

[1] აბუ დაუდ (3/190) ნომრით (3116), იხილეთ: საჰიჰი ალ-ჯამი (5/432).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (2/632) ნომრით (918).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (2/634) ნომრით (920).

55. მიცვალებულისთვის დუა (ვედრება) გარდაცვლილზე ლოცვისას.

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ، وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]».

«ღმერთო ჩემო, აპატიე მას, შეიწყალე ის, იხსენი ის, მიუტევე მას, დაასაჩუქრე კარგი განსასვენებლით, გააფართოვე მისი შესასვლელი, განწმინდე ის სუფთა წყლით, ქათქათა თოვლით და ყინულით, გაწმინდე ის ცოდვებისგან, როგორც იწმინდება თეთრი ტანისამოსი სიბინძურისგან, შეცვალე მისი საცხოვრებელი უფრო უკეთესით ვიდრე იყო, მისი ოჯახი უფრო უკეთესით ვიდრე იყო, მისი მეუღლე უფრო უკეთესით ვიდრე იყო, შეიყვანე ის სამოთხეში, დაიფარე ის საფლავისა და ცეცხლის სასჯელისაგან»[1].

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ، اللَّهُمَّ

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (2/663) ნომრით (963).

لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ».

«ღმერთო ჩემო, მიუტევე ჩვენგან ცოცხალს და გარდაცვლილს, აქ მყოფს და აქ არ მყოფს, დიდს და პატარას, ქალს და კაცს. ღმერთო ჩემო, ვისაც აცოცხლებ ჩვენგან - აცოცხლე ის ისლამზე, და ვისაც მოაკვდინებ ჩვენგან - მოაკვდინე ის რწმენაზე, ღმერთო ჩემო, არ დაგვიკარგო ჩვენც მადლი და არ აგვაცდინო სწორ გზას»[1].

«اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ فِي ذِمَّتِكَ، وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

«ღმერთო ჩემო, ესა და ეს, ძე ამა და ამისა, შენს მფარველობასა და მზრუნველობაშია, დაიცავი ის საფლავის განსაცდელისაგან და ცეცხლის სასჯელისაგან. შენ ხარ ერთგულებისა და ჭეშმარიტების ღირსი, აპატიე მას და შეიწყალე ის, რამეთუ შენ ხარ ყოვლისმიმტევებელი, მწყალობელი»[2].

«اللَّهُمَّ عَبْدُكَ وَابْنُ أَمَتِكَ احْتَاجَ إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ

---

1 აბუ დაუდ, ნომრით: 3201, ათ'თირმიზი, ნომრით: 1024, ნესაი, ნომრით: 1985, იბნ მააჯა (1/480), ნომრით: 1498, აჰმადი (2/368), ნომრით: 8809, იხილეთ: საჰიჰ იბნ მააჯა (1/251).

2 გადმოსცა იბნ მააჯამ ნომრით: (1499), იხილეთ: საჰიჰი იბნ მააჯა (1/251), და გადმოსცა აბუ დაუდმა (3/211) ნომრით: (3202).

مُحْسِنًا فَزِدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ».

«ჩემო ღმერთო, შენი მონა და შენი მხევლის ძე, შენს წყალობას საჭიროებს, შენ კი არ საჭიროებ მის დასჯას. თუ ის კეთილისმქმნელი იყო, მაშინ გაუმრავლე სიკეთეები, ხოლო თუ ცოდვილი იყო, მაშინ შეუნდე მას»[1].

56. ვედრება ნაადრევად გარდაცვლილისთვის ჯანაზას ლოცვისას.

«اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ القَبْرِ».

«ღმერთო ჩემო, დაიფარე ის საფლავის სასჯელისგან»[2].

და თუ თქვა:

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَذُخْرًا لِوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعًا مُجَابًا، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أُجورَهُمَا، وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ المُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الجَحِيمِ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ

---

[1] ჰადისს გადმოსცემს ალ-ჰააქიმი, და სწორადაც მიიჩნევს მას, და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი (1/359), იხილეთ: აჰქამ ალ-ჯანაიზ იმამი ალ-ალბანის (გ.125).

[2] (საიდ იბნ ალ-მუსაიიბმა თქვა: „აბუ ჰურაირას (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) უკან ვილოცე ჯანაზა ბავშვზე, რომელსაც არასდროს ჩაუდენია ცოდვა, და გავიგონე, რომ ამბობდა...“) ჰადისი. გადმოსცა მალიქმა „მუვატაში“ (1/288), იბნ აბი შაიბამ „მუსანაფში“ (3/217) და ბაიჰაყიმ (4/9). მისი ისნადი სწორად მიიჩნია შუაიბ ალ-არნაუტმა ბაღავის „შარჰ ას-სუნნას“ თავისეულ კვლევაში (5/357).

اغْفِرْ لِأَسْلَافِنَا، وَأَفْرَاطِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالإِيمَانِ»

«ღმერთო ჩემო, აქციე ის მადლად და ჯილდოდ თავისი მშობლებისთვის, შუამდგომლად რომლისაც შეისმენენ, ღმერთო ჩემო, დაამძიმე მისით მათი სასწორი, გაზარდე მისით მათი ჯილდო, შეუერთე ის მორწმუნე მართალთ, შეიყვანე იბრაჰიმის მფარველობის ქვეშ, და დაიფარე შენი წყალობით ჯოჯოხეთის სასჯელისგან, შეცვალე მისი საცხოვრებელი უფრო უკეთესით ვიდრე იყო, მისი ოჯახი უფრო უკეთესით ვიდრე იყო, ღმერთო ჩემო, მიუტევე ჩვენს წინაპრებს, ჩვენს წინამორბედებს და მათ, ვინც რწმენაში დაგვასწრო»

კარგი იქნება[1].

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا، وَأَجْرًا».

ღმერთო ჩემო! გვიქციე იგი წინამორბედად, წინამავალად და საზღაურად.[2]

---

1 იხილეთ: ალ-მუღნი იბნ ყუდამასგან (ტომი 3, გვ. 416), და ად-დურუს ალ-მუჰიმმა ლი'აამათ ალ-უმმა, შეიხ აბდულ-აზიზ იბნ აბდულლაჰ იბნ ბაზისგან (გვ. 15).

2 ჰასანი ბავშვს უკითხავდა სურა ალ-ფათიჰას და იტყოდა... ჰადისი. გადმოცემულია ალ-ბაღავის მიერ შარჰ ას-სუნნაში (5/357), და აბდურ-რაზზაყის მიერ ნომრით (6588), და გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ (მუ'ალლაყან, ჰადისის ტერმინი) წიგნში ჯანაიზა (65), თავში: სურა

57- სამძიმრის ვედრება.

«إِنَّ لِلّٰهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى... فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ».

«ჭეშმარიტად, ალლაჰს ეკუთვნის ის, რაც წაიღო, და მას ეკუთვნის ის, რაც მისცა, და ყველაფერი მასთან განსაზღვრული ვადითაა... მოითმინოს და საზღაურის იმედი იქონიოს»[1].

და თუ თქვა:

«أَعْظَمَ اللهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ، وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ»

«ალლაჰმა გაგიდიდოს საზღაური, საუკეთესო ნუგეში მოგცეს და შეუნდოს შენს მიცვალებულს»

კარგია[2].

58- მიცვალებულის სამარეში ჩასვენებისას ვედრება.

«بِسْمِ اللهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللهِ».

მნიშვნელობა: (ალლაჰის სახელით და

ალ-ფათიჰას კითხვა მიცვალებულზე (2/113), ჰადისის ნომერ (1335)-მდე.

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (2/80) ნომრით: (1284), და მუსლიმი (2/636) ნომრით: (923).

[2] ალ-აზქარ იმამი ნავავის (გ.126).

ალლაჰის მოციქულის სუნის მიხედვით)[1].

59. მიცვალებულის დაკრძალვის შემდეგ ვედრება

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ».

«ღმერთო, აპატიე მას, ღმერთო, განამტკიცე იგი»[2].

60. საფლავების მონახულების ვედრება

«السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ، مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ، [وَيَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتأْخِرِينَ] أَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ العَافِيَةَ».

«მშვიდობა თქვენ ამ მიწის მკვიდრნო, მორწმუნეებო და მუსლიმებო, უეჭველად ჩვენც შემოგიერთდებით, ალლაჰმა შეიწყალოს ჩვენგან წასულნი პირველებიც და უკანასკნელებიც, ღმერთს ვთხოვთ,

1 აბუ დაუდ (3/314) ნომრით: (3215) სანდო გადმოცემით, აჰმადი ნომრით: (5234) და ნომრით: (4812) ამ სიტყვებით: ბისმილლაჰ, ვა 'ალაა მილლათი რასუულილლაჰ«بِسْمِ اللَّهِ، وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ», და მისი გადმოცემა სანდოა.

2 შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), როცა მორჩებოდა დასაფლავებას, გაჩერდებოდა და შემდეგნაირად აღავლენდა ვედრებას: «პატიება შესთხოვეთ თქვენი ძმისთვის და სიმტკიცე, რადგან ის ახლა დაიკითხება». აბუ დავუდი (3/315), ნომრით (3223). ჰააქიმმა სანდოდ მიიჩნია და ზაჰაბი დაეთანხმა (1/370).

თქვენთვისაც და ჩვენთვისაც კეთილდღეობას»[1].

61. ვედრება ქარის დროს

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا».

«ღმერთო შენ გთხოვ მის სიკეთეს და შეგეფარები მისი სიავისგან»[2]

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ».

«ღმერთო, შენ გთხოვ მის სიკეთეს, მასში არსებულ სიკეთეს და იმის სიკეთეს, რითიც მოვლენილია, და შეგეფარები მისი სიავისგან, მასში არსებული სიავისგან და იმის სიავისგან, რითიც მოვლენილია»[3].

62. ჭექა - ქუხილის ვედრება

«سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ».

---

[1] გადმოცემულია მუსლიმის მიერ (2/671) ნომრით (975), და იბნ მაჯას მიერ (1/494), და მისი გადმოცემით ნომრით (1547) ბურაიდასგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), ხოლო კვადრატულ ფრჩხილებში მოცემული აიშას ჰადისიდანაა (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) მუსლიმთან (2/671) ნომრით (975).

[2] გადმოსცა აბუ დაუდმა (4/326) ნომრით (5099), და იბნ მააჯამ (2/1228) ნომრით (3727), და იხილეთ: საჰიჰ იბნ მააჯა (2/305).

[3] გადმოსცემს მუსლიმი, და ამ სიტყვებით გადმოცემულია მისგან (2/666) ნომრით (899), და ალ-ბუხარი (4/76) ნომრით (3206) და (4829).

ქება დიდება მას, ვისაც ქუხილი აქებს მისი დიდებით, და ანგელოზები მისადმი შიშით."[1]

63. წვიმის ვედრებები

«اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ».

(ღმერთო ჩემო, მოგვმადლე შემწე, კეთილი, უხვი, სასარგებლო და უვნებელი წვიმა, დაუყოვნებლივ და არა მოგვიანებით).[2]

«اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا، اللَّهُمَّ أَغِثْنَا».

«ღმერთო ჩემო, მოგვივლინე წვიმა, ღმერთო ჩემო, მოგვივლინე წვიმა, ღმერთო ჩემო, მოგვივლინე წვიმა»[3].

«اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِي بَلَدَكَ الْمَيِّتَ».

«ღმერთო ჩემო, წყალი მიეცი შენს მსახურებსა და პირუტყვს, განავრცე შენი წყალობა და გააცოცხლე შენი მკვდარი მხარე»[4].

---

1 როდესაც აბდულლაჰ იბნ ზუბაირს (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) ჭექა-ქუხილი ესმოდა, საუბარს წყვეტდა და იტყოდა:... ჰადისი, ალ-მუვატტა (2/992), და ალბანიმ თქვა საჰიჰ ალ-ქალიმ ალ-ტაიიბში (157): "ისნადი სანდოა, მაუყუფი".

2 აბუ დაუდ, 1/303, ნომრით: 1171, იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში, 1/216.

3 გადმოსცემს ალ-ბუხარი ნომრით: (1014), და მუსლიმი ნომრით: (897).

4 აბუ დაუდ (1/305) ნომრით (1178), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს კარგად მიიჩნევს საჰიჰი აბუ დაუდში (1/218).

64. ვედრება წვიმის დანახვის დროს.

«اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا».

ღმერთო გახადე ეს წვიმა სარგებლის მომტანი"[1].

65. წვიმის შემდეგ ალლაჰის ხსენება.

«مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللهِ وَرَحْمَتِهِ».

ჩვენ ალლაჰის სიკეთითა და წყალობით წვიმა მოგვივიდა.[2]

66. გამოდარების ვედრებები

«اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالظِّرَابِ، وَبُطُونِ الأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ».

«ღმერთო, ჩვენს გარშემო და არა ჩვენზე, ღმერთო, ბორცვებზე და გორაკებზე, ხეობებში და ხეების აღმოცენების ადგილებში»[3].

67. ნახევარმთვარის დანახვის ვედრება

«اللهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالأَمْنِ وَالإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი ფათჰთან ერთად (2/518) ნომრით (1032).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/205) ნომრით: (846), და მუსლიმი (1/83) ნომრით: (71).

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (1/224) ნომრით: (933), და მუსლიმი (2/614) ნომრით: (897).

تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللهُ».

«ალლაჰი უდიდესია, ღმერთო, ამ ახალი მთვარის ამოსვლა გვიბოძე უსაფრთხოებითა და რწმენით, მშვიდობითა და ისლამით, და წარმატებით იმაში, რაც შენ, ჩვენო ღმერთო, გიყვარს და გაკმაყოფილებს, ჩვენი ღმერთი და შენი ღმერთი ალლაჰია»[1].

68. ვედრება, როცა მარხული მარხვას ხსნის

«ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ».

«წყურვილი გაქრა, ძარღვები დასველდა და ჯილდოც დამტკიცდა, თუ ალლაჰი ინებებს».[2].

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي».

(ღმერთო ჩემო, გთხოვ შენი წყალობით, რომელმაც მოიცვა ყოველივე, რომ მომიტევო მე).[3]

---

1 გადმოსცა ათ'თირმიზიმ (5/504), ნომრით: 3451, და ად-დარიმიმ სიტყვასიტყვით (1/336), იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზში (3/157).

2 გადმოსცა აბუ დაუდმა (2/306) ნომრით (2359), და სხვებმა. იხ: საჰიჰ ალ-ჯაამი (4/209).

3 გადმოსცემს იბნ მააჯა (1/557), ნომრით: (1753), აბდულლაჰ იბნ ამრის (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) დუადან, ალ-ჰააფიზი ჰადისს კარგად მიიჩნევს თახრიჯ ალ-აზქარში. იხილეთ: შარჰ ალ-აზქარი (4/342).

69. ვედრება საჭმლის მიღების წინ

«إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ:

«ვინც შეჭამს საჭმელს, დაე თქვას:

بِسْمِ اللهِ،

ალლაჰის სახელით,

فَإِنْ نَسِيَ فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ:

თუ დაავიწყდება დასაწყისში, მაშინ თქვას:

بِسْمِ اللهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ».

"ალლაჰის სახელით თავში და ბოლოში". (ბისმილლაჰი ფიი ავვალიჰი ვა აახირიჰი)[1].

«مَنْ أَطْعَمَهُ اللهُ الطَّعَامَ فَلْيَقُلْ:

«ვისაც ალლაჰი საკვებს აჭმევს, დაე თქვას:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ،

ო, ალლაჰ! ბარაქა მოგვმადლე მასში და გვაჭამე მასზე უკეთესი,

وَمَنْ سَقَاهُ اللهُ لَبَنًا فَلْيَقُلْ:

ხოლო ვისაც ალლაჰი რძეს დაალევინებს, დაე თქვას:

---

[1] გადმოსცა აბუ დაუდმა (3/347) ნომრით (3767), და ათ-თირმიზიმ (4/288) ნომრით (1858), და იხილეთ: საჰიჰ ათ-თირმიზი (2/167).

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ».

"«ღმერთო ჩემო! მოგვეცი ბარაქა მასში და მოგვიმატე მისგან»[1]."

70. ჭამის დასრულების შემდეგ ვედრება

«الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ».

დიდება ალლაჰს, რომელმაც გამოგვკვება ამით, და რომელმაც მოგვცა სარჩო, ჩვენი ძალისა და შეძლების გარეშე".[2]

«الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ وَلَا] مُوَدَّعٍ، وَلَا مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا».

ქება-დიდება ალლაჰს, უამრავი, კეთილი და დიდებული ქება, დაუსრულებელი, განუწყვეტელი და შეუცვლელი, ჩვენო უფალო.[3]

71. სტუმრის ვედრება მასპინძლისადმი

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُم، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ».

«ღმერთო დალოცე ისინი იმით, რაც უბოძე,

---

[1] ათ'თირმიზი (5/506) ნომრით (3455), და იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზში (3/158).

[2] გადმოსცეს სუნნანის შემდგენლებმა, ან-ნასაის გარდა: აბუ დაუდმა ნომრით: (4025), და ათ-თირმიზიმ ნომრით: (3458), და იბნ მააჯამ ნომრით: (3285), და იხილეთ საჰიჰი თირმიზიში, 3/159.

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (6/214) ნომრით (5458), და ალ-თირმიზი სიტყვასიტყვით (5/507) ნომრით (3456).

აპატიე მათ და შეიწყალე»[1].

72- ვედრება საჭმლის ან სასმელის ქარაგმულად სათხოვნელად.

«اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي».

(ღმერთო ჩემო, გამოკვებე ის, ვინც გამომკვება, და დაალევინე იმას, ვინც დამალევინა).[2]

73- ვედრება, როცა მარხვას ხსნის რომელიმე ოჯახში.

«أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمُ المَلَائِكَةُ».

«თქვენთან გაიხსნილეს მმარხველებმა, თქვენი საჭმელი ჭამეს მართალებმა და ანგელოზებმა ილოცეს თქვენზე»[3].

74. მარხულის ვედრება, როცა საჭმელი მზად არის და მარხვას არ ხსნის.

---

1 გადმოსცა მუსლიმმა (3/1615) ნომრით (2042).

2 გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2055).

3 აბუ დაუდ, 3/367, ნომრით: 3856, და იბნ მააჯა, 1/556, ნომრით: 1747, და ან'ნასაი ამალ ალ-იაუმი ვა ალ-ლაილაში, ნომრით: 296-298, და აღნიშნა, რომ ის ამას ამბობდა, როდესაც რომელიმე ოჯახში ხსნილობდა, იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ აბუ დაუდში, 2/730.

«إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ فَلْيُجِبْ، فَإِنْ كَانَ صَائِمًا فَلْيُصَلِّ، وَإِنْ كَانَ مُفْطِرًا فَلْيَطْعَمْ»،

«თუ რომელიმე თქვენგანს მიიწვევენ, დაე, უპასუხოს. თუ მარხულია, დაე, ილოცოს მათთვის, ხოლო თუ არა, დაე, მიირთვას»[1]‘

ხოლო „ფალიუსალლი“-ს მნიშვნელობა, ანუ: შეევედროს.

75. რას ამბობს მმარხული ჩხუბის ან კამათის დროს

«إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ».

«მე მარხული ვარ, მე მარხული ვარ»[2].

76. პირველი ნაყოფის დანახვისას ვედრება.

«اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا».

«ღმერთო ჩემო! მოგვეცი ბარაქა ჩვენს ნაყოფში, და მოგვეცი ბარაქა ჩვენს ქალაქში, და მოგვეცი ბარაქა ჩვენს სა'ში, და მოგვეცი ბარაქა ჩვენს მუდდში»[3].

---

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (2/1054) ნომრით (1150).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ ალ-ბარი 4/103) ნომრით: (1894), და მუსლიმი (2/806) ნომრით: (1151).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (2/1000) ნომრით (1373).

77- დაცემინების ვედრება.

«إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُم فَلْيَقُلِ:

«თუ რომელიმე თქვენგანი დააცემინებს, თქვას:

الحَمْدُ لِلَّهِ،

ქება-დიდება ალლაჰს,

وَلْيَقُلْ لَهُ أَخُوهُ أَوْ صَاحِبُهُ:

და უთხრას მას მისმა ძმამ ან მეგობარმა:

يَرْحَمُكَ اللهُ،

ალლაჰმა შეგიწყალოს,

فَإِذَا قَالَ لَهُ: يَرحَمُكَ اللهُ، فَلْيَقُلْ:

და თუ ეტყვის მას: "ალლაჰმა შეგიწყალოს" (იარჰამუქალლაჰ), მან უპასუხოს:

يَهْدِيكُمُ اللهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُم».

«ალლაჰმა დაგაყენოს სწორ გზაზე და მოგიგვაროს საქმეები»[1].

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/125) ნომრით (5870).

78. რა ეთქმის ურწმუნოს, თუ მან დააცემინა და ალლაჰი განადიდა.

«يَهْدِيكُمُ اللهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ».

«ალლაჰმა დაგაყენოს სწორ გზაზე და მოგიგვაროს საქმეები»[1].

79. ახალდაქორწინებულისთვის ალლაჰზე ვედრება.

«بَارَكَ اللهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ».

«ალლაჰმა დაგლოცოს, და ბარაქა გიბოძოს, და სიკეთეში გაგაერთიანოთ»[2].

80. ახალდაქორწინებულისა და პირუტყვის შემძენის ვედრება

როცა რომელიმე თქვენგანი ცოლს მოიყვანს, ან მსახურს იყიდის, მაშინ თქვას:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا

[1] ათ'თირმიზი (5/82) ნომრით (2741), აჰმადი (4/400) ნომრით (19586), აბუ დაუდ (4/308) ნომრით (5040), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (2/354).

[2] გადმოსცეს სუნანის ავტორებმა, ნესაის გარდა: აბუ დაუდ, ნომრით: (2130), ათ'თირმიზი, ნომრით: (1091), იბნ მააჯა, ნომრით: (1905), ნესაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ, ნომრით: (259), და იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (1/316).

جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ،

«ღმერთო, შენ გთხოვ მის სიკეთეს და იმის სიკეთეს, რა ბუნებითაც ის შექმენი, და შეგეფარები მისი სიავისგან და იმის სიავისგან, რა ბუნებითაც ის შექმენი,

وَإِذَا اشْتَرَى بَعِيرًا فَلْيَأْخُذْ بِذِرْوَةِ سَنَامِهِ وَلْيَقُلْ مِثْلَ ذَلِكَ».

და თუ აქლემს იყიდის, ხელი მოკიდოს მისი კუზის წვერს და იგივე თქვას»[1].

81. ვედრება მეუღლესთან დაახლოებამდე.

«بِسْمِ اللهِ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا».

(ალლაჰის სახელით. ღმერთო ჩემო, გვაშორე ეშმაკი და აშორე ეშმაკი იმას, რასაც მოგვმადლებ)[2].

82- გაბრაზების ვედრება.

«أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

«ალლაჰს შევეფარები ქვით ჩასაქოლი ეშმაკისგან»[3].

---

[1] აბუ დაუდ, 2/248, ნომრით: 2160, და იბნ მააჯა, 1/617, ნომრით: 1918, იხილეთ: საჰიჰ იბნ მააჯა, 1/324.

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (6/141) ნომრით: (141), და მუსლიმი (2/1028) ნომრით: (1434).

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/99) ნომრით: (3282), და მუსლიმი (4/2015) ნომრით: (2610).

83. განსაცდელში მყოფი ადამიანის დამნახველის ვედრება.

«الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا».

დიდება ალლაჰს, რომელმაც დამიფარა იმ უბედურებისგან, რაც შენ შეგემთხვა და ამირჩია იმ ბევრისგან, რაც მან შექმნა.[1]

84. რა უნდა ითქვას მეჯლისზე

იბნ უმარი (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) გადმოსცემს, რომ ალლაჰის შუამავალს (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ერთ სხდომაზე, წამოდგომამდე, ასჯერ უთვლიდნენ:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الغَفُورُ».

«ღმერთო მომიტევე და მაპატიე მე, ჭეშმარიტად შენ ხარ მპატიებელი, მიმტევებელი»[2].

---

1 ათ'თირმიზი (5/494) და (5/493) ნომრით (3432), და იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზში (3/153).

2 ათ'თირმიზი, ნომრით: (3434), და იბნ მააჯა, ნომრით: (3814), იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზში (3/153), და საჰიჰ იბნ მააჯაში (2/321), და სიტყვები ეკუთვნის ათ'თირმიზის.

85. მეჯლისის გამოსყიდვა

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

(რა დიდებული ხარ შენ ჩემო ღმერთო ქება-დიდება შენ, ვამოწმებ რომ არ არსებობს ღვთაება გარდა შენი, შენ გთხოვ მიტევებას და ვინანიებ შენ წინაშე)[1].

86. ვედრება მისთვის, ვინც გეტყვის: "ღმერთმა მოგიტევოს

«وَلَكَ».

«და შენც»[2].

87. შენდამი სიკეთის გამკეთებელზე ვედრება

---

[1] სუნანის კრებულების ავტორები: აბუ დაუდ, ნომრით: 4858, ათ'თირმიზი, ნომრით: 3433, ან'ნესაი, ნომრით: 1344, იხილეთ საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/153). დადასტურებულია, რომ აიშა (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) გადმოსცემს: «ალლაჰის მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) არასდროს მჯდარა შეკრებაზე, არც ყურანი წაუკითხავს და არც ლოცვა შეუსრულებია, რომ არ დაესრულებინა ეს [ყოველივე] გარკვეული სიტყვებით...» ჰადისი. გადმოსცემს ან'ნესაი „'ამალ ალ-იავმი ვა ალ-ლაილა"-ში, ნომრით: 308, და აჰმადი (6/77), ნომრით: 24486, და სანდოდ მიიჩნია დოქტორმა ფაარუუყ ჰამაადამ ნესაის „'ამალ ალ-იავმი ვა ალ-ლაილა"-ს თავის კვლევაში (გვ. 273).

[2] ჰადისს გადმოსცემს აჰმადი (5-82) ნომრით (20778), და ან-ნასაი "ამალ ალ-იავმ ვა ალ-ლაილაჰ"-ში (გვ. 218) ნომრით (421), დოქტორ ფაარუუყ ჰამადას რედაქციით.

«جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا».

ალლაჰმა სიკეთით გადაგიხადოს"[1].

88. ალლაჰის მიერ დაჯჯალისგან დაცვის საშუალება

«مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الكَهْفِ عُصِمَ مِنَ الدَّجَّالِ»،

«ვინც სურა ალ-ქაჰფის პირველ ათ აიათს დაიზეპირებს, ის ცრუ მესიისგან (დაჯჯალისგან) დაცული იქნება»[2],

და მისგან დაცვაზე ლოცვა მისი ცდუნებისგან, ყოველი ლოცვის ბოლო თაშაჰჰუდის შემდეგ[3].

89. ვედრება იმისთვის, ვინც გეტყვის: «მე შენ მიყვარხარ ალლაჰის გულისთვის»

«أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ».

«შეგიყვაროს იმან, ვისი გულისთვისაც

[1] გადმოსცა ათ-თირმიზიმ ნომრით (2035), იხილე: საჰიჰ ალ-ჯამი (6244) და საჰიჰ ათ-თირმიზი (2/200).

[2] იხილეთ: ჰადისი ნომრით (55), და ჰადისი (56) (გვერდი 41) ამ წიგნიდან.

[3] გადმოსცა მუსლიმმა (1/555) ნომრით (809), ხოლო სხვა გადმოცემაში: ქეჰფის ბოლოდან (1/556) ნომრით (809).

შემიყვარე»[1].

90. ვედრება იმისათვის, ვინც თავისი ქონება შემოგთავაზა.

«بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ».

«ალლაჰმა დაგილოცოს ოჯახი და ქონება»[2].

91. ვედრება გამსესხებლისთვის ვალის გადახდისას.

«بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الحَمْدُ وَالأَدَاءُ».

«ალლაჰმა დალოცოს შენი ოჯახი და ქონება, ჭეშმარიტად, სესხის საზღაური ქება და დაბრუნებაა»[3].

92. მოზიარედ დადგენის შიშის ვედრება

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ».

«ჩემო ღმერთო, მე შემოგეკედლები შენ, რომ რაიმე დაგიდგინო მოზიარედ ისე, რომ არ ვიცოდე, და შენ გთხოვ მიტევებას იმ ცოდვის

[1] გადმოსცა აბუ დაუდმა (4/333) ნომრით (5125), იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰ სუნენ აბი დაუდში (3/965).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ალ-ფათჰით“ (4/288), ნომრით: (2049).

[3] ჰადისს გადმოსცემს ნესაი ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაში (გ.300), და იბნ მააჯა (2/809) ნომრით: (2424), იხილეთ: საჰიჰი იბნ მაჯაში (2/55).

გამო, რომელიც მე არ ვიცი»[1].

93- ვედრება მისთვის, ვინც თქვა: "ბაარაქალლაჰუ ფიიქ

«وَفِيكَ بَارَكَ اللهُ».

«და შენც დაგლოცოს ალლაჰმა»[2].

94- ცრურწმენის სიძულვილის ვედრება.

«اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ».

«ო, ალლაჰ, არ არსებობს ნიშანი, გარდა შენი ნიშნისა, და არ არსებობს სიკეთე, გარდა შენი სიკეთისა, და არ არსებობს ღმერთი შენს გარდა»[3].

95- ტრანსპორტზე ან საქონელზე დაჯდომისას სათქმელი ვედრება.

---

[1] აჰმადი (4/403) ნომრით (19606), და ალ-ბუხარის ალ-ადაბ ალ-მუფრადში ნომრით (716), იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი'ში (3/233), და ალ-ალბანის საჰიჰი ალ-თარღიბი ვა ალ-თარჰიბში (1/19).

[2] გადმოსცემს იბნ ას-სუნნი (გვ. 138) ნომრით (278), იხილე: იბნ ალ-ყაიიმის „ალ-ვააბილ ას-საიიბ" (გვ. 304), ბაშირ მუჰამმად უიუნის რედაქციით.

[3] გადმოსცემს აჰმადი (2/220), ნომრით (7045), და იბნ ას-სუნნი, ნომრით (292). ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს ალ-ალბანი "სილსილა ალ-აჰადის ას-საჰიჰაში" (3/54), ნომრით (1065). რაც შეეხება "ალ-ფა'ლ"-ს, ის მოციქულს ﷺ მოსწონდა; ამიტომ, როდესაც კაცისგან კარგი სიტყვა მოისმინა და მოეწონა, თქვა: «შენი პირიდან კეთილი ნიშანი მივიღეთ». გადმოსცემს აბუ დაუდი, ნომრით (3719), და აჰმადი, ნომრით (9040). ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს ალ-ალბანი "სილსილა ალ-აჰადის ას-საჰიჰაში" (2/363), აბი აშ-შეიხთან წიგნში "ახლაყ ან-ნაბი ﷺ" (გ.270).

«بِسْمِ اللهِ، وَالحَمْدُ للهِ

«ალლაჰის სახელით, დიდება ეკუთვნის ალლაჰს

﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

(ქება დიდება იმას, ვინც დაგვიმორჩილა ეს და ჩვენ არ ვიყავით ამის შემძლენი)

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾،

(ჭეშმარიტად ჩვენ, ჩვენს ღმერთს დავუბრუნდებით".),

الحَمْدُ لِلَّهِ، الحَمْدُ لِلَّهِ، الحَمْدُ لِلَّهِ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي؛ فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ».

«დიდება ალლაჰს, დიდება ალლაჰს, დიდება ალლაჰს, ალლაჰი უდიდესია, ალლაჰი უდიდესია, ალლაჰი უდიდესია, ღმერთო მე უსამართლოდ მოვექცი ჩემს თავს და მაპატიე; ჭეშმარიტად არ პატიობს ცოდვებს არავინ შენს გარდა»[1].

---

1 აბუ დაუდ (3/34) ნომრით (2602), ათ'თირმიზი (5/501) ნომრით (3446), იხილეთ: საჰიჰ ათ'თირმიზი (3/156), სურა აზ-ზუხრუფი [13-14].

96. მოგზაურობის ვედრება

«اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ،

ალლაჰი უდიდესია, ალლაჰი უდიდესია, ალლაჰი უდიდესია,

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

(ქება დიდება იმას, ვინც დაგვიმორჩილა ეს და ჩვენ არ ვიყავით ამის შემძლენი)

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ،

(ჭეშმარიტად ჩვენ, ჩვენს ღმერთის დავუბრუნდებით".)

اللَّهُمَّ إِنّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا البِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ العَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ المَنْظَرِ، وَسُوءِ المُنْقَلَبِ فِي المَالِ وَالأَهْلِ»،

«ღმერთო შენ გთხოვთ ამ ჩვენს მგზავრობაში ღვთისმოსაობასა და ღვთისმოშიშობას, და ისეთ საქმეს, რომლითაც შენ კმაყოფილი იქნები, ღმერთო გაგვიადვილე ჩვენი ეს გზა, დაგვიმოკლე მისი სიშორე, ღმერთო შენ ხარ მეგზური გზაში, მფარველი სახლში, ღმერთო შენ შეგვეფარები მგზავრობის სირთულისგან,

ნანახის მწუხარებისგან და იმისგან, რაც შეიძლება ცუდად დაგვიბრუნდეს ჩვენ ქონებაში და ოჯახში»

ხოლო დაბრუნებისას ამბობდა იგივეს და ამატებდა:

«آيِبُونَ، تائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ».

«ჩვენ ვბრუნდებით, ვინანიებთ ჩვენი ღმერთის წინაშე, ვეთაყვანებით მას და ვადიდებთ»[1].

97. სოფელში ან ქალაქში შესვლის ვედრება.

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الأَرَضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ، وَرَبَّ الشَّياطِينِ وَمَا أَضْلَلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَاحِ وَمَا ذَرَيْنَ، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ القَرْيَةِ، وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ أَهْلِهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا».

«ღმერთო ჩემო! შენ ხარ შვიდი ზეცის ღმერთი და ყველაფრის, რასაც ისინი ჩრდილავენ, და შვიდი მიწის ღმერთი და ყველაფრის, რასაც ისინი ზიდავენ, და ეშმაკების ღმერთი და მათ მიერ შეცდენილების, და ქარების ღმერთი და ყველაფრის, რასაც ისინი ფანტავენ, შენ გთხოვ ამ სოფლის სიკეთეს, მისი

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (2/978) ნომრით (1342).

მოსახლეობის სიკეთეს და იმ სიკეთეს, რაც მასშია, და შენ შემოგეფარები მისი ბოროტებისგან, მისი მოსახლეობის ბოროტებისგან და იმ ბოროტებისგან, რაც მასშია»[1].

98- ბაზარში შესვლის ვედრება.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა, რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი. მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. ის აცოცხლებს და ამკვდარებს, და ის ცოცხალია, არ კვდება. მის ხელშია სიკეთე და ის ყოვლისშემძლეა».[2]

---

[1] ალ-ჰააქიმი 2/100, ჰადისს სწორად მიიჩნევს, მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი, იბნ სუნნი ნომრით: 524, ჰააფიზმა კარგად მიიჩნია თახრიჯ ალ-აზქარში 5/154, თქვა სწავლულმა იბნ ბაზმა, ღმერთმა შეიწყალოს იგი: "გადმოსცა ნასაიმ კარგი გადმოცემით". იხილეთ: თუჰფათ ალ-ახიარ (გვ. 37).

[2] ათ'თირმიზი, ნომრით: 3428, იბნ მაჯა 5/291, ნომრით: 3860, ალ-ჰაქიმი 1/538, იმამი ალ-ალბანი ჰადისს კარგად მიიჩნევს საჰიჰი იბნ მაჯაში, 2/21, და საჰიჰი ათ'თირმიზში, 3/152.

99. ვედრება სამგზავრო ცხოველის უკან გაწევისას

«بِسْمِ اللهِ».

ალლაჰის სახელით"[1].

100. მგზავრის ვედრება დამრჩენისადმი

«أَسْتَوْدِعُكُمُ اللهَ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ».

«ალლაჰს განდობთ, რომელთანაც არ იკარგება მინდობილი»[2].

101- გამცილებლის ვედრება გასამგზავრებლისთვის.

«أَسْتَوْدِعُ اللهَ دِينَكَ، وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ».

«ალლაჰს ვანდობ შენს რელიგიას, შენს დატოვებულს და შენი ქმედების დასასრულს»[3].

«زَوَّدَكَ اللهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الخَيْرَ حَيْثُ ما كُنْتَ».

«ალლაჰმა შეგმოსოს ღვთისმოშიშობით,

---

1 აბუ დაუდ (4/296) ნომრით: (4982), იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში (3/941).

2 გადმოსცა აჰმადმა (2/403) ნომრით (9230), და იბნ მააჯამ (2/943) ნომრით (2825), და იხ: საჰიჰ იბნ მააჯა (2/133).

3 გადმოსცა აჰმადმა (2/7) ნომრით (4524), და ათ'თირმიზიმ (5/499) ნომრით (3443), იმამი ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ სუნან ათ'თირმიზი (3/419).

შეგინდოს შენი ცოდვები და გაგიადვილოს სიკეთე იქ, სადაც არ უნდა იყო»[1].

102. თაქბირი და თასბიჰი მგზავრობისას

ჯააბირმა (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) თქვა: «როცა მაღლობზე ავდიოდით, ვამბობდით ალლაჰუ აქბარ, ამბობს: "(ალლაჰუ აქბარ)" და როცა დაბლობზე ჩავდიოდით, ვამბობდით სუბჰაანალლაჰ»[2].

ამბობს: (დიდება ალლაჰს)

103. მგზავრის ვედრება განთიადისას

«سَمَّعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللهِ، وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا، عَائِذًا بِاللهِ مِنَ النَّارِ».

(მოწმემ დაამოწმოს ალლაჰის ქება-დიდება და მისი სიკეთე ჩვენდამი. ო, ჩვენო უფალო, გვიმეგზურე და მოგვმადლე შენი წყალობა, და ალლაჰს ვთხოვთ თავშესაფარს ცეცხლისაგან)[3].

---

1 გადმოსცა ათ'თირმიზიმ ნომრით (3444), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზში (3/155).

2 გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ფათჰთან ერთად (6/135) ნომრით (2993).

3 გადმოსცა მუსლიმმა (4/2086), ნომრით (2718). ხოლო „სამმა'ა საამი'უნ"-ის მნიშვნელობა: ანუ დაამოწმა მოწმემ ჩვენი ქება-დიდება უზენაესი ალლაჰისადმი მისი წყალობისა და კეთილი გამოცდის გამო. ხოლო „სამმა'ა საამი'უნ"-ის მნიშვნელობა: მსმენელმა გადასცა ეს ჩემი ნათქვამი სხვას და თქვა მსგავსი, განთიადისას ალლაჰის ხსენებასა და

104. ვედრება მოგზაურობისას ან სხვა დროს რომელიმე ადგილზე გაჩერებისას.

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ».

«ალლაჰის სრულყოფილ სიტყვებს მივეფარები იმ სიავისგან, რომელიც მან შექმნა»[1].

105. მოგზაურობიდან დაბრუნების ხსენება.

«يُكَبِّرُ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ ثَلَاثَ تَكْبِيرَاتٍ ثُمَّ يَقُولُ:

«ყოველ მაღლობზე წარმოთქვამს სამ თაქბირს, შემდეგ ამბობს:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزابَ وَحْدَهُ».

«არ არსებობს სხვა ღვთაება, ღირსი თაყვანისცემისა, გარდა ერთადერთი ალლაჰისა, რომელსაც არ ჰყავს თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეფობა და მისია ქება, და ის ყოვლის შემძლეა. ვბრუნდებით, ვინანიებთ, ვმორჩილებთ, და

ვედრებაზე ყურადღების მისაქცევად. ან-ნავავის განმარტება „საჰიჰ მუსლიმზე“ (17/39).

[1] გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2709).

ვადიდებთ ჩვენს უფალს. ალლაჰმა აასრულა თავისი დაპირება, დაეხმარა თავის მორჩილ მონას და მარტომ დაამარცხა კერპთაყვანისმცემელთა ლაშქარი»[1].

106. რას ამბობს ის, ვისაც რაიმე სასიხარულო ან უსიამოვნო ამბავი შეემთხვევა.

როდესაც შუამავალს (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) სასიხარულო ამბავი მიუვიდოდა, ამბობდა:

«الحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ»

დიდება ალლაჰს, რომლის წყალობითაც სრულდება კეთილი საქმეები".

ხოლო თუ მას სამულველი საქმე შეემთხვევა, თქვა:

«الحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ».

[1] შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ამას ამბობდა, როცა ბრუნდებოდა ბრძოლიდან ან ჰაჯობიდან. გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ (7/163), ჰადისი ნომრით (1797) და მუსლიმის მიერ (2/980), ნომრით (1344).

დიდება ალლაჰს ყველა ვითარებაში.[1]

107. მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) დალოცვის სიკეთე.

თქვა შუამავალმა(ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا».

«ვინც დამლოცა მე ერთხელ, დალოცა ალლაჰმა ის ათჯერ»[2]. როგორც ამბობს: "(ჩემო ღმერთო, ლოცვა და მშვიდობა ჩვენს შუამავალ მუჰამმადს)."

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«لَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُم تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ».

«არ აქციოთ ჩემი საფლავი სადღესასწაულო ადგილად. დამლოცეთ, რადგან თქვენი დალოცვა ჩემამდე აღწევს, სადაც არ უნდა

---

[1] გადმოსცა იბნ ას-სუნნიმ ა'მალი ალ-იავმი ვა ალ-ლაილაჰ-ში ნომრით: 377, ალ-ჰააქიმმა და სანდოდ მიიჩნია (1/499), იმამ ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰი ალ-ჯამიში (4/201).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (1/288) ნომრით: (384).

იმყოფებოდეთ»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«البَخِيلُ مَنْ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ».

«ნამდვილი ძუნწი ის არის, ვინც არ წარმოთქვამს ჩემზე დალოცვას (სალავათს), როდესაც ჩემს სახელს მოიხსენებენ მისი თანდასწრებით»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الأَرْضِ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ».

«ჭეშმარიტად, ალლაჰს ჰყავს მოსიარული ანგელოზები მიწაზე, რომლებიც გადმომცემენ ჩემი თემის სალამს»[3].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

---

1 აბუ დაუდ (2/218) ნომრით: (2044), აჰმადი (2/367) ნომრით: (8804), იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადის მიიჩნევს სანდოდ საჰიჰი აბუ დაუდში (2/383).

2 ათ'თირმიზი (5/551) ნომრით: 3546, და სხვები, იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი'ში (3/25), და საჰიჰ ათ'თირმიზში (3/177).

3 გადმოსცა ნასაიმ (3/43) ნომრით: (1282), ჰააქიმმა (2/421), იმამ ალ-ალბანი სანდოდ მიიჩნევს ჰადისს საჰიჰი ნესაიში (1/274).

«مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ».

«ვინც არ უნდა მომესალმოს (ჩემი გარდაცვალების შემდეგ), ალლაჰი აუცილებლად დააბრუნებს ჩემს სულს, რათა მე მისალმებაზე პასუხი გავცე მას»[1].

108. სალამის გავრცელება

თქვა შუამავალმა ﷺ:

«لَا تَدْخُلُوا الجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوَلَا أَدُلُّكُم عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُم، أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ».

«ვერ შეხვალთ სამოთხეში მანამ, სანამ არ ირწმუნებთ, და ვერ ირწმუნებთ მანამ, სანამ ერთმანეთს არ შეიყვარებთ. გინდათ გასწავლოთ ისეთი რამ, თუ მას გააკეთებთ ერთმანეთს შეიყვარებთ? გაავრცელეთ სალამი თქვენ შორის»[2].

«ثَلَاثٌ مَنْ جَمَعَهُنَّ فَقَدْ جَمَعَ الإِيمَانَ: الإِنْصَافُ مِنْ نَفْسِكَ، وَبَذْلُ السَّلَامِ لِلْعَالَمِ، وَالإِنْفَاقُ مِنَ الإِقْتَارِ».

«ვისაც აქვს სამი თვისება, მას აქვს

---

[1] ჰადისი გადმოსცა აბუ დაუდმა, ნომრით: (2041), იმამი ალ-ალბანი ჰადის მიიჩნევს კარგად საჰიჰი აბუ დაუდში (1/383).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (1/74) ნომრით (54), აჰმადმა ნომრით (1430), (მოცემულია მისი ვერსია), ხოლო მუსლიმის ვერსიაა: «لَا تَدْخُلُونَ...».

სრულყოფილი რწმენა: ეს არის, როცა შენ საშუალებას აძლევ სხვებს სამართლიანად მოითხოვონ შენგან ის, რაც ეკუთვნით; მისალმება გარშემომყოფებთან; და ხარჯვა(კარგ საქმეში) [თუნდაც მაშინ, როცა] თავად ხარ ღარიბი»[1].

აბდულლაჰ იბნ უმარ (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი) გადმოსცემს: ერთმა კაცმა ჰკითხა მოციქულს (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას): "რომელი ისლამი არის საუკეთესო?" თქვა:

«تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ».

«მშიერის დაპურება, და მიესალმო მას, ვისაც იცნობ და მას, ვისაც არ იცნობ»[2].

109. როგორ უნდა უპასუხოს ურწმუნოს, თუ ის მოესალმება

«إذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الكِتَابِ فقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ».

«თუ წიგნის ხალხი მოგესალმებათ,

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, "ფათჰ-ულ-ბარი"-სთან ერთად (1/82), ნომრით: (28), ამმარისგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), მაუყუფად და მუ'ალლაყად.

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი („ფათჰ ალ-ბარი“, 1/55) ნომრით: (12), და მუსლიმი (1/65) ნომრით: (39).

საპასუხოდ უთხარით: "თქვენც ასევე"»[1].

110. მამლის ყივილისა და ვირის ყროყინის გაგონებისას ვედრება.

«إِذَا سَمِعْتُمْ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللهَ مِنْ فَضْلِهِ؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكًا،

«როდესაც გაიგონებთ მამლების ყივილს, სთხოვეთ ალლაჰს მისი წყალობა; რადგან, მართლაც, მათ იხილეს ანგელოზი,

მაგალითად, ამბობს: (ღმერთო ჩემო! შენ გთხოვ შენი სიკეთიდან)

وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهِيقَ الحِمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللهِ مِنَ الشَّيطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَانًا».

და როდესაც გაიგონებთ ვირის ყროყინს, მაშინ შეევედრეთ ალლაჰს დაცვა შაიტნისგან; რადგან, მართლაც, მან იხილა შაიტანი»[2]. მაგალითად, ამბობს: (ა'უუზუ ბილლაჰი მინა შშაიტაანი რრაჯიიმ).

111. ღამით ძაღლების ყეფის გაგონებისას ვედრება.

«إِذَا سَمِعْتُمْ نُبَاحَ الكِلَابِ وَنَهِيقَ الحَمِيرِ بِاللَّيْلِ فَتَعَوَّذُوا بِاللهِ مِنْهُنَّ؛ فَإِنَّهُنَّ يَرَيْنَ

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი ფათჰ-თან ერთად (11/42) ნომრით: (6258), და მუსლიმი (4/1705) ნომრით: (2163).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (ფათჰ-თან ერთად 6/350) ნომრით: (3303), და მუსლიმი (4/2092) ნომრით: (2729).

مَا لَا تَرَوْنَ».

«როცა ღამით გაიგონებთ ძაღლების ყეფასა და ვირების ყროყინს, დაცვა სთხოვეთ ალლაჰს მათგან; რადგან ისინი ხედავენ იმას, რასაც თქვენ ვერ ხედავთ»[1].

მაგალითად, ამბობს: "ალლაჰს შევეფარები ქვით ჩაქოლილი ეშმაკისგან". (ა'უუზუ ბილლაჰი მინა შშაიტაანი რრაჯიიმ).

112. ვედრება მისთვის, ვინც შეურაცხყავი

თქვა შუამავალმაﷺ :

«اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ».

«ღმერთო, რომელი მორწმუნეც შევურაცხყავი, გახადე ეს მისთვის შენთან დაახლოების მიზეზად განკითხვის დღეს»[2].

113- რა უნდა თქვას მუსლიმმა მუსლიმის შექებისას.

თქვა შუამავალმაﷺ :

---

[1] აბუ დაუდი (4/327) ნომრით: (5105), აჰმადი (3/306) ნომრით: (14283), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰი აბუ დაუდში (3/961).

[2] ალ-ბუხარი, „ფათჰ ალ-ბარი“ (11/171), ჰადისი ნომრით (6361), და მუსლიმი (4/2007), ნომრით (396), და მისი სიტყვებია: „გახადე იგი მისთვის განწმენდად და წყალობად“.

«إِذَا كَانَ أَحَدُكُم مَادِحًا صَاحِبَهُ لَا مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ: أَحْسِبُ فُلَانًا وَاللهُ حَسِيبُهُ، وَلَا أُزَكِّي عَلَى اللهِ أَحَدًا، أَحْسِبُهُ –إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَاكَ – كَذَا وَكَذَا».

«თუ თქვენგან რომელიმეს აუცილებლად მოუწევს თავისი მეგობრის შექება, დაე, თქვას: „მე ვთვლი, რომ ის კარგია, და ალლაჰია მისი გამკითხველი, და ალლაჰის წინაშე არავის სიწმინდეს ვამტკიცებ. ვთვლი, რომ ის – თუ მან ეს იცის – ასეთია და ასეთია"»[1].

114. რას ამბობს მუსლიმი, თუკი მას შეაქებენ

«اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ، [وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ]».

«ღმერთო ჩემო, ნუ განმსჯი იმის გამო, რასაც ამბობენ, და მომიტევე ის, რაც არ იციან, [და გამხადე იმაზე უკეთესი, ვიდრე მათ ვგონივარ]»[2].

---

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (4/2296) ნომრით (3000).

[2] გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით (761), და ალბაანი ისნადს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰ ალ-ადაბ ალ-მუფრადში, ნომრით (585), ხოლო კვადრატულ ფრჩხილებში მოცემული ტექსტი ბაიჰაყის დამატებაა შუ'აბ ალ-იმანში (4/228) სხვა გზით.

115. როგორ უნდა წარმოთქვას პილიგრიმმა თალბია ჰაჯის ან უმრას დროს

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الحَمْدَ، وَالنِّعْمَةَ، لَكَ وَالمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ».

«შენ წინაშე ვარ, ო ალლაჰ, შენს წინაშე ვარ! შენსწინ ვარ, შენ არ გყავს თანამოზიარე, შენს წინ ვარ! უდიდესი ქება, წყალობა და მეუფება შენ გეკუთვნის, შენ არ გყავს თანამოზიარე»[1].

116. თაქბირის წარმოთქმა შავ ქვასთან მისვლისას.

«طَافَ النَّبِيُّ ﷺ بِالْبَيْتِ عَلَى بَعِيرٍ كُلَّمَا أَتَى الرُّكْنَ أَشَارَ إِلَيْهِ بِشَيْءٍ عِنْدَهُ وَكَبَّرَ».

«ალლაჰის მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ქააბის გარშემო ტავაფი შეასრულა აქლემზე ამხედრებულმა. ყოველთვის, როცა კუთხეს მიუახლოვდებოდა, მასზე მიუთითებდა იმით, რაც ხელთ ეპყრო და თაქბირს წარმოთქვამდა»[2].

---

1 გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ფათჰთან“ ერთად (3/408) ნომრით: (1549), და მუსლიმი (2/841) ნომრით: (1184).

2 ალ-ბუხარი ფათჰ ალ-ბარისთან ერთად (3/476), ნომრით (1613), ხოლო სიტყვა „ნივთში“ ნაგულისხმევია: ალ-მიჰჯანი/ჯოხი. იხ.: ალ-ბუხარი ფათჰ ალ-ბარისთან ერთად (3/472).

117. იემენის კუთხესა და შავ ქვას შორის შესრულებული ვედრება

﴿...رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةً وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ﴾

„ღმერთო ჩვენო, მოგვმადლე სიკეთე ამქვეყნად და სიკეთე – იმქვეყნადაც, და დაგვიფარე სატანჯველისგან ცეცხლისა“[1].

118. საფასა და მარვას გორაკებზე დგომის ვედრება.

როდესაც მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მიუახლოვდა საფას ბორცვს, მან წაიკითხა:

«إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَآئِرِ اللهِ...، أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللهُ بِهِ»

«ჭეშმარიტად, საფა და მარვა ალლაჰის ნიშნებს ეკუთვნის... ვიწყებ იმით, რითაც ალლაჰმა დაიწყო»

მან დაიწყო საფათი და ავიდა მასზე, სანამ ქაბას არ გადმოხედა, შემდეგ შეაბრუნა სახე ყიბლასაკენ, დაამოწმა ალლაჰის ერთადერთობა,

---

[1] აბუ დაუდი (2/179) ნომრით (1894), აჰმადი (3/411) ნომრით (15398), ალ-ბაღავი შარჰ ას'სუნნაში (7/128), იმამი ალ-ალბანი ჰადის მიიჩნევს კარგად საჰიჰი აბუ დაუდში, (1/354), სურა ალ-ბაყარა.

განადიდა იგი და თქვა:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ،

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, იგი ერთადერთია, მას არ ჰყავს თანამონაწილე. მას ეკუთვნის მეფობა და ქება, და ის ყოვლისშემძლეა, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰის, იგი ერთადერთია. მან აღასრულა თავისი დაპირება, დაეხმარა თავის მორჩილ მსახურთ და თვითონვე დაამარცხა მოწინააღმდეგეები,

ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذلك، قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ»

შემდეგ მათ შორის ვედრება აღავლინა, და მსგავსი რამ სამჯერ გაიმეორა» ჰადისი. და მასშია: მარვას ბორცვზე გააკეთა იგივე, რაც საფას ბორცვზე[1].

119. არაფა დღეს ვედრება

თქვა შუამავალმაﷺ :

«خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي:

«საუკეთესო ვედრება არაფას დღის

[1] მუსლიმი (2/888), № 1218, სურა ალ-ბაყარა, აიათი: 158.

ვედრებაა, და საუკეთესო, რაც მითქვამს მე და შუამავალებს ჩემამდე, არის:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

«არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა — იგი ერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება, და ის ყოვლისშემძლეა». [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ][1]. «შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ამხედრდა ალ-ყასვაზე, მივიდა ალ-მაშ'არ ალ-ჰარამთან, მიტრიალდა ყიბლას მიმართულებით (შეევედრა მას, ადიდა იგი, თაჰლილი წარმოთქვა და აღიარა მისი ერთადერთობა), და იდგა მანამ, სანამ კარგად არ გათენდა, შემდეგ კი გაემართა მზის ამოსვლამდე»[2]. «სამივე ჯამრასთან ყოველი კენჭის სროლისას თაქბირს წარმოთქვამს. პირველი და მეორე ჯამრის შემდეგ წინ მიიწევს, დგება ყიბლას მიმართულებით, ხელებს

[1] გადმოსცა ათ'თირმიზიმ ნომრით: (3585), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს კარგად მიიჩნევს საჰიჰ ათ'თირმიზში (3/184), და სილსილათუ ალ-აჰადისი ალ-საჰიჰა (4/6).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (2/891) ნომრით: (1218).

აღაპყრობს და ევედრება. რაც შეეხება ჯამრათ ალ-აყაბას, მას ესვრის და ყოველი კენჭის სროლისას თაქბირს წარმოთქვამს, შემდეგ კი მიდის და მასთან არ ჩერდება»[1].

120. ალ-მაშ'არი ალ-ჰარამში (მუზდალიფა) ალლაჰის ხსენება.

121. ყოველი ქვის სროლისას თაქბირის წარმოთქმა.

122. განცვიფრებისა და სასიხარულო მოვლენის ვედრება.

«سُبْحَانَ اللهِ!».

«დიდება ალლაჰს!»[2].

«اللهُ أَكْبَرُ!».

«ალლაჰუ აქბარ!»[3].

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ფათჰ"-თან ერთად (3/583) ნომრით (1751), და იხილეთ მისი ვერსია იქ. და ასევე გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ფათჰ"-თან ერთად (3/583), (3/584) და (3/581) ნომრით (1753), და აგრეთვე გადმოცემულია მუსლიმის მიერ, ნომრით (1218).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, „ფათჰ ალ-ბარიში" (1/210), (390) და (414), ნომრებით: (115), (3599) და (6218), და მუსლიმი (4/1857), ნომრით: (1674).

[3] გადმოსცემს ალ-ბუხარი ალ-ფათჰში (8/441) ნომრით: (4741) და (3062), და ათ'თირმიზი ნომრით: (2180), და ნესაი ალ-ქაბირში

123. რას აკეთებს ის, ვისაც რაიმე სასიხარულო შეემთხვევა.

«كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَتَاهُ أَمْرٌ يَسُرُّهُ أَوْ يُسَرُّ بِهِ خَرَّ سَاجِدًا شُكْرًا لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى».

«შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), როდესაც მას რაიმე სასიხარულო ამბავი მიუვიდოდა, კურთხეული და უზენაესი ალლაჰისადმი მადლიერების ნიშნად სუჯუდში ემხობოდა»[1].

124. რას აკეთებს და ამბობს ადამიანი, როდესაც სხეულში რამე სტკივა.

«ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ وَقُلْ:

«დადე ხელი იმ ადგილას, რომელიც გტკივა და სამჯერ თქვი:

بِسْمِ اللهِ،

ალლაჰის სახელით,

ثَلَاثًا،

ნომრით: (11185), აგრეთვე იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (2/103) და (2/235), და მუსნად აჰმად (5/218) ნომრით: (21900).

[1] ჰადისს გადმოსცემენ სუნანის ავტორები, ან-ნესაის გარდა: აბუ დაუდი, ნომრით: (2774), ათ'თირმიზი, ნომრით: (1578), და იბნ მააჯა, ნომრით: (1394). იხილეთ საჰიჰი იბნ მააჯა (1/233), და ირვა ალ-ღალილი (2/226).

სამჯერ,

وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ:

და თქვი შვიდჯერ:

أَعُوذُ بِاللهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ».

«ალლაჰსა და მის ძლიერებას შევეფარები იმ სიავისგან, რასაც ვგრძნობ და ვუფრთხი»[1].

125- იმის ვედრება, ვისაც ეშინია, რომ მისი თვალი რამეს ეცემა.

«إِذَا رَأَى أَحَدُكُم مِنْ أَخِيهِ، أَوْ مِنْ نَفْسِهِ، أَوْ مِنْ مَالِهِ مَا يُعْجِبُهُ [فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَةِ] فَإِنَّ العَيْنَ حَقٌّ».

«როდესაც რომელიმე თქვენგანი დაინახავს ისეთ რამეს თავის ძმაზე, ან საკუთარ თავზე, ან თავის ქონებაზე, რაც ძალიან მოეწონება(დაე შესთხოვოს ბარაქა), რადგანაც თვალი არის ჭეშმარიტება»[2].

126. რა წარმოითქმება ძლიერი შიშის დროს

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ!».

---

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (4/1728) ნომრით (2202).

[2] გადმოსცა აჰმადმა მუსნადში (4/447) ნომრით (15700), იბნ მააჯამ ნომრით (3508) და მაალიქმა (3/118-119), იმამი ალ-ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს საჰიჰი ალ-ჯამიში (1/212), და იხილეთ ზაად ალ-მაადის არნაუტ'ის გამოცემა (4/170).

არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა.[1]

127. რა უნდა ითქვას დაკვლის დროს

«بِسْمِ اللهِ وَاللهُ أَكْبَرُ [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ] اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي».

«ბისმილლაჰ, ალლაჰუ აქბარ [ალლაჰუმმა მინქა ვა ლაქ] ალლაჰუმმა თაყაბბალ მინნი»[2].

128. რას იტყვის ურჩი შაიტანების მზაკვრობის მოსაგერიებლად

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ: مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ، وَبَرَأَ وَذَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ».

«ალლაჰის სრულყოფილ სიტყვებს მივეფარები, რომელთაც ვერც მართალი და ვერც ცოდვილი ვერ გადალახავს: იმ სიავისგან, რაც მან შექმნა, წარმოშვა და გაავრცელა, და იმ სიავისგან, რაც ციდან გადმოდის და მასშივე

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი „ფათჰ ალ-ბარიში" (6/381) ნომრით: (3346), და მუსლიმი (4/2208) ნომრით: (2880).

[2] მუსლიმი (3/1557) ნომრით (1967) და ალ-ბაიჰაყი (9/287), ხოლო კვადრატულ ფრჩხილებში მოცემული ნაწილი ალ-ბაიჰაყისაა (9/287) და სხვების. ბოლო წინადადება კი შინაარსობრივად არის მოყვანილი მუსლიმის გადმოცემიდან.

ადის, და იმ სიავისგან, რაც მიწაზე გაავრცელა და მისგანვე ამოდის, და ღამისა და დღის ცდუნებების ბოროტებისგან, და ყოველი მომსვლელის ბოროტებისგან, გარდა იმ მომსვლელისა, რომელიც სიკეთით მოდის, ჰეი, მოწყალეო!»[1].

129. პატიების თხოვნა და მონანიება

თქვა შუამავალმა ﷺ:

«وَاللهِ إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي اليَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةٍ».

«ალლაჰს ვფიცავ, ჭეშმარიტად, მე პატიებას ვთხოვ ალლაჰს და მისწინაშე ვინანიებ დღეში სამოცდაათზე მეტჯერ»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللهِ فَإِنِّي أَتُوبُ فِي اليَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةٍ».

«ო ადამიანებო, მოინანიეთ ალლაჰის წინაშე, ჭეშმარიტად, მე მის წინაშე დღეში ასჯერ ვინანიებ»[3].

---

[1] გადმოსცემს აჰმადი (3/419) ნომრით (15461) სანდო ისნადით, იბნ ას-სუნნი ნომრით (637), ისნადი სანდოდ მიიჩნია ალ-არნავუტმა ალ-ტაჰავიას თახრიჯში (133), იხილეთ: მაჯმა' აზ-ზავაიდ (10/127).

[2] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, ფათჰ ალ-ბარი (11/101), ნომრით: (6307).

[3] გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2702).

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَنْ قَالَ:

«ვინც თქვა:

أَسْتَغْفِرُ اللهَ العَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الحَيُّ القَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيهِ،

პატიებას ვთხოვ ძლევამოსილ ალლაჰს, არ არის ღვთაება გარდა მისი, მარადცოცხალისა, მარადმსუფევისა და მის წინაშე ვინანიებ,

غَفَرَ اللهُ لَهُ وَإِنْ كَانَ فَرَّ مِنَ الزَّحْفِ».

ალლაჰი მიუტევებს მას, თუნდაც რომ ბრძოლის ველიდან გაქცეულიყო»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنَ العَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الآخِرِ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ».

«უფალი ყველაზე ახლოს არის თავის

[1] აბუ დაუდ (2/85), ნომრით: (1517), და ათ'თირმიზი (5/569), ნომრით: (3577), და ალ-ჰაქიმმა ის სანდოდ მიიჩნია, რასაც დაეთანხმა აზ-ზაჰაბი (1/511). იმამი ალ-ალბანი (ალლაჰმა შეიწყალოს ის) ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს, იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზი (3/182) და ჯაამი ალ-უსულ ლი აჰაადის არ-რასულ ﷺ (4/389-390) არნაუტის რედაქციით.

მონასთან ღამის ბოლო ნაწილში, და თუ შეძლებ, გახდე იმათგან ერთ-ერთი, ვინც ამ დროს ალლაჰს იხსენებს, მაშინ იყავი»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ العَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ».

«მონა ყველაზე ახლოს არის თავის უფალთან, როცა ის ასრულებს სუჯუდს, ამიტომ ამ დროს უფრო ხშირად მიმართეთ ვედრებით»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«إِنَّهُ لَيُغَانُ عَلَى قَلْبِي وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللهَ فِي اليَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ».

«ჭეშმარიტად, ჩემს გულს ბურუსი ეფარება ხოლმე და მე ალლაჰს შენდობას ვთხოვ დღეში ასჯერ»[3].

---

[1] ათ'თირმიზი ნომრით (3579), ნესაი (1/279) ნომრით (572), ალ-ჰაქიმ (1/309), იხილეთ: საჰიჰი ათ'თირმიზში (3/183), და ჯამი ალ-უსული ალ-არნაუტის მოკვლევით (4/144).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა (1/350) ნომრით (482).

[3] გადმოსცა იმამ მუსლიმმა (4/2075) ნომრით (2702), თქვა იბნ ალ-ასირმა: «ჩემს გულს ბურუსი გადაეკვრება», ანუ დაიფარება და დაიბურება, და იგულისხმება: დავიწყება; რადგან ის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მუდმივად ღმერთის ხსენებაში, მასთან დაახლოებასა და სიფხიზლეში იმყოფებოდა, და თუ ის ზოგჯერ რამეს დაივიწყებდა აქედან, ან დაავიწყდებოდა, ამას საკუთარ თავს ცოდვად

130. თასბიჰის, თაჰმიდის, თაჰლილის და თაქბირის ღირსება

შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«مَنْ قَالَ:

«ვინც თქვა:

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ

«ალლაჰი ყოვლადწმიდაა და დიდება მას».
[სუბჰანალლაჰი ვა ბიჰამდიჰ]

فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ حُطَّتْ خَطَايَاهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ البَحْرِ».

დღეში ასჯერ, წაეშლება მას ცოდვები, თუნდაც რომ ზღვის ქაფის ტოლი იყოს»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«مَنْ قَالَ:

«ვინც თქვა:

უთვლიდა, და მიმართავდა მიტევების თხოვნას. იხილეთ: ჯამი' ალ-უსულ (4/386).

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/168) ნომრით: (6405), და მუსლიმი (4/2071) ნომრით: (2691), და იხილე: „იმის სიკეთე, ვინც მას ასჯერ იტყვის დილით და საღამოს“ (გვ. 65) ამ წიგნიდან.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ، وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ერთადერთისა რომელსაც არ ჰყავს თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და დიდება. და ის ყოვლისშემძლეა. [ლაა ილააჰა ილლაა ლლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ მულქუ ვა ლაჰულ ჰამდუ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ]

عَشْرَ مِرَارٍ، كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَةَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ».

ათჯერ, იქნება მსგავსი იმისა, ვინც ოთხი მონა გაათავისუფლა ისმაილის მოდგმიდან»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي المِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ:

«ორი სიტყვა მსუბუქია ენისთვის, მძიმეა სასწორზე და საყვარელია მოწყალისთვის:

سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحانَ اللهِ العَظِيمِ».

სუბჰანალლაჰი ვა ბიჰამდიჰი,

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/67) ნომრით: (6404), და მუსლიმი იგივე სიტყვებით (4/2071) ნომრით: (2693). იხილე: იმის სიკეთე, ვინც მას დღეში ასჯერ იტყვის. ვედრება ნომერი (93) (გვ. 66) ამ წიგნიდან.

სუბჰანალლაჰილ 'აზიიმ»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«لَأَنْ أَقُولَ:

«რომ ვთქვა:

سُبْحَانَ اللهِ، وَالحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ،

ყოვლადუნაკლოა ალლაჰი, ქება-დიდება მას, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ალლაჰი უდიდესია,

أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمسُ».

უფრო საყვარელია ჩემთვის, ვიდრე ის რაზეც მზე ამოდის»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«أَيَعْجِزُ أَحَدُكُم أَنْ يَكْسِبَ كُلَّ يَوْمٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ»

«ნუთუ რომელიმე თქვენგანისთვის რთულია ყოველდღიურად ათასი კეთილი საქმის შეძენა?» მის გვერდით მყოფთაგან ერთმა

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი (7/168) ნომრით: (6404), და მუსლიმი (4/2072) ნომრით: (2694).

[2] გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2695).

ჰკითხა: "როგორ შეიძლება ჩვენგან რომელიმემ მიიღოს ათასი სიკეთე?" მან უპასუხა:

«يُسَبِّحُ مِائَةَ تَسْبِيحَةٍ، فَيُكْتَبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ أَوْ يُحَطُّ عَنْهُ أَلْفُ خَطِيئَةٍ».

«ვინც ასჯერ იტყვის „სუბჰანალლაჰ"-ს, მისთვის ჩაიწერება ათასი სიკეთე და მისგან წაიშლება ათასი შეცდომა»[1].

«مَنْ قَالَ:

«ვინც თქვა:

سُبْحَانَ اللهِ العَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

ყოვლადწმიდაა დიდებული ალლაჰი და დიდება მას. [სუბჰანალლაჰი ალ'აზიიმ ვა ბიჰამდიჰ]

غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الجَنَّةِ».

მისთვის სამოთხეში ერთი ფინიკის ხე დაირგვება»[2].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

---

[1] გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (2698).

[2] გადმოსცა ათ-თირმიზიმ (5/511) ნომრით (3464), და ალ-ჰაქიმი (1/501), ჰადისს სწორად მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი, იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი (5/531), და საჰიჰ ათ-თირმიზი (3/160).

«يَا عَبْدَ اللهِ بْنَ قَيْسٍ أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَنْزٍ مِنْ كُنُوزِ الجَنَّةِ؟»

«ო, 'აბდულლაჰ იბნ ყაის, გინდა მიგითითო განძზე სამოთხის განძთაგან?» მე ვუპასუხე: დიახ, ალლაჰის შუამავალო. მაშინ შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«قُلْ:

«თქვი:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ».

«ლაა ჰავლა ვა ლაა ყუვვათა ილლაა ბილლაჰ (არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა)»[1].

და თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«أَحَبُّ الكَلَامِ إِلَى اللهِ أَرْبَعٌ:

«ალლაჰისთვის ყველაზე საყვარელი სიტყვები ოთხი სიტყვაა:

سُبْحَانَ اللهِ، وَالحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ،

ყოვლადწუნაკლოა ალლაჰი, ქება-დიდება მას, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ალლაჰი

---

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი („ფათჰ ალ-ბარი“ 11/213) ნომრით: (4206), და მუსლიმი (4/2076) ნომრით: (2704).

უდიდესია,

لَا يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ».

«ზიანს არ მოგაყენებს, რომელი მათგანითაც არ უნდა დაიწყო»[1].

ერთხელ ბედუინი მივიდა შუამავალთან (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) და უთხრა: "მასწავლე სიტყვები, რომლებსაც წარმოვთქვამ ხოლმე". უპასუხა:

«قُلْ:

«თქვი:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ العَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ العَزِيزِ الحَكِيمِ»

არ არსებობს სხვა ღვთაება ალლაჰის გარდა, იგი ერთია, არ ჰყავს მას თანამოზიარე, ალლაჰი უსაზღვროდ დიდია და უხვი ქება-დიდება ალლაჰს, ყოვლადუნაკლოა ალლაჰი, სამყაროთა უფალი, არ არსებობს ძალა და შეწევნა, გარდა ალლაჰისა, ძლევამოსილისა და ბრძენისა»

მან თქვა: „ესენი ჩემი ღმერთისთვის, და რა არის ჩემთვის?“ მან უპასუხა:

---

[1] გადმოსცა მუსლიმმა (3/1685) ნომრით (2137).

«قُلْ:

«თქვი:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي».

«ღმერთო ჩემო, მომიტევე მე, შემიწყალე, დამადგინე სწორ გზაზე და მომეცი სარჩო»[1].

როდესაც კაცი ისლამს მიიღებდა, შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მას ლოცვას ასწავლიდა, შემდეგ უბრძანებდა, რომ ამ სიტყვებით ევედრა:

«اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي».

«ღმერთო ჩემო, მომიტევე მე, შემიწყალე, დამადგინე სწორ გზაზე, მომეცი ჯანმრთელობა და მომეცი სარჩო»[2].

«إِنَّ أَفْضَلَ الدُّعَاءِ

«ყველაზე საუკეთესო ვედრება

الحَمْدُ لِلَّهِ،

ქება-დიდება ალლაჰს,

---

[1] მუსლიმი (4/ 2072) ნომრით (2696) და აბუ დაუდმა დაამატა (1/ 220) ნომრით (832): როდესაც ბედუინი გაბრუნდა შუამავალმა -ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას- თქვა: ((მისი ხელი სიკეთით აავსო)).

[2] მუსლიმი (4/ 2073) ნომრით (3697) ასევე მის გადმოცემაში: «ამ ვედრებაში შენთვის შეკრებილია ეს ქვეყანაც და ის ქვეყანაც».

وَأَفْضَلَ الذِّكْرِ

და საუკეთესო ზიქრი

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ».

"ლა ილაჰა ილლა ალლაჰ". არ არსებობს ღვთაება, გარდა ალლაჰისა.[1].

«البَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ:

«მარადიული კეთილი საქმეები:

سُبْحَانَ اللهِ، وَالحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَاللهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ».

«ყოვლადუნაკლოა ალლაჰი, ქება-დიდება ალლაჰს, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ალლაჰი უდიდესია, არ არსებობს ძალა და ძლევამოსილება გარდა ალლაჰისა»[2].

131. როგორ ამბობდა თასბიჰს შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას)?

გადმოცემულია აბდულლაჰ იბნ

---

[1] ათ'თირმიზი, 5/462, ნომრით: 3383, და იბნ მააჯა, 2/1249, ნომრით: 3800, და ალ-ჰაქიმი, 1/503, ჰადისს სწორად მიიჩნევს და მას ეთანხმება ალ-ზაჰაბი, იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი'ი, 1/362.

[2] გადმოსცა აჰმადმა ნომრით (513) აჰმად შაქირის დალაგებით, იხილეთ: მაჯმა' აზ-ზავაიდი (1/297), იბნ ჰაჯარმა ბულუღ ალ-მარამში ეს ჰადისი მიაწერა ან-ნასაის [ალ-ქუბრაში], აბუ საიდის გადმოცემით, ნომრით (10617) და თქვა: იბნ ჰიბბანმა სანდოდ მიიჩნია ნომრით (840), და ალ-ჰაქიმმა (1/541).

'ამრისგან(ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი), რომელმაც თქვა:

«رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ» وفي زيادةٍ: «بِيَمِينِهِ».

«ვნახე შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) როგორ ითვლიდა თასბიჰს», და დამატებაშია: «მარჯვენა ხელით»[1].

132. ყოვლისმომცველი სიკეთისა და ეთიკის სახეობები

თქვა შუამავალმა ﷺ :

«إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ – أَوْ أَمْسَيْتُم – فَكُفُّوا صِبْيَانَكُم، فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذٍ، فَإِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنَ اللَّيلِ فَخَلُّوهُمْ، وَأَغْلِقُوا الأَبْوَابَ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللهِ؛ فَإِنَّ الشَّيطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا مُغْلَقًا، وَأَوْكُوا قِرَبَكُمْ، وَاذْكُرُوا اسْمَ اللهِ، وَخَمِّرُوا آنِيَتَكُم، وَاذْكُرُوا اسْمَ اللهِ، وَلَوْ أَنْ تَعْرُضُوا عَلَيْهَا شَيْئًا، وَأَطْفِئُوا مَصَابِيحَكُمْ».

«როდესაც ღამე ჩამოწვება – ანუ საღამო დადგება – სახლში ამყოფეთ თქვენი შვილები, რადგან შაიტანები სწორედ ამ დროს იფანტებიან. ხოლო როდესაც ღამის ერთი საათი გავა, გაუშვით ისინი. დაკეტეთ კარები და

[1] გადმოსცა აბუ დაუდმა იგივე სიტყვებით (2/81) ნომრით: (1502), ათ'თირმიზიმ (5/521) ნომრით: (3486), იხილეთ: საჰიჰ ალ-ჯამი' (4/271) ნომრით: (4865), იმამ ალბანი ჰადისს სანდოდ მიიჩნევს აბუ დაუდის საჰიჰი სუნანში (1/411).

მოიხსენიეთ ალლაჰი; რადგან შაიტანი დაკეტილ კარს არ აღებს. თქვენს ტიკებს თავი მოუკარით და მოიხსენიეთ ალლაჰი, დააფარეთ თქვენს ჭურჭელს და მოიხსენიეთ ალლაჰი, თუნდაც რაიმე გადაადოთ მასზე, და ჩააქრეთ თქვენი სანათები»[1].

ალლაჰის ლოცვა, მშვიდობა და ბარაქა, ჩვენს მოციქულ მუჰამმადს, მის ოჯახს და მის ყველა საჰაბებს.

❋❋❋

[1] გადმოსცემს ალ-ბუხარი, „ფათჰ-ულ-ბარი“ (10/88) ნომრით: (5623), და მუსლიმი (3/1595) ნომრით: (2012).

Index

მუსლიმის სიმაგრე - ვედრებები წიგნიდან და სუნნიდან 2
შესავალი 2
ალლაჰის ხსენების სიკეთეები 5
1. ძილიდან გაღვიძების ვედრებები 12
2. სამოსის ჩაცმის ვედრება. 17
3. ახალი ტანსაცმლის ჩაცმის ვედრება..........17
4. დუა (ვედრება) იმას, ვინც ახალ ტანსაცმელს ჩაიცვამს. 18
5. რას ამბობს, როდესაც ტანსაცმელს იხდის 18
6. საპირფარეშოში შესვლის ვედრება 19
7- საჭირო ოთახიდან გამოსვლის ვედრება ..19
8. აბდესამდე ალლაჰის ხსენება. 19
9. აბდესის აღების შემდეგ ალლაჰის ხსენება. 19
10. ვედრება სახლიდან გასვლისას 20
11. ზიქრი სახლში შესვლისას 21
12. მეჩეთში წასვლის ვედრება........................21
13. მეჩეთში შესვლის ვედრება........................23
14. მეჩეთიდან გამოსვლის ვედრება 24
15. აზანის აზქარები..25
16. გახსნითი ვედრება 27
17. წელში მოხრის ვედრება 32

18. რუქუ'იდან ამოსვლის ვედრება 34
19. სუჯუდის ვედრება 35
20. ორ სუჯუდს შორის დაჯდომის ვედრება
....37
21. ყურანის კითხვისას გასაკეთებელი
საჯდის ვედრება...38
22 - თაშაჰჰუდი...39
23. მოციქულის (ალლაჰის ლოცვდა და
მშვიდობა მას) დალოცვა თაშაჰუდის შემდეგ.
....39
24. ვედრება ბოლო თაშაჰუდის შემდეგ,
სალამის წინ...40
25. ზიქრები ლოცვის მისალმების შემდეგ ...46
26. ისთიხარას ლოცვის ვედრება...................52
27. დილის და საღამოს ვედრებები...............54
28- ძილის ზიქრები...72
29. ღამეში გადაბრუნებისას ვედრება............81
30. ძილში შეშინებულის და სიმარტოვით
შეწუხებულის ვედრება...................................82
31. რა უნდა გააკეთოს იმან, ვინც იხილა
ხილვა ან სიზმარი 82
32. ვითრის ყუნუთის ვედრება 83
33. ალლაჰის ხსენება ვითრის ლოცვის
მისალმების შემდეგ 85
34- დარდისა და მწუხარების ვედრება..........86

35- განსაცდელის ვედრება. 87
36. მტერთან და მმართველთან შეხვედრის ვედრება...88
37- მმართველის ჩაგვრის მოშიშარის ვედრება...89
38- მტერზე წყევლა. 91
39. რა უნდა თქვას იმან, ვისაც ხალხის შიში აქვს. 91
40- რწმენაში დაეჭვებული ადამიანის ვედრება...92
41- ვალის გასტუმრების ვედრება. 93
42. ვედრება ლოცვისა და კითხვის დროს ცთუნებისას. 93
43- იმის ვედრება, ვისაც საქმე გაუძნელდა. .94
44. რა უნდა თქვას და გააკეთოს იმან, ვინც ცოდვას ჩაიდენს. 94
45. შაიტნისა და მისი ჩურჩულების განსადევნი ვედრება......................................95
46. ვედრება არასასურველი რამის მოხდენის ან საქმეზე კონტროლის დაკარგვის ჟამს.......96
47. მილოცვა ახალშობილის მშობელს და მისი პასუხი 97
48. შვილების შეფარება(ლოცვები) 98
49. ვედრება ავადმყოფისთვის მისი მონახულებისას 98

50. ავადმყოფის მონახულების სიკეთეები ...99
51. სიცოცხლეზე იმედგადაწურული ავადმყოფის ვედრება..................................100
52. მომაკვდავზე თალყინის შეხსენება........101
53. განსაცდელში ჩავარდნილი ადამიანის ვედრება...102
54. დუა (ვედრება) მიცვალებულისთვის თვალების დახუჭვისას. 102
55. მიცვალებულისთვის დუა (ვედრება) გარდაცვლილზე ლოცვისას. 103
56. ვედრება ნაადრევად გარდაცვლილისთვის ჯანაზას ლოცვისას. 105
57- სამძიმრის ვედრება. 107
58- მიცვალებულის სამარეში ჩასვენებისას ვედრება...107
59. მიცვალებულის დაკრძალვის შემდეგ ვედრება...108
60. საფლავების მონახულების ვედრება 108
61. ვედრება ქარის დროს 109
62. ჭექა - ქუხილის ვედრება.......................109
63. წვიმის ვედრებები...................................110
64. ვედრება წვიმის დანახვის დროს...........111
65. წვიმის შემდეგ ალლაჰის ხსენება. 111
66. გამოდარების ვედრებები.......................111
67. ნახევარმთვარის დანახვის ვედრება......111

68. ვედრება, როცა მარხული მარხვას ხსნის
....112
69. ვედრება საჭმლის მიღების წინ..............113
70. ჭამის დასრულების შემდეგ ვედრება....114
71. სტუმრის ვედრება მასპინძლისადმი.....114
72- ვედრება საჭმლის ან სასმელის
ქარაგმულად სათხოვნელად........................115
73- ვედრება, როცა მარხვას ხსნის რომელიმე
ოჯახში...115
74. მარხულის ვედრება, როცა საჭმელი მზად
არის და მარხვას არ ხსნის. 115
75. რას ამბობს მმარხული ჩხუბის ან კამათის
დროს 116
76. პირველი ნაყოფის დანახვისას ვედრება.
....116
77- დაცემინების ვედრება..........................117
78. რა ეთქმის ურწმუნოს, თუ მან დააცემინა
და ალლაჰი განადიდა. 118
79. ახალდაქორწინებულისთვის ალლაჰზე
ვედრება...118
80. ახალდაქორწინებულისა და პირუტყვის
შემძენის ვედრება..118
81. ვედრება მეუღლესთან დაახლოებამდე.
....119
82- გაბრაზების ვედრება.............................119

83. განსაცდელში მყოფი ადამიანის დამნახველის ვედრება. 120
84. რა უნდა ითქვას მეჯლისზე 120
85. მეჯლისის გამოსყიდვა 121
86. ვედრება მისთვის, ვინც გეტყვის: "ღმერთმა მოგიტევოს....................................121
87. შენდამი სიკეთის გამკეთებელზე ვედრება 121
88. ალლაჰის მიერ დაჯჯალისგან დაცვის საშუალება 122
89. ვედრება იმისთვის, ვინც გეტყვის: «მე შენ მიყვარხარ ალლაჰის გულისთვის»..............122
90. ვედრება იმისათვის, ვინც თავისი ქონება შემოგთავაზა. 123
91. ვედრება გამსესხებლისთვის ვალის გადახდისას. 123
92. მოზიარედ დადგენის შიშის ვედრება ...123
93- ვედრება მისთვის, ვინც თქვა: "ბაარაქალლაჰუ ფიიქ....................................124
94- ცრურწმენის სიმულვილის ვედრება. ...124
95- ტრანსპორტზე ან საქონელზე დაჯდომისას სათქმელი ვედრება. 124
96. მოგზაურობის ვედრება 126
97. სოფელში ან ქალაქში შესვლის ვედრება. 127

98- ბაზარში შესვლის ვედრება. 128
99. ვედრება სამგზავრო ცხოველის უკან გაწევისას..129
100. მგზავრის ვედრება დამრჩენისადმი....129
101- გამცილებლის ვედრება გასამგზავრებლისთვის. 129
102. თაქბირი და თასბიჰი მგზავრობისას ..130
103. მგზავრის ვედრება განთიადისას.........130
104. ვედრება მოგზაურობისას ან სხვა დროს რომელიმე ადგილზე გაჩერებისას. 131
105. მოგზაურობიდან დაბრუნების ხსენება. 131
106. რას ამბობს ის, ვისაც რაიმე სასიხარულო ან უსიამოვნო ამბავი შეემთხვევა. 132
107. მოციქულის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) დალოცვის სიკეთე. 133
108. სალამის გავრცელება 135
109. როგორ უნდა უპასუხოს ურწმუნოს, თუ ის მოესალმება 136
110. მამლის ყივილისა და ვირის ყროყინის გაგონებისას ვედრება. 137
111. ღამით ძაღლების ყეფის გაგონებისას ვედრება...137
112. ვედრება მისთვის, ვინც შეურაცხყავი .138

113- რა უნდა თქვას მუსლიმმა მუსლიმის შექებისას...138
114. რას ამბობს მუსლიმი, თუკი მას შეაქებენ 139
115. როგორ უნდა წარმოთქვას პილიგრიმმა თალბია ჰაჯის ან უმრას დროს 140
116. თაქბირის წარმოთქმა შავ ქვასთან მისვლისას...140
117. იემენის კუთხესა და შავ ქვას შორის შესრულებული ვედრება 141
118. საფასა და მარვას გორაკებზე დგომის ვედრება..141
119. არაფა დღეს ვედრება.............................142
120. ალ-მაშ'არი ალ-ჰარამში (მუზდალიფა) ალლაჰის ხსენება...144
121. ყოველი ქვის სროლისას თაქბირის წარმოთქმა. 144
122. განცვიფრებისა და სასიხარულო მოვლენის ვედრება. 144
123. რას აკეთებს ის, ვისაც რაიმე სასიხარულო შეემთხვევა.............................145
124. რას აკეთებს და ამბობს ადამიანი, როდესაც სხეულში რამე სტკივა..................145
125- იმის ვედრება, ვისაც ეშინია, რომ მისი თვალი რამეს ეცემა.......................................146

126. რა წარმოითქმება ძლიერი შიშის დროს 146
127. რა უნდა ითქვას დაკვლის დროს 147
128. რას იტყვის ურჩი შაიტანების მზაკვრობის მოსაგერიებლად......................147
129. პატიების თხოვნა და მონანიება 148
130. თასბიჰის, თაჰმიდის, თაჰლილის და თაქბირის ღირსება 151
131. როგორ ამბობდა თასბიჰს შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას)? 158
132. ყოვლისმომცველი სიკეთისა და ეთიკის სახეობები..159

❇❇❇

ka24v5.0 - 08/09/2026

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages